

Glasilo Mestne občine Ljubljana, letnik XVII, številka 10, december 2012, ISSN 1318-797X

Ljubljana

16
Poročilo
o dosežkih
leta 2012

8
Izbor ljubljanske
kakovosti 2012

28
Stanovanjske enote
na Pipanovi 28

22
10 let Zavoda
za oskrbo
na domu

Foto: Janez Marolt

Maks Černelč, učenec 2. razreda OŠ Majde Vrhovnik, na razstavi svojih likovnih del z naslovom Bori se konca svojega življenja v Univerzitetnem rehabilitacijskem inštitutu RS Soča oktobra 2012.

Ljubljana - mesto enakih možnosti

8. oktobra 2012 je bila v Univerzitetnem rehabilitacijskem inštitutu Republike Slovenije –Soča odprta likovna razstava za oskrbovance in obiskovalce URI Soča. Na povabilo predstojnice prim. asist. Hermine Damjan, dr. med. je v Galeriji URI Soča oktobra 2012 razstavljal Maks Lenart Černelč, učenec drugega razreda OŠ Majde Vrhovnik v Ljubljani. Maks je razstavo svojih risb, polno vitezov in drugih junakov, poimenoval: »Bori se do konca svojega življenja.« Prikazan je bil njegov opus, ki je nastal v prvem razredu osnovne šole. Razstavljenih je bilo 115 risb. Maks se likovno preizkuša v različnih materialih in tehnikah, najbližje pa mu je risba s flomastrom.

Maks je imel prvo samostojno razstavo junija 2012 v OŠ Majde Vrhovnik. Takratni izbor lik. del je naredil prof. lik. pedagogike Edvard Ilar z OŠ Majde Vrhovnik, ki je zapisal, da je bil ključ njegovega izbora Maksovih del za samostojno razstavo v zreli interpretaciji likovne izraznosti in pripovedi glede na njegovo starost, v razgibanosti kompozicije, v individualnosti kolorita v globokem občutenju likovne motivike in raznoliki tehniki likovnega ustvarjanja.

Maksov ustvarjalni čas je igra, ki ga odmakne od realnega sveta in potegne v razmišljanje o različnih svetovih. Njegova učiteljica iz prvega razreda prof. Andreja Pečnik, ki je prepoznala Maksovo ljubezen do ustvarjanja in njegov talent, je zapisala, da je vsaka njegova risba zase živa pripoved Maksovega doživljanja življenja, da so njegova dela mojstrsko dokončana in da vsak delček govori o perfekcionizmu in natančnosti.

Maks ima spinalno mišično atrofijo, degenerativno živčno mišično obolenje, ki pri njem povzroča tetraplegijo, kronično dihalno insufleco idr. Vpisan je v redni program osnovnošolskega izobraževanja na OŠ Majde Vrhovnik v Ljubljani. Maks je odličen učenec in

risar. To je primer, ki govori o tem, da imamo v Ljubljani vsi enake možnosti, da so spoštovane razlike, da je lahko vsak to, kar je, in da je v tem spoštovan. Želimo si, da tako tudi ostane ter da imajo kronično bolni otroci v Sloveniji še vnaprej omogočeno šolanje v javnih šolah v rednih programih in v njihovem okolju kot v zadnjih dvajsetih letih, kljub potrebnim prilagoditvam in potrebnemu posluhu za njihove potrebe. Želimo pa si tudi, da se izvedejo še nekatere potrebne sistemske spremembe v zakonodaji s tega področja, ki bi pravico otrokom s posebnimi potrebami po šolanju tudi v praksi v celoti omogočile. Saj so ti otroci nemalokrat lahko prav vsem nam zgled in vzor glede vztrajnosti in volje do življenja.

Na odprtju razstave je imela uvodni nagovor asis. prim. Hermina Damjan, dr. med., ki je poudarila, da je v življenju prav vsakdo lahko uspešen, čeprav nekateri med nami potrebujejo določene prilagoditve, in da je vesela, da je lahko Maksa pritegnila k sodelovanju, saj se s takimi prireditvami popestri tudi bivanje oskrbovancem v URI Soča. Slavnostna govornica je bila tudi prof. Mateja Urbančič Jelovšek, ravnateljica OŠ Majde Vrhovnik Ljubljana, ki se zaveda, da je tako

sodelovanje tudi naložba za prihodnost ter da z vključevanjem različnih ljudi prav vsi pridobimo. Poudarila je, da ima vsakdo enkraten talent ali dar, da pa je naša naloga, da ga odkrijemo in prepoznamo. Ravnateljica Mateja Urbančič je med drugim vesela sodelovanja med OŠ Majde Vrhovnik in URI-Soča. Na otvoritveni slovesnosti so s plesno-glasbenim programom sodelovali učenci drugega razreda OŠ Majde Vrhovnik pod vodstvom prof. Vanje Šušteršič. Nastop je bil živahen in igriv. Na klavirju pa se je predstavil tudi mladi talent Samo Japelj, učenec 2. razreda klavirja Glasbene šole Vrhnika pri prof. Urši Vlašič. Povezovalka programa je bila gospa Jana Brodnik, dipl. del. terapevtka URI Soča.

Za veliko smeha in zabave pa je poskrbel čarodej JOLE COLE, ki je svoj nastop podaril.

Prireditve si je ogledalo 150 ljudi in je med navzočimi požela navdušenje.

Dragi Maks! Naslov tvoje razstave Bori se do konca svojega življenja smo si v prednovoletnem času vzeli k srcu in smo ti zanj hvaležni. Čestitamo Ti za prelepe slike in Ti voščimo srečno, ustvarjalno novo leto 2013!

Ljubljana

Zimski čas

Ljubljana – mesto enakih možnosti	2
Dr. Barbara Simoniti: Zimski čas	3
Tanja Dodig Sodnik: Pogovor z županom Zoranom Jankovičem	4
Leto 2012 v očeh podžupanov	6
Mag. Bojko Jerman: Stanovanjske enote na Pipanovi 28	8
Emi Vega: Štiri podobe prenovljene Slovenske ceste	10
Rožančevi nagrajenci 2012	12
Ljubljana 2012: dosežki in pridobitve I	14
10 let Zavoda za oskrbo na domu	22
Spomenik Adolfu Jenku pred Kazino	23
Staša Cafuta Trček: Ljubljana v zrcalu tujih obiskovalcev	24
Angelca Žiberna: Medgeneracijska solidarnost	25
Izbor ljubljanske kakovosti	26
Marko Jenšterle: Pogovor z Eduardom Sánchezom Rugelesom	29
Ana Ambrož Strle: Med bralci na 28. slovenskem knjižnem sejmu	30
Mirjana Ribič: Podjetje BioSistemika	32
Mirjana Ribič: Trgovci mestnega središča	33
Četrtni razgledi	34
Nada Breznik: Skladatelj Anže Rozman	40
Stane Jagodič: Nagrajena fotografija Jurija Strune	41
Ljubljanski vestnik	42
Iz prve roke	46
Okoljske meritve	47
Praznični december	48

Fotografiji na naslovnici:

Zgoraj: Marinka Radež, Rojstvo sonca, solza za M. Z., akvarel iz cikla Zemlja, ogenj, voda, zrak
Spodaj: Fasada stanovanjske stavbe na Pipanovi 28, foto: Nik Rovani

Fotografija na strani 3:

Dr. Barbara Simoniti, foto: zasebni arhiv

Avtorica nepodpisanih besedil je odgovorna urednica Nada Šumi.

Izdajatelj: Mestni svet
Mestne občine Ljubljana,
Mestni trg 1. Zanj:
župan Zoran Jankovič.
Uredniški odbor: Mitja
Meršol (predsednik),
Tjaša Ficko, Vesna Kos –
Bleiweis, mag. Anže
Logar, Stanka Ritonja.
Odgovorna urednica
in lektorica: Nada Šumi,
kontakt: 041/737 863,
glasilo.ljubljana@ljubljana.si.
Avtorica logotipa: Petra
Černe Oven, Studio ID,
Oblikovalska zasnova:
Miljenko Licul. Naslov
uredništva: Glasilo
Ljubljana, Mestni trg 1,
Ljubljana. Tisk: Set
d.o.o., Grafična priprava:
Lupa design. Naklada:
121.000 izvodov.
Natisnjeno na okolju
prijaznem papirju. Glasilo
brezplačno prejme vsako
gospodinjstvo v Mestni
občini Ljubljana.

Snežiti je začelo tiho in neopazno, tako, kakor zna samo sneg. Puhasto, rahlo, a vztrajno – in nenadoma se vse spremeni. Zadiši po mrazu, mesto postane pravljичno, barve izginejo, oblike se omehčajo. Hiše si nadenejo debele kape, ceste se pobelijo, avtomobili skoraj obmirujejo. Zavlada bela tišina. Noben drug letni čas ne nastopi tako silovito, tako scela, da ga ne moreš prezreti. – Tu sem, recite kar hočete, zdaj sem pri vas, zašepeta debela pernica, ki se spusti med nas. Sprva se nam zdi, da se je celo naše življenje ustavilo – da ne bo moglo teči nespremenjeno naprej. Potem pa vendarle steče. Od daleč je slišati bobnenje plugov, avtomobili spet zavzamejo ceste, ljudje se poženejo na ulice z dolgimi, obotavljivimi koraki in stopajo v sneg kakor pisano zahomotane storklje.

Obujem si pohodne čevlje in se odpravim po lopato v klet. Sosedje so me prehiteli in že odkidali ulico pred hišo; drugič moram prej vstati. Onstran avtomobilov so nagrmadili sneženi zid, ki je otrokom v veselje. Nekaj se jih že podi po snegu in sosedov pes je namesto prvega jutranjega pohoda naletel na zimsko igro. Že je slišati veselo vreščanje in bevskanje: sneg je treba poskusiti z vsemi čutili, mehek je in gnetljiv v letečih kepah, kristalast in mrzel na jeziku in za nezatlaceno majico. Čez strehe se pripodi siten severnik in otrese bližnjo smreko: njena odeja razpade v letečinke kakor strgana pernica med bitko z blazinami, in med hišami se usuje oblak mrzlega, belega prahu. Vsi zatisnemo oči in se potuhnemo v ovratnik, da nas zamete v hrbet, le kuža živahno poskoči in se otrese letečega mraza. Toda severnik se medtem že zažene v sosednjo brezo in z nje razpiha še večji oblak pršečega snega. Z glasnim vreščanjem se otroci zapodijo v zavetje. A ne za dolgo. Lotili se bodo snežaka in iglujev in sankanja in še česa. – Tudi mene se ob snegu polotijo občutki iz otroštva. Zime so bile v rojstnem Slovenj Gradcu dolge, mrzle in bolj snežene, kakor so večinoma danes. Toda to je lahko tudi najlepše. Toliko belega gradiva je razsutega pousod naokoli, da ga za ustvarjalne roke pač ne more zmanjkati!

Otroške igre v snegu se končajo z mokro obleko, premraženimi prsti in rdečimi lici. In z volčjo lakoto. Lačne pa so pozimi tudi živali, ki se prebijajo skozi mraz. V mestu nas v vsakem, še tako majhnem parku vse leto razveseljujejo ptice. Z nasutim semenjem v ptičji hišici jih ni težko privabiti v svojo bližino, tako blizu, kakor jih drugače le redko vidimo. Vrabci se že kmalu drenjajo po krmilnici in se ščebetaje prepirajo, da piča leti po tleh. Ščinkavcem v škarjastem letu se le redko posreči pristati v hišici. Sinice pa so vedno mojstrice v letenju: vsaka se z neverjetno natančnostjo ujame s krepeljci, šavsne po enem samem sončničnem zrnu, in odleti v bližnji grm na pojedino. – Ko začneš ptice natančneje opazovati, ugotoviš, da jih je veliko različnih. In v mestu, ki poskrbi za svoje najmanjše in najšibkeje prebivalce, tudi ljudje ne bodo nikoli lačni.

Tako minevajo zimski dnevi in se vztrajno krajšajo naprej, vse do takrat, ko nastopi sončni obrat – ko se zima prelomi in nov začetek. Zato so ga naši predniki vedno praznovali; glede na obrat sonca so odmerili novo setev in ponovno rast, ki omogoča življenje. Pradavni, poganski praznik je bil tako pomemben, da se je prekril s krščanskim božičem – pomen se je spremenil, praznični čas pa je ostal in se razvlekel na ves teden do silvestrovega, ko nastopi novo koledarsko leto. Ker je tako konec decembra od nekdanjega praznika svetlobe, ga pričakujemo z lučmi že ves mesec. Predolgo noč si razsvetlimo s svetlobo volje in upanja v dobro prihodnost, ki nas čaka.

Najlepša zimska svetloba v decembru je pač okrašena jelka. Ko sem si v Ljubljani kupila stanovanje in se preselila v svoj dom, sem si najprej postavila veliko božično drevo. Šele zdaj sem bila zares doma z vsemi spomini, ki so del mene. In od takrat se še z večjim veseljem sprehodim med razsvetljenimi hišami in drevesi ob Ljubljani ter po grajskem hribu. Letos v snegu bo še posebno lepo kreniti v praznični čas, ki razsvetljuje otroške oči. Pripravimo otrokom pravljичna doživetja, da bodo zrasli v bogate ljudi.

Dr. Barbara Simoniti, pisateljica in prevajalka

Foto: Miha Fras

Župan Zoran Janković

Če župan Zoran Janković vidi srečen obraz Ljubljane in si želi, da bi si ga nareda celotna Slovenija, lahko na drugi strani meščani rečemo, da smo v Ljubljani imeli že trikrat srečno roko in izbrali pravega župana. To dokazuje tudi uvrstitev župana Zorana Jankovića med 25 najboljših županov na svetu, med njimi sedmih iz Evrope. Lahko si samo želimo, da bi Slovenija prihodnjic srečno izbrala legitimno imenovanega mandatarja za svojega predsednika vlade. Mandatarja, ki bi nam vrnil kulturnega ministra za kulturo, ki bi cenil in prednostno podprl znanstvene raziskave in razvojne centre gospodarskih podjetij, ki bi na prvo mesto postavil človekovo dostojanstvo z njegovo temeljno potrebo po življenju, ustvarjenem z delom lastnih rok. Ki bi zagnal velike infrastrukturne projekte in na ta način zagotovil nova delovna mesta. Ki ne bi dopustil lakote po vrtcih in šolah, ki ne bi pehal v revščino upokojenih ostarelih in ne štel zdravstvene oskrbe bolnih za redek privilegij, visoke izobrazbe ne za rezervat premožnih, ki ne bi zanikal junaške slovenske zgodovine. Ki bi omogočil, da Slovenija dosanja sanje, za katere so darovali življenje borci v narodnoosvobodilnem boju in osamosvojitveni vojni, s katero nam je bila v zanosnem zgodovinskem trenutku složnosti dana v upravljanje lastna država. Država, v kateri njeno glavno mesto Ljubljana uresničuje svoje najdrznejše sanje in kaže pot, po kateri je mogoče prav tisto, kar se zdi najbolj nemogoče.

Župan Zoran Janković:

Tanja Dodig Sodnik

V zadnjem letu ste trikrat zmagali na volitvah: najprej na županskih (s 65-odstotno podporo), kjer vam je bil zaupan drugi mandat župana slovenske prestolnice, potem na državnozborskih, kjer so vas kot mandatarja politično izigrali, in potem ponovno na županskih (z 61-odstotno podporo). So vas volitve izčrpale ali so vam prinesle novo moč za nadaljevanje dela v drugem županskem mandatu? So bile vse te izkušnje za vas produktivne?

Volitve me nikakor niso izčrpale, v vsakih posebej sem užival, pomenile so mi izživ. Ker vlada – glede na proračun za leto 2013 – očitno kaže, da nima vizije in ne vidi rešitve iz položaja, v katerem smo se znašli, sem osebno pripravljen na ponovne predčasne volitve.

Izkušnja vseh treh zmag na volitvah govori predvsem o velikem zaupanju ljudi v način mojega dela, ki se dosledno drži mota, s katerim sem kandidiral na prvih županskih volitvah: **Od besed k dejanjem**. Kampanje so bile izjemno produktivne, še posebej tista na državnozborskih volitvah, ko sem na potovanjih po Sloveniji od blizu videl, koliko idej imajo naši državljani in državljanke, kako si želijo za preživetje zaslužiti z delom lastnih rok in ustvarjati pogoje za človeka vredno življenje vsakogar med nami in za prihodnost naših otrok. Obiskal sem številna podjetja, ki so uspešna, ki imajo načrte in vizijo, vse, kar potrebujejo, je spodbudno okolje, v katerem bodo lahko uspešno delovali. Že takrat sem jasno povedal tudi, kje so rešitve za mnoga gradbena podjetja, ki pa so na žalost končala v stečajih.

Vas je ta izkušnja naučila, da je ustvarjalne potenciale ljudi mogoče aktivirati s političnim delovanjem?

Prav nasprotno! Prepričan sem se, da je politično delovanje večinoma namenjeno samo sebi in ohranjanju lastnega položaja, skoraj praviloma na škodo političnih pa tudi namišljenih nasprotnikov. Sam nisem in ne mislim nikoli postati politikant, tudi na delovnem mestu v političnem okolju ne, saj uživam v delu in rezultatih skupnega dela in ker vem, da je cilje mogoče dosegati samo s skupnimi močmi. Svoje sodelavce znam motivirati le tako, da sam vsak trenutek delam več kot drugi in vidim pred seboj jasno sliko, vizijo, kot smo si jo v izhodišču svojih ciljev javni zastavljati ekonomisti in gospodarstveniki. Skupaj smo najboljša ekipa, kar smo dokazali v Mercatorju in Mestni občini Ljubljana.

Na katere dosežke v Ljubljani ste letos posebej ponosni?

Najbolj sem vesel, da v Ljubljani ohranjamo in tudi letos izboljšujemo socialni, zdravstveni, izobraževalni, kulturni in športni standard, ki je za glavno mesto in način življenja njegovih prebivalcev v 21. stoletju edino dostojno. Glavno mesto je osebna izkaznica in vstopna točka države in nobena pridobitev ne more tako resnicoljubno predstaviti glavnega mesta in države kot zadovoljstvo ljudi. In lahko rečem, da ima Ljubljana srečen obraz. Rad bi, da bi ga imela z njo tudi Slovenija.

Pohvaliti moram tudi naše vrle gasilke in gasilce, ki so požrtvovalno priskočili na pomoč Mozirjanom v letošnjih poplavih, ker svoj standard lahko najbolj pristno upravičimo prav s solidarnostjo. Zadovoljen sem, da se nam je v Ljubljani s protipoplavnimi ukrepi, predvsem z ureditvijo pretočnosti Malega grabna, za katerega je sicer zadolžena država, ob letošnjem deževju za zdaj na vso srečo uspelo izogniti poplavam; čakamo pa še na sprejem državnega prostorskega načrta, ki bo omogočil nadaljnje ukrepanje, predvsem gradnje zadrževalnikov v sosednjih občinah.

Prav vsak dan je nekaj posebnega, dobrega, Ljubljana postaja vedno bolj zaključen mozaik.

Torej dajete na prvo mesto zadovoljne in solidarne ljudi pred dosežki v prostorskem razvoju, s katerimi ste skupaj s sodelavci prebudili Ljubljano kot župan?

To dvoje ni tako diametralno ločeno, kot se sliši. Življenjski standard in zadovoljstvo ljudi ustvarja razvojni cikel, v katerem nastajajo nove pridobitve v prostoru, na katere smo v Ljubljani lahko upravičeno ponosni. Letos zgrajeni Fabianijev most in prenovljeno Grudnovo nabrežje sta nadaljevanje gradnje novih mostov in ureditev obrežij Ljubljani, ki so jih evropski vrhunski urbanisti prepoznali kot najlepše urejen javni prostor v Evropi, ter nam v Barceloni podelili najvišje priznanje. To priznanje nam je v veliko čast in spodbuda za naprej. Za prenovo Kongresnega trga in revitalizacijo arheoloških parkov pa je Mestna občina Ljubljana v italijanskem mestu Gubbio prejela prestižno mednarodno arhitekturno nagrado Gubbio.

Posebej se lahko pohvalimo tudi z novimi neprofitnimi najemnimi stanovanji v Polju III in bivalnimi enotami na Pipanovi ulici, ki so prva večja pasivna gradnja v Sloveniji, da vseh 200 stavb vrtcev in šol, ki jih redno investicijsko vzdržujemo in smo zanje letos namenili dodatna proračunska sredstva, niti ne omenjam. Seveda je

»Ljubljana ima srečen obraz. Rad bi, da bi ga imela z njo tudi Slovenija«

tukaj še imeniten novi prizidek k Waldorfski šoli, pa novi otroški igrišči na Taboru in pred Kinodvorom. Izobraževalnim namenom služita tudi I. faza Rekreacijsko izobraževalnega centra Sava in Slovenska kmetija v Živalskem vrtu Ljubljana. Dobili smo novo dežurno lekarno nasproti Urgence, prenovljeno lekarno Soča, prenovljeni Zdravstveni dom Fužine, nov dnevni center aktivnosti za starejše v Dravljah, zgradili vodohrane na Pancah, Selah pri Pancah, Ravnem Brdu in nove rezervoarje na Šentpavlu, novo trimstezo na Večni poti, prenovili Vodnikovo domačijo v prvo sonorično gledališče na svetu, postavili minilaboratorij Centra sodobnih umetnosti RogLab, postavili nove spomenike zaslužnim osebnostim, prenovili arheološke parke rimske Emone, gradimo novo stavbo Tehnološkega parka ... Izvaja se projekt WI-FI, ki bo eden najboljših na svetu. Toliko le za prvo informacijo, ne da se v eni sapi naštetih vsega.

Ampak kakorkoli, še vedno je veliko očitkov na izgradnjo oziroma predvsem ceno športnega kompleksa Stožice.

Res je, mogoče smo delno krivi tudi sami, ker morda nismo dovolj jasno in dovolj pogosto predstavili vseh prilivov in odlivov iz proračuna zaradi projekta. Naj skušam biti povsem jasen:

Vrednost pogodbenih del brez DDV je 119 milijonov evrov, od tega znaša strošek izvedenih in plačanih del GREP-u za kompleks Stožice nekaj manj kot 111 milijonov evrov (brez DDV). Vsa sredstva so plačana prek proračuna Mestne občine Ljubljana, **dejstvo pa je, da brez projekta Stožice v proračunu ne bi bilo teh sredstev, ki jih tudi ne bi bilo mogoče porabiti za druge investicije.** Zaradi projekta Športni park Stožice, ki po prostorskem načrtu dovoljuje podzemno trgovsko etažo, smo z uspešnim mednarodnim javnim razpisom dobili od zasebnega partnerja GREP-a **81 milijonov evrov.** Skladno s pogodbo o opremljanju komunalne infrastrukture in plačilom komunalnega prispevka je zasebni partner MOL izvedel in plačal **19 milijonov evrov.** V proračun MOL smo zaradi projekta Stožice prejeli **9 milijonov evropskih sredstev. 2 milijona** znaša plačilo Darsa za izgradnjo vpadnice.

Če povzamem: **Zaradi športnega parka Stožice je Mestna občina v proračun dobila okoli 111 milijonov evrov (brez DDV).** Če ne bi gradili kompleksa Stožice, bi Mestna občina Ljubljana res lahko prodala zemljišče (ocenjeno je bilo na 12 milijonov evrov), vseh preostalih navedenih sredstev pa v proračunu ne bi bilo, saj so bila pridobljena izključno za projekt javno-zasebnega partnerstva izgradnje športnega parka Stožice z dopolnilno ponudbo trgovskega centra.

Ob vsem naštetem in nenaštetem pa kritična javnost ugotavlja, da polčas drugega mandata kaže, kako ob izteku zastavljeni načrti ne bodo v celoti uresničeni.

To javnost bi rad ponovno opozoril na 60 milijonov evrov odvzetih sredstev letno v času prve Janševe vlade in nadaljevanje te politike v sedanjem mandatu vlade istega predsednika (prihodnje leto naj bi nam po prvih napovedih vzel »le« 3 milijone), ki nam načrtno krati razvojno tempo z neupravičenimi zasegi proračunskih sredstev, nepripravljenostjo na dogovor o finančnih obveznostih do Ljubljane glede na status glavnega mesta, s sistematičnim onemogočanjem izgradnje parkirne hiše pod Tržnico ter prenove Plečnikovega stadiona, za katera je pripravljena vsa potrebna dokumentacija. Tudi Novi Kolizej, ki bi nam prinesel operno-koncertno dvorano evropskih dimenzij in za katerega bi lahko izčrpali znatna evropska sredstva ter zagotovili številna delovna mesta, so obstala na fronti politike onemogočanja domnevnega političnega nasprotnika.

Lahko pa ste prepričani, da je trenutna situacija samo začasna zaustavitev, preveč naše skupne energije je bilo vloženo, da bi se negativni manever lahko posrečil. Žal mi je, da nam z delno spremembo zakonodaje ne omogočijo izgradnje 1000 socialnih stanovanj. To bi imelo več učinkov: rešili bi velik stanovanjski problem 1000 družin, vsaj nekoliko oživili gradbeno industrijo in tako povečali tudi priliv v državni proračun.

Razlog za upočasnjeno napredovanje razvojnih projektov torej ni globalna gospodarska kriza, ki duši svet, Evropo in posledično tudi Slovenijo?

Tudi, ni pa edina. Danes je precej široki javnosti jasno, da je kriza pogosto samo priročen izgovor političnim manipulantom, ki si želijo svobodne in ozaveščene državljane 21. stoletja podrediti z ustrahovanjem že glede osnovnega preživetja. Upokojevcem, ki s pritrugovanjem od ust pomagajo preživeti tudi svojim nezaposlenim odraslim otrokom, režejo že dve leti zamrznjene pokojnine in jih pehajo v revščino. Iz svojih poti po Sloveniji in številnih pogovorov z ljudmi vseh socialnih okolij vem, da česa takega naši državljani ne bodo dopustili, kot podobnih

nezdravih ukrepov niso dopustili Islandci. Vesel sem, da smo v poslanski skupini Pozitivna Slovenija pri sprejemanju proračuna 2013 uspeli z dvema amandmajema in tako omogočili brezplačne malice v šolah in vrnitev dela sredstev za visoko šolstvo.

Tradicija dela kot temeljne življenjske vrednote in sredstva za ustvarjanje dostojnega življenja, ob tem pa socialna solidarnost, je v našem prostoru ne le preživetvena nuja, ampak tudi ideal in temelj vseh razvojnih vizij. Politika ustrahovanja in brezobzirnega varčevanja in celo uničevanja, ki si dovoli, da so naši odraščajoči otroci v vrtcih in šolah lačni, ki ji ni mar naša dosedanja pregovorno dobra izobrazba nadarjenih in znanja željnih, ki se požvižga na nova odkritja v znanosti, umetnosti in vseh oblikah kulture, se mora prej ali slej sesuti sama vase. Lahko ste popolnoma brez skrbi, da bodo ljudje našli pot, kako svoje življenje ponovno in s še trdnjšim prepričanjem kot pred to strahovlado spraviti v normalni tir. Tudi z mirnimi protesti.

Je to vaša različica napovedi prelomnega obdobja, kot ga napovedujejo novodobni futurologi?

Nič takega, to je samo moj normalen način razmišljanja in funkcioniranja. Rad imam ljudi, srečen sem, če skupaj ustvarjamo dobre stvari. Prepričan sem, da je v Sloveniji mogoče doseči ponoven gospodarski zagon, vrniti optimizem in nasmeh na obraze ljudi. Zato je nujno zagotoviti nova delovna mesta in ponuditi nov pristop k reševanju državne krize.

Postavljate pa pogoj, da imate pri tem v rokah izvršno oblast?

Ker edino tako znam uspešno delovati. Ko imam pred seboj motiv, cilj, vidim poti do njega in vem, da je vse mogoče uresničiti. S pravo ekipo in trdim delom ni nič nemogoče. To smo dokazali tako v Mercatorju kot tudi v Ljubljani. Marsikdo si pred šestimi leti niti v sanjah ni predstavljal današnje Ljubljane. Pa samo pogledajte, projekti, ideje niso novi, edina razlika je v tem, da so realizirani.

V prihodnjem letu bomo nadaljevali z izgradnjo kanalizacije, prenovo Čopove, Petkovškovega nabrežja, Novega trga ... Začeli se bodo projekti Kolezija, športni park Pegan-Petkovšek in odbojkarški center Črnuče, na kulturnem področju pa pomemben projekt Rog.

Očitno ste v tem tudi politični nasprotnik številka ena in vaša družina tarča sovražnosti. Kako se soočate s temi pritlačnostmi?

To je zagotovo težji del moje vloge, a jo jemljem v zakup, ker očitno sodi med sredstva za odstranjanje samostojno mislečih ljudi v katerem koli javnem kontekstu. Vendar me ti udarci ne morejo zlomiti, čeprav me posebej kot očeta močno ranijo in zelo bolijo. Me pa tudi motivirajo v prizadevanju, da bi skupaj zgradili tak prostor strpnega medsebojnega sožitja, kjer se tovrstnih sredstev ne bomo več posluževali in bomo prijateljevali v svojih družinah, v družini svetovnih držav in družbi vseh ljudi, ki dobro mislimo. Jasno sem povedal, da si je sin denar sposodil in ga bo moral vrniti – vsi smo pred zakonom enaki, kar dokazuje tudi rubež, ki je potekal pri mojem sinu. Rad bi razširil pozitivno sporočilo vsem, predvsem pa politikom, in dopovedal, da se od besed ne živi, potrebne so pravilne odločitve, dejanja. Ob tem pa naj se tudi javno iskreno zahvalim policiji za mirno in odgovorno posredovanje ob demonstracijah, ki so, dokler potekajo mirno, povsem legitimna oblika izražanja nezadovoljstva naših državljanek in državljanov in predvsem način izražanja stiske in strahu pred prihodnostjo.

Kakšno popotnico dajete someščankam in someščanom kot župan, sodržavljankam in sodržavljanom pa kot predsednik največje parlamentarne stranke Pozitivne Slovenije ob vstopanju v novo leto?

Vsem in vsakomur posebej polagam na srce vodilo, da je ustvarjalnemu človeku vse mogoče, posebej tudi tisto, kar se zdi na prvi pogled nemogoče. Nobene nepremostljive situacije ni. V nobenem trenutku ne izgubimo zaupanja v lastno moč, ki nima meja in nas, ko jo aktiviramo, vodi k dobremu in najboljšemu. Prijateljsko si stisnimo roke za praznični prestop v novo leto in ne izpustimo jih več, ker smo skupaj še močnejši. Pomislimo na tisti glas iz poplavljenega Mozirja, ki je rekel, da bi rad objel vsakogar posebej, ki je prišel tja pomagat v hudi preizkušnji. Bodimo odločni, da premagamo vse preizkušnje tega časa z zaupanjem, da skupaj zmoremo ustvariti dostojno življenje, ki nam pripada, kot to vsak dan poskušamo v našem najlepšem mestu na svetu.

Vsem državljanekam in državljanom želim predvsem miru, zdravja in nasmeha na obrazih.

Srečno Ljubljana, srečno Slovenija!

Fotografije: Miha Fras

Podžupan Aleš Čerin

Podžupanja Tjaša Ficko

Leto 2012 v očeh podžupanov

Podžupan Aleš Čerin:

»Na najbolj občutljivih področjih ... ohranjamo, če že ne povečujemo standarde«

V času, ko je župan Zoran Janković zmagal na lanskih državnoborskih volitvah, in do njegove ponovne vrnitve v Mestno hišo ste bili podžupan včasem opravljanju funkcije župana. Kako od takrat gledate na delo župana? Ste mnenja, da je delo župana dobra popotnica za prehod na mesto predsednika vlade?

Z veseljem in ponosom sem nadomeščal župana. V prid mi je šlo petletno »podžupanovanje« in v tem obdobju sem se res od blizu seznanil in naučil, kaj to delo pomeni. Poleg tega so vizija, razvojni cilji in naloge mesta postavljeni, tudi proračun za letošnje leto je bil pod streho, ne glede na to, da smo takoj na začetku leta sprejeli njegov rebalans. Vsak, ki se tudi začasno usede v županski fotelji, ima svoj ton, poudarke in stil vodenja. Tudi z našim županom sva si v mnogočem različna, a po vtisih sodeč, je bilo »vedevjestvo« kar uspešno.

Vodenje glavnega mesta in vlade sta posebej v ekonomski in politični razsežnosti dve zelo različni zadevi, ki pa imata z upravljalškega vidika mnogo skupnih točk. Osrednja je gotovo ta, da je dobro in uspešno vodenje umetnost možnega. Kar nekaj primerov je, ko so se karizmatični župani prestolnic zavihteli za državno krmilo. V novejši zgodovini so tako znani primeri iz Francije ter nekdanje Zahodne Nemčije in nekdanje Sovjetske zveze.

Kako Mestna občina v kadrovske politiki upošteva vladne varčevalne ukrepe? Bodo potrebna odpuščanja in odhodi v pokoj takoj ob izpolnitvi upokojitvenih pogojev?

Če pogledamo kadrovske zasedbe mestne občine od leta 2006, ko je prišla naša ekipa, boste ugotovili, da smo od tedaj do danes število zaposlenih malenkostno povečali, upoštevaje reorganizacijo, s katero smo ustanovili nekatere nove službe in oddelke za uspešno vodenje mesta. To pomeni, da smo ves čas delovali premišljeno, če hočete, tudi varčevalno. Zato ne pričakujem, da bomo prisiljeni pomembno zmanjševati število zaposlenih. Če bi na to pristali, to pomeni, da mesto svojih zakonskih obveznosti ne bo moglo v celoti in kvalitetno izpolnjevati. Upam, da bo to veljalo tudi za naše organizacije in ustanove na področju otroškega varstva, vzgoje, kulture in športa, glede na to, kakšne zakone z drastičnimi rezi napoveduje vlada, ki pa jih Državni zbor zaenkrat še ni sprejel.

Kaj je po vašem mnenju Mestna občina Ljubljana letos najboljšega naredila za svoje meščanke in meščane?

Na to vprašanje vedno odgovorim, da smo lahko zadovoljni, da vsa področja v mestu razvijamo enakomerno in da se nam skozi vsa leta posreči obdržati ravnovesje na vseh področjih dela in razvoja, da nobeno ni zanemarjeno in da na najbolj občutljivih področjih, kot so otroško varstvo, izobraževanje, sociala, kultura in šport, ohranjamo, če že ne povečujemo standarde.

Posebej pa bi rad izpostavil tri dogodke, ki so zaznamovali letošnjo Ljubljano. Prvi je zaključek štiriletnega evropskega projekta Civitas Elan z dvema kronama, sprejemom dolgoročne prometne politike Ljubljane na mestnem svetu in otvoritvi Fabianijevega mostu, s katerim smo s povezavo Roške in Njogoševe sklenili notranji cestni obroč. Posebno bogastvo in čar prebivalcem Ljubljane, obiskovalcem in turistom pa dajejo neštete prireditve različnih žanrov in vsebin za mlade in stare, katerih vrhunec sta junij v Ljubljani in Ljubljanski festival. Nadvse všečne so bile prireditve na Kongresnem trgu.

Se je moral letošnji praznični decembrski program, katerega pripravo ste vodili, prilagoditi zaostrenim finančnim razmeram ali pa bo praznovanje enako veselo kot vsa leta?

Drži, program bomo izpeljali s petnajst odstotkov manj sredstvi, kar pa se na ambientalnosti in pestrosti zabavnih dogodkov ne bo poznalo. Škoda bi bilo, da ljubljanski veseli december, ki se ga udeležijo milijon Ljubljančanov, obiskovalcev iz celotne Slovenije in iz tujine in za katerega smo pred kratkim prejeli prestižno mednarodno priznanje, ne bi obdržal. Najpomembnejše je, da je namenjen prav vsem, posebej pa otrokom in mladini.

Ko smo na Prešernov rojstni dan svečano prižgali 25.000 lučk, so nam prijatelji s Koroške z deželnim glavarjem na čelu – podarili so nam novoletno smreko, ki krasí Figovec – polaskali, da česa tako čudovitega ob tako množični udeležbi še niso videli. Ali si lahko zaželimo lepšo popotnico v veseli december, kot je ta!?

Podžupanja Tjaša Ficko:

Prizadevanja mestne družine za večjo kakovost življenja nagrajena tudi s prestižnimi evropskimi priznanji

Ker je Ljubljana trenutno na 75. mestu Mercerjeve lestvice, zastavila pa si je cilj, da se uvrsti med prvih 10 mest. Ali menite, da je po vseh dosežkih Ljubljane, ki jih ta lestvica očitno ne upošteva, še smiselno vztrajati pri zastavljenem cilju?

Ljubljana je v letu 2012 obdržala lanski položaj na Mercerjevi lestvici kakovosti življenja, sicer pa je v obdobju od 2008 do danes svojo uvrstitev izboljšala za 7 mest. Za letošnje leto podrobnejše poročilo z razvrstitvijo po kategorijah še pričakujemo, leto poprej pa smo vidno napredovali na področju javnega prometa in na stanovanjskem področju, pri čemer nobena kategorija ni bila ocenjena slabše kot leto prej, kar je tudi zgovorno. Nedvomno je uvrstitev med prvo deseterico izjemno ambiciozen cilj in dejstvo je, da lestvica upošteva samo nekatere vidike življenja v mestu, tudi takšne, na katere težko vplivamo, kot sta podnebje in izpostavljenost potresom ter drugim naravnim nesrečam.

Ampak včasih je pot pomembnejša od končne postaje. V našem primeru jo predstavljajo vsakodnevna prizadevanja mestne družine za večjo kakovost življenja, čemur bomo sledili tudi v prihodnje. Pri spremljanju Mercerjevih rezultatov smo se tako na primer konec lanskega leta razveselili vnovične potrditve, da smo še zmeraj najvarnejše mesto v tem delu Evrope.

Tudi v prihodnje bomo veseli dobrih uvrstitev, neodvisno od tega pa bomo še naprej sledili zastavljeni viziji in strateškim ciljem, ki smo si jih zastavili na vseh družbenih področjih. In predvsem, da bo Ljubljana tudi v prihodnje doma in po svetu prepoznana kot zeleno, varno, čisto in prijazno sodobno evropsko glavno mesto.

Aktivno si prizadevamo, da bi se dober glas slišal še dlje, pri čemer smo bili v preteklem letu izjemno uspešni, za kar se sodelavcem in sodelavkam iskreno zahvaljujem. Po lanskem decembru, ko smo za povečanje dostopnosti v prometni infrastrukturi prejeli posebno priznanje Evropske komisije, kjer so nas strokovnjaki med 114 prijavljenimi mesti uvrstili med 8 najboljših, smo letos spomladi stopili še korak dlje. Med 347 prijavljenimi projekti iz 36 držav smo za obsežen projekt preureditve nabrežij in mostov čez Ljubljano prejeli prvo nagrado urbani javni prostor 2012. In kopico nacionalnih nagrad in priznanj s področja turizma, informacijske tehnologije in »zelenih« aktivnosti, ki prav tako pomenijo veliko. Leto pa bomo sklenili s še enim mednarodnim priznanjem, ki smo ga pravkar prejeli. Za prenovi Kongresnega trga in oživitve arheoloških parkov, kjer ohranjamo in dodatno oživljamo bogato kulturno dediščino v Ljubljani, nas je italijansko združenje

Podžupan prof. Janez Koželj

zgodovinskih in umetniških centrov nagradilo s prestižno arhitekturno nagrado Gubbio.

Z vsem naštetim želim poudariti, da je vsako priznanje in višja uvrstitev na mednarodnih primerjalnih lestvicah dobra novica za Ljubljano in njeno podobo doma in v tujini. Mesta med seboj tekmujejo za prebivalce, turiste in druge obiskovalce, študente, strokovnjake, investicije in velike dogodke, kot so kongresi, odmevna kulturna in zabavna doživetja ter velika mednarodna športna tekmovanja. S prejetimi mednarodnimi nagradami in dobrimi uvrstitvami smo v tej tekmi nedvomno konkurenčnejši. Lestvica Mercer je ena od njih, skupni imenovalec vseh pa je že omenjena skrb za vztrajno povečevanje kakovosti življenja Ljubljančanov na vseh področjih.

Kako se Mestna občina Ljubljana pripravlja na septembrski Eurobasket in kakšne pozitivne učinke si občina lahko obeta od te športne prireditve?

Nedvomno bo Evropsko prvenstvo v košarki prihodnje leto osrednji dogodek v mestu, tako z vidika športa kot turizma in prepoznavnosti Ljubljane v tujini. Prvi del tekmovanja, od 4. do 10. septembra, bo potekal še v treh mestih, Celju, na Jesenicah in v Kopru, tekme v glavnem mestu se bodo takrat odvijale v Hali Tivoli. Glede na izid tekem bo v drugi in tretji del prvenstva napredovalo 12 reprezentanc, ki se bodo pomerile v Stožicah. Ljubljana bo tako od 11. do 22. septembra edino prizorišče prvenstva in zato v središču pozornosti celotne evropske košarkarske javnosti.

Kot gostitelji se želimo Evropi predstaviti v najboljši luči in poskrbeti, da se bodo športniki in športni navdušenci v našem prelepem mestu dobro počutili, z našo pomočjo ustvarili lepe spomine in nas pozneje ponovno obiskali. Nič manj pomemben cilj, ki smo si ga zastavili, je, da bo prvenstvo kot svoje začutilo čim več Ljubljančank in Ljubljančanov, da bo mesto prihodnje leto dihalo s košarko.

Poleg neposrednih učinkov za turizem in storitveno dejavnost nasploh je tako odmeven športni dogodek pomemben tudi za dodatno krepitev športnega značaja Ljubljane ter za popularizacijo športa, v tem primeru košarke, kar menim, da je še posebej pomembno za otroke in mladino, ki svoj odnos do zdravega in aktivnega življenja šele vzpostavljajo. Morda se bomo v Ljubljani lahko čez nekaj let hvalili z novimi mladimi vrhunskimi košarkarji, ki jih bo za ta šport navdušilo evropsko prvenstvo na domačih tleh.

Vsekakor se na mednarodni dogodek aktivno pripravljamo, bralke in bralce glasila Ljubljana bomo o dogajanju v mestu sproti in pravočasno obveščali ter vse skupaj povabili k udeležbi tako na športnih kot spremljevalnih dogodkih. Prvo večje mestno doživetje, povezano z žogo, bomo tako lahko skupaj užili še pred koncem zime.

Podžupan prof. Janez Koželj: Socialni učinek prenove mesta

Kaj je po vašem mnenju glavna prednost prenovljene Ljubljane, za katero imate s svojo vizijo in podporo župana Zorana Jankovića trajne zasluge za slovensko glavno mesto?

Za oživiljanje mesta smo morali na začetku ljudi prepričevati, danes pa od njih prihajajo nove in nove pobude. Z osvobajanjem mesta od prometa smo uspeli spodbuditi mnoge k temu, da so začeli sami preurejati javni prostor pred svojim pragom in mu dati novo vsebino. To je novo poglavje v razvoju mesta, ki pomeni, da smo z novimi ureditvami javnih prostorov za ljudi pomagali, da se je spet začela oblikovati skupnost meščank in meščanov, tistih, ki so preizkusili, kakšne so lahko dobrote javnega življenja in kako bogate oblike ima. To je zaželeni socialni učinek prenove mesta, ki se je začela z izločanjem avtomobilov iz mestnega središča, z odpiranjem mesta za hojo, kolesarjenje, posedanje, poležavanje, sprehajanje po mestu. Zdaj, ko smo povabili ljudi nazaj v mesto, da koristijo javne prostore, se začenejo porajati tudi nove ideje. Seveda je vedno nekdo zadaj, nekdo, ki projekte oživiljanja ulic, trgov in parkov organizira. Tako kot je bil pri kulturni četrti Tabor zadaj Bunker, na Križevniški Mini teater, na Trubarjevi prostoRož, nastajajo spontano

Podžupanja Jelka Žekar

tudi druge skupine, ki bi rade olepšale ali uprizarjale javne prostore. Življenje v mestu je zanimivo prav zaradi sproščanja zavor, preurejen in razširjen prostor za pešce zdaj omogoča, da se ljudje ne samo srečujejo, ampak se tam tudi pokažejo in tam nastopajo, enkrat kot igralci, drugič kot gledalci. Meščani mesto vzamejo za svoje takrat, ko začnejo zanj skrbeti kot za svoje. Vsi si želimo, da bi meščani javnega prostora ne trošili in ga zgolj porabljali, ampak da bi mu sami vdihnili nove vsebine in nove oblike javnega življenja. Šele s tem bo mesto postalo skupna javna domena, razširjeno stanovanje. Zato takšne pobude radi podpiramo in jih s spodbudami posameznih deležnikov opogumljamo. Na ta način predajamo stanovalcem četrti ali posameznih ulic del opravljanja javnih nalog. Iz tega se rojeva urbano gibanje skupnosti ljudi, ki bi radi drugače stanovali, ne več drug mimo drugega, ampak drug za drugega, prireajo se razne delavnice na prostem, odpirajočasne galerije, priložnostni sejmi. Dvorišča in pritličja se odpirajo navzven, kjer se vse dogaja, s tem pa se zanje izboljšujejo tudi pogoji poslovanja. Poživljena ulica je zdaj magnet, prej je bila skrita zanikrna vzporedna gasa. Življenje se pretaka skozi pritličja in dvorišča tudi na ozadje, na nekdanja mestna obzidja.

Za mesto je ključno, da je prizorišče za preizkušanje javnega življenja. To pomeni biti skupaj z drugimi, ki vam niso blizu niti po rodbinski niti po delovni plati. To je pozitivna civilna pobuda nasproti številnim enostransko destruktivnim. To so pobude, ki gradijo mesto. Križevniška ima dolgo zgodovino, nova zgodovina pa se začne s to novo kulturno četrtjo. Življenje se pretaka. To ni teorija. Socialni učinek je končno dejanje. To so nenavadne stvari. Arhitektura je samo sredstvo.

Podžupanja Jelka Žekar:

»Sami s svojimi dejanji moramo prispevati, da se bodo trendi sprememb v trajnejše oblike mobilnosti gibali v pravo smer«

Kako ste zadovoljni z letošnjim evropskim tednom mobilnosti, ki ste ga vodili?

Tega vprašanja sem resnično zelo vesela. Dali ste mi priložnost, da se še enkrat zahvalim vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri pripravi in izvedbi evropskega tedna mobilnosti v Ljubljani.

Z letošnjim tednom evropske mobilnosti sem zelo zadovoljna, vsak dan v tednu so se vrstili dogodki, veliko je bilo novosti, število sodelujočih in tudi število obiskovalcev dogodkov se je precej povečalo v primerjavi s preteklimi leti. Ljubljančanke in Ljubljančani so z aktivnim odnosom do sprememb mobilnosti v trajnejše in okolju prijaznejše oblike mobilnosti dokazali visoko stopnjo zavedanja, da moramo sami s svojimi dejanji prispevati, da se bodo trendi sprememb v trajnejše oblike mobilnosti gibali v pravo smer.

S katerimi bližnjimi investicijskimi projekti se trenutno ukvarjate?

Projektov, s katerimi se trenutno ukvarjamo, je zelo veliko in so v različnih stopnjah izvedbe in iz različnih področij delovanja in pristojnosti lokalne skupnosti, od urejanja cest, križišč, izgradnje in obnove šol, vrtcev, nadaljnega urejanja nabrežij Ljubljane in urejanja trgov, povečanja energetske učinkovitosti zgradb v lastni Mestne občine Ljubljana in še in še bi lahko naštevala. Največji projekt po vrednosti, dolžini trajanja in tudi pomembnosti ne samo za Ljubljano, ampak za širšo regijo je projekt RCERO (Regijski center za ravnanje z odpadki), h kateremu je do zdaj pristopilo že 29 občin (vrednost projekta znaša 130 milijonov evrov in je drugi največji projekt v Sloveniji). S tem projektom partnerji v projektu dokazujemo, da se znamo in zmoremo dogovoriti za skupno dobro.

Ker sem vodila letošnji evropski teden mobilnosti, mi je najbližji projekt zapora Slovenske ceste. Načrtujemo, da bomo začeli s preurejanjem Slovenske ceste za trajno zaporo jeseni prihodnje leto v času Evropskega tedna mobilnosti. Zavedamo se, da je načrt zelo zahteven in da bomo morali trdo delati, da ga bomo uresničili v predvidenem roku.

Stanovanjske enote na Pipanovi 28

Prvi in najboljši znanilec velikih sprememb

Mag. Bojko Jerman, u.d.i.a.

Foto: Nik Rován

Foto: Slavica Radovanović

Stanovanjske enote na Pipanovi 28, ki bodo začasno reševale stanovanjske potrebe socialno najbolj ogroženih oseb, so primer prve pasivne masivne stavbe v Sloveniji. Stanovalci bodo arhitekturnega biroja Dešman. Na sliki: Fasada in pogled v notranjost stavbe.

21. novembra je župan Zoran Janković odprl novo mestno pridobitev: 22 bivalnih enot na Pipanovi ulici 28 v Ljubljani in prepričan sem, da je malokdo od navzočih vedel, za kako pomemben, prelomen in kakovosten objekt je šlo v tem primeru. Ta razmeroma majhna stavba z veliko majhnimi stanovanjskimi enotami pomeni prelomnico tako v tehnologiji stanovanjske gradnje kot v miselnosti odločevalcev in je prva na poti, ki jo določa najnovejša evropska direktiva na področju energetske učinkovitosti v stavbah, ki zahteva gradnjo skoraj nič energijskih objektov po letu 2020. Kako je mogoče, da je Ljubljana že pred 6 leti sprejela odločitev o gradnji, ki bo obvezna šele po letu 2020, kako je mogoče, da je objekt nastal v glavah in na papirju 5 let pred sprejemom identične evropske zaveze na tem področju?

Stanovanjski sklad MOL se vključi v evropski projekt in sprejme odločitev

Pred 6 leti je bil JSS MOL povabljen v mednarodni evropski projekt REBECEEE, v okviru katerega so bili javni subjekti na področju gradnje stanovanj pritegnjeni k sodelovanju z namenom, da bi prekinili z običajno gradbeno prakso in načrtovali bolj kakovostne, trajnostne stavbe, ki bi nudile uporabnikom večje udobje, večjo varnost (nižje stroške), obenem pa bi kolikor mogoče izkoriščali obnovljive vire energije. V projektu so sodelovala mesta: Alingsas pri Göteborgu, Talin, Riga, Kiel, Vilna, Amsterdam, Hamburg, Sofija in Ljubljana. Ljubljanski stanovanjski sklad pod vodstvom direktorice Jožke Hegler je takrat sprejel tehnično logično odločitev, vendar je ta odločitev politično, odločevalsko vendarle pomenila izjemen pogum. Prijavili so tri projekte: sanacijo dveh stanovanjskih blokov, preprojektiranje stanovanjskega kompleksa Polje II s 183 stanovanji in stanovanjski blok na Pipanovi 28 z 22 bivalnimi enotami za nujne socialne primere. Če je v prvih dveh primerih šlo za razmeroma običajne sodobne rešitve, pa je bila sprejeta odločitev, da bo objekt na Pipanovi zgrajen v pasivnem standardu in s fotovoltaično elektrarno na strehi. Danes takšna odločitev ne bi bila najbolj napredna in pogumna, saj je danes v Sloveniji skoraj 2000 elektrarn in tudi pasivnih objektov več kot 100, takrat pa je bilo elektrarn le 5 ali 6, pasivnih hiš pa zelo malo, le nekaj enodružinskih!

Prvi pogoj za uspeh – dobra dokumentacija

Projektiranje je steklo hitro, dokumentacija je bila pripravljena in gradbeno dovoljenje pridobljeno, seveda ne brez vrste težav, ki so običajne, pa ne ravno

normalne. Z urejanjem infrastrukture je bilo veliko težav, pri katerih so nekateri pomagali, drugi pa nagajali, kot je to naš nacionalni običaj. Predstavnica sklada arhitektka Tonka Grgič je imela dovolj znanja, trme in živcev, da je vse težave pravočasno premagala. Potem pa je zaradi pomanjkanja denarja projekt stal in z zamudo dveh let se je gradnja vendarle začela.

Izbor projektantov je bil izvrsten: arhitekturni biro Katarina in Miha Dešman s sodelavci Evo, Vlatko in Rokom so sprejeli nalogo, da kot prvi v Sloveniji projektirajo večstanovanjski pasivni objekt. Z razmeroma majhnim objektom so se dodobra namučili, saj je bila naloga zahtevna: na zelo majhnem prostoru izdelati veliko majhnih stanovanjskih enot, ob tem pa še popolnoma nova tehnika, ki je morala zagotavljati pasivni standard. Nešteto sestankov, usklajevanj in detajlov je rodilo izjemen objekt. Ne le v tehničnem pogledu, ampak tudi kot oblikovalski arhitekturni dosežek. Po eni strani strogo resno in likovno dosledno projektiran objekt je na drugi strani s številnimi drobnimi poudarki pokazal, da ima dušo in da je narejen za ljudi, ne za ugajanje čistunsko naravnanim kritikom. Majhni bivalni prostori so kompenzirani z razmeroma velikim volumnom skupnih prostorov in okolice. Če bi z dvema besedama moral opisati arhitekturni oris objekta, bi ga imenoval »prijeten dom«.

Izvajalec GIVO se je izkazal

Zadnje čase smo navajeni, da imajo izvajalska podjetja težave in le stežka zaključijo gradbene projekte, nič koliko jih med tem propade ali pa nastopajo z najslabšimi materiali in izvajalci. V tem primeru ni bilo tako: izvajalec je odlično odigral svojo vlogo, ob tem pa ni prišlo do resnih podražitev v gradnji, niti do vrste

manejev, s katerimi najbolj ugodni ponudniki na javnem razpisu pozneje popravljajo svoje prvotne cene. Izvajalci del so bili kakovostni in odgovorni in so se zavedali referenčnosti tega objekta, zato so porabili več časa in energije za sicer običajna dela. Ob upoštevanju vseh značilnosti stavbe je bila cena izvedbe nekako na ravni izvedbe običajnih projektov, saj je pomanjkanje dela omogočilo ugodno ceno izvedbe gradbenih, obrtniških in instalcijskih del. Pasivni objekti so sicer v nekaterih delih dražji od klasičnih (fasadna vrata in okna, toplotna zaščita, dilatacije toplotnih mostov ...), so pa po obenem tudi cenejši, saj ni napeljav centralnega ogrevanja.

Tehnične rešitve – prvi masivni pasivni večstanovanjski blok

Objekt je kompaktno oblike iz armiranega betona. Celoten ovoj, vključno s temeljno ploščo, je obdan s kakovostno in debelo (20 do 30 cm) toplotno zaščito. Toplotni mostovi pri balkonih in oknih so rešeni z najsodobnejšimi metodami: specifičnimi konstrukcijskimi dilatacijami toplotnih mostov, RAL montažo in pedantno zrakotesno izvedbo. Dokaz za izvrstno izvedbo je preizkus zrakotesnosti, ki je že ob prvem merjenju pokazal izjemen dober rezultat: 0,3 izmenjave na uro, za pasivni standard pa je dovoljeno največ 0,5.

Ogrevanje in prezračevanje prostorov je urejeno s centralnim prezračevalnim sistemom: zunanji zrak gre prek menjalnika toplote, ki je povezan s 800 tm plastičnih cevi s slanico, ki so položene globoko v zemljinu, kjer je konstantna temperatura med 10 in 13 stopinj Celzija. Toplota zemljine pozimi predgreje zunanji zrak, poleti pa ga ohlaja za 5 do 10 stopinj pod zunanjo temperaturo. Zrak nadaljuje pot do

v Ljubljani

v stanovanjski gradnji

imeli v njej le minimalne stroške in udobno bivanje, mesto pa je dobilo tudi zelo lepo arhitekturo sodelavcev

rekuperatorja toplote kapacitete 1.500 m³/h, ki deluje nepretrgoma in ima visok toplotni izkoristek - 92 %. Zrak se pred vpihom v prostore v zimskem času dogreje do 19 stopinj Celzija, kar je ob velikih notranjih virih uporabnikov že zadostna temperatura za primerno in udobno bivanje. Za pokrivanje konic so pod stropnimi dovodi zraka nad okni nameščeni še majhni termostatsko krmiljeni električni radiatorji. Ogrevanje sanitarne vode je lokalno z majhnimi električnimi grelniki vode.

Na strehi stavbe je fotovoltaična elektrarna moči 10 kW. Ta naj bi vsako leto proizvedla okoli 10.000 kWh električne energije, kar je dovolj za pokrivanje potrebne električne energije za prezračevanje, skupno razsvetljavo in ogrevanje prostorov, ni pa dovolj za ogrevanje sanitarne vode. Če pa lasten vir električne energije pogledamo finančno, kajti proizvedene elektrike ne bodo uporabljali za potrebe objekta, ampak jo bodo prodajali v omrežje, bo zaslužek od prodaje električne energije tako velik, da bo pokrival tudi stroške ogrevanja sanitarne vode. Lahko bi rekli, da je objekt energetsko finančno izenačen, da pokriva sam sebe. Če pa bi bila streha večja in elektrarna močnejša, bi zaslužek pokrival tudi vse stroške za najemnine, torej bi bil objekt s svojimi uporabniki finančno popolnoma samozadosten! Lahko govorimo, da bi v tem primeru šlo za nekakšen okoljsko socialni perpetuum mobile, objekt na Pipanovi pa se temu zelo približuje!

Stavba je po mojem poznavanju razmer prvi pasivni masivni objekt v Sloveniji. Prav takšni objekti se bodo normalno in obvezno gradili po letu 2020, saj stavbe porabijo kar 40 % vse energije, dokaz, da lahko ta delež bistveno zmanjšamo, pa je opisani primer, zato je prav takšna okoljska politika Evrope razumljiva, logična in nujna. Naj ob tem izrazim še začudenje, da ni v zadnjih letih nastalo več takih stavb, saj država tako gradnjo občutno subvencionira (250 €/m²), in naj izrazim tudi začudenje, da subvencije ne veljajo za javni sektor, kar pomeni, da Ljubljana ne bo dobila okoli 200.000,00 €, če pa bi zanjo ta objekt gradil zasebni investitor, bi ta denar dobil! Je pa Ljubljana tako ali tako že vajena, da denarja ne dobi, tudi ko bi ga morala in bi si ga zaslužila ...

Referenčni objekt

Stavba je v vseh pogledih referenčni objekt, ne le tehnično. Je dokaz, da javni sektor lahko dejansko zeleno naroča in razmišlja, kar sicer piše na papirju, podobnih odločitev pa ni veliko, najmanj s strani državnih investitorjev, ki so jih na tem področju občine pustile daleč za seboj.

Referenca tudi za najemno socialno gradnjo: Smo dolžni socialno ogroženim dajati v najem stanovanja, v katerih ne bo udobnega bivanja, obratovalni stroški pa bodo visoki (in večja verjetnost za deložacijo neplačnikov ...), ali je bolj modro in pravilno ravno nasprotno, kot bo to v objektu na Pipanovi 28? Ljubljana in Slovenija sta lahko ponosni na ta dosežek, odslej se bo čas določal tudi po tem, ali je bilo nekaj zgrajenega pred ali po tem primeru.

Ob uspešno zaključenem projektu se v imenu vseh sodelujočih zahvaljujem investitorju, da smo imeli priložnost in čast sodelovati pri za vse nas tako prelomni nalogi.

Stanovanjska stavba ima etažnost k + P + 1N. Klet je delno vkopana, s severne strani, kjer je glavni vhod, pa v celoti dostopna. Streha stavbe je ravna. V stavbi je pridobljenih skupno 22 bivalnih enot. Od skupnega števila enot je: ● 10 enoposteljnih (od tega sta dve namenjeni za funkcionalno ovirane osebe), ● 6 dvoposteljnih, ● 4 triposteljne in ● 2 štiriposteljne. Bivalni enoti za funkcionalno ovirane osebe sta v kleti, kjer so še shrambe in večnamenski prostor. Vsaka bivalna enota ima sobo z opremljeno kuhinjo in kopalnico. Skupna neto tlorisna površina stavbe (stanovanjska površina in površina skupne rabe) znaša 691 m², od tega je 545 m² uporabljenih stanovanjskih površin (bivalne enote, shrambe, balkoni) in 146 m² površin skupne rabe (večnamenski prostor, strojnica, stopnišče). Stavba ima tudi 8 zunanjih parkirnih mest, eno od njih je namenjeno funkcionalno oviranim osebam. Na prošnjo JSS MOL bo Območna obratno podjetniška zbornica Ljubljana-Šiška na Pipanovi poti 30 prijazno odstopila predvidoma 15 parkirnih mest. - Novozgrajene bivalne enote na Pipanovi 28 so namenjene začasnemu reševanju stanovanjskih potreb socialno najbolj ogroženih oseb.

Obračun ogrevanja po dejanski porabi

Matjaž Valenčič,
energetski svetovalec ENSVET

Potrošniki se obnašajo precej bolj varčno, če plačujejo svoje stroške iz svojega žepa kot iz skupne blagajne. To je osnovna ideja plačevanja energije za ogrevanje po dejanski porabi. Doslej je bil v večstanovanjskih stavbah, ki so bile oskrbovane iz skupne kurilne naprave, obračun ogrevanja zelo enostaven: vsi stanovalci so plačevali enako na površino stanovanja. Obračunski ključ po m² ni bil najboljši, saj so enako plačevali v stanovanjih, ki jih ni bilo mogoče ogreti niti na 18°C, kaj šele na projektiranih 20°C, kot v stanovanjih, kjer so pri 25°C odpirali okna. Zato so bile bivalne navade potratne. V dobi energijskega obilja je bila velika poraba znak prestiža. Zdaj pa so drugi časi, energija postaja draga in dragocena, potrebno jo je učinkovito uporabljati. Tisti, ki bo varčen, naj bo nagrajen.

V večstanovanjskih stavbah je potrebno na vse radiatorje vgraditi radiatorne delilnike ali pa vgraditi cevne merilnike toplotne energije na priključke ogrevanja, odvisno od vrste razvoda. Čeprav je konstrukcija delilnikov enostavna, so natančni in zanesljivi. Vendar ni vse v tehniki: potrebno se je dogovoriti o načinu obračuna, narediti odčitke, delitve in obračun stroškov. Tu pa se praviloma zalomi. Nekateri izvajalci niso večši svojega dela, stanovalci pa tudi ne vedo, o čem bi se morali dogovoriti. Prav tako ni tehničnih možnosti obračuna energije po dejanski porabi v vseh stavbah. Posledice napačnega dogovora, nestrokovnega obračuna in vgrajevanja delilnikov v stavbe, kjer ni tehničnih možnosti delitve, povzročajo zelo velike razlike v obračunu energije, posledično pa vnašajo med solastnike nesoglasje.

Če imate vgrajene delilnike in je obračun pravilen, bodite zadovoljni. Malo vas je takih. V večini stavb ste lastniki sprejeli slab dogovor, hidravlični razvodni sistem ni uravnotežen, na radiatorjih niso vgrajeni termostatski ventili, plačujete občutno več, ogrevate pa se slabše. Svetujem, da se s solastniki dogovorite za hidravlično uravnoteženje, vgraditev termostatskih ventilov in izdelavo projektne dokumentacije, kar je pogoj za dober dogovor. Na sestanku solastnikov povabite projektanta, naj predstavi argumente. Pa še subvencijo Eko sklada lahko dobite za izveden popravek. Kaj pa, kjer delilnikov še niste vgradili? Ne sprejemajte brezglavih odločitev, zlasti pa ne nasedajte pritiskom trgovcev, ki »dobrohotno« opozarjajo na zagrožene kazni. V stavbah, kjer tehnične možnosti ne dopuščajo pravilne vgradnje delilnikov oziroma pravilna uporaba delilnikov ni mogoča, **vgradnja in uporaba delilnikov ni potrebna** do rekonstrukcije ogrevalnega sistema.

Napake predpisanega obračuna po dejanski porabi so zlasti v stavbah, kjer so stanovanja različno uporabljena. Približno 20 % stanovanj je praznih, nekatera so zasedena le v počitniške namene. Nezasedena stanovanja niso ogrevana, to pa vpliva na njihove sosede. V takih stavbah se toplota neovirano sprehaja, plačujejo pa jo stalni prebivalci. Tak način rabe praznih stanovanj, navidez energijsko učinkovit, ni pravilen. Stanovanjski zakon jasno navaja, da morajo vsi etažni lastniki svoja stanovanja uporabljati na način, ki najmanj moti etažne lastnike drugih stanovanj. To pa pomeni, da ne smejo izključiti svojega ogrevanja ali ogrevati manj, kot je projektirano; stanovanje morajo ogrevati, tudi če je prazno!

Brezplačne neodvisne strokovne nasvete o obračunu toplote po porabi, hidravličnem uravnoteženju, finančnih spodbudah ali znižanju stroškov poiščite v energetsko svetovalni pisarni **Ensvet** v Ljubljani, Dalmatinova 1 ali na spletni strani www.ensvet.si. Svetovanje je vsak torek in četrtek od 16:30 do 19:30. Prijavite se lahko vsak delavnik od 8:00 do 12:00 na tel. 01/306-1144 ali pokličite brezplačni klicni center **ENSVET 080 1669** med ponedeljkom in petkom od 9. do 14. ure.

Manj prometa = več mesta

Štiri podobe prenovljene Slovenske ceste

Emi Vega

Projekt zapore Slovenske ceste skupine Dekleva – Gregorič arhitekti.

Zapora Slovenske ceste po zamisli BBiroja – Katušič Kocbek arhitekti.

V Galeriji Kresija je bila do 1. decembra, na Kongresnem trgu pa do 10. decembra na ogled razstava z naslovom *Manj prometa = več mesta*. Razstava sodi v ciklus *Vizije so*, ki preverja pomembne urbanistične izzive in jo v dogovoru z Mestno občino že sedmo leto zapored organizira Društvo arhitektov Ljubljana. Tokrat je bila pod lupo Slovenska cesta v raztežaju Tivolska–Aškerčeva. Vprašanje pa se je glasilo: Glavna prometna žila ali prepoznaven prostor številnih priložnosti? Ob otvoritvi razstave sta navzočce z okoliščinami projekta seznanili Maja Ivanič, predsednica Društva arhitektov Ljubljana, in Alenka Pavlin, vodinja Odseka za prostorske izvedbene akte in prenovo Oddelka za urejanje prostora. Razstavo je slovesno odprl župan Zoran Jankovič, ki se je za uspešno izpeljavo sedmega projekta v nizu *Vizije so* zahvalil vsem sodelujočim. Izrazil je svoje navdušenje nad znanjem in pogumom arhitektov z upanjem, da bo dovolj poguma tudi ob vseh nadaljnjih korakih do uresničitve najboljše zamisli. Povedal je, da je začetno negodovanje posameznikov, ki je spremljalo preureditev osmih hektarov površin v prostore brez motornega prometa, usahnilo, zato je glede prenove Slovenske ceste optimističen.

Razlog za prevetritev možnosti in priložnosti prenove korenini v načelih trajnostnega razvoja, h katerim se je mestna uprava zavezala, konkretnije pa v občinskem prostorskem načrtu

Trajnostni razvoj urejevalcem prostora nalaga velike obveznosti. Iskati morajo vedno nove načine za revitalizacijo mestnih površin, ob tem pa zgoščati programe. Tako se postopoma dviguje kvaliteta bivanja in se izboljšuje občutenje prostora. Strateški del občinskega prostorskega načrta v mestnem središču predvideva omejevanje osebnega avtomobilskega prometa in spodbuja k pešačenju, kolesarjenju ter vožnji z mestnimi avtobusi. Predvidena je postopna preureditev prometa v mestnem središču, med prednostnimi nalogami pa je nova prometna ureditev Slovenske ceste. Strokovne podlage za obravnavano območje predlagajo ukinitve osebnega avtomobilskega prometa v osrednjem delu ter uvedbo enosmerne poteka v severnem in južnem delu ceste.

Kako od predvidevanj k udejanjenju?

Preureditev Slovenske ceste iz glavne prometnice v osrednji mestni prostor Mestna občina Ljubljana razume kot izziv, ki zahteva posebno skrbno načrtovanje. Zato se je pred dokončno zasnovno predvidene spremembe prometnega režima odločila pridobiti več predlogov prometnih ureditev, pa tudi nabor možnih programskih vsebin ter variant oblikovanja javnega prostora, vključno s parternimi ureditvami. V sodelovanju z Društvom arhitektov Ljubljana je k predhodnim prostorskim preveritvam povabila štiri priznane arhitekturne biroje. To so Dekleva – Gregorič arhitekti, BBiro – Katušič Kocbek, Sadar+Vuga arhitekti in Scapelab&Arhitekti Dobrin. Vsi so s svojimi rešitvami dokazali, da bi lahko preobrazena Slovenska cesta postala vzvod za ponovno modernizacijo in oživetev novejšega mestnega središča na vseh ravneh. Postala bi prepoznavna protiutež staremu mestnemu jedru.

Maja Ivanič je povedala, da so se preveritve, kakšnih se Društvo arhitektov Ljubljana loteva že sedmo leto zapored, izkazale kot učinkovit način za pridobivanje širokega nabora strokovnih rešitev v tisti čisto prvi fazi, ko določen urbanistično-arhitekturni izziv postane aktualen. Prikaz rezultatov take preveritve pa je priložnost za široko javnost, da posreduje svoja videnja. Povabila je tako arhitektke kot druge zainteresirane, da se aktivno vključijo s pisnimi pobudami.

Alenka Pavlin, ki sodeluje pri tej nalogi, je nadomeščala odsotnega podžupana prof. Janeza Koželja. Zamisel o načrtovani prometni preureditvi Slovenske ceste datira v leto

1986, v sklopu trajnostne prometne ureditve Ljubljane pa je bila sprejeta leta 2010. Gre za prvi večji poseg, ki bo s to strategijo skladen, po sklenitvi cestnega obroča s Fabianijevim mostom pa tudi mogoč. Preveritev prometnih zapletov je že opravljena. V tednu mobilnosti je bil cestni odsek med Gosposvetsko in Šubičevo zaprt za osebna vozila in izkazalo se je, da večjih prometnih zadržev ni bilo. Onesnaženost zraka z izpušnimi plini se je zmanjšala, znižala se je raven hrupa, kar potrjuje, da je zastavljena pot prava.

Projektne rešitve

Skupina Dekleva – Gregorič arhitekti

Izhodišča: Avtorji Slovensko cesto obravnavajo kot zgodovinsko trdnostno zasidran in ključni člen sodobne Ljubljane. Ključni potencial Slovenske vidijo v njenem osrednjem delu: med Šubičevo in Gosposvetsko, vključno z Ajdovščino. V preobrazbo, ki bo vplivala na širši kontekst, so vključili tudi obravnavo pomembnih peš osi; prva je historična, druga, Cankarjeva, pa promenadna. Največ pozornosti so posvetili celostni preureditvi osrednjega dela Slovenske, vključno s preoblikovanjem podhoda Ajdovščina. S serijo majhnih ukrepov, ki naj prinesejo velike učinke v vizualnem smislu, zagotovijo osrednjemu delu lastno podobo in specifično identiteto.

Promet: Skladno s prometno strategijo MOL sta odseka med Aškerčevo in Šubičevo ter Gosposvetsko in Tivolsko enosmerni prometnici. Osrednji del se zapre za osebni motorni promet, ohranja pa javni avtobusni prevoz, saj ta zagotavlja ustrezno dostopnost za stanovalce in obiskovalce centra Stare Ljubljane ter dostop s taksijem in dostavnimi vozili. Tu avtobusi vozijo po sredini Slovenske ceste, ustavljajo pa na dveh postajah – pri Konzorciju oziroma Kazini in ob Argentinskem parku oziroma na Ajdovščini. Kolesarske steze so v vmesnih pasovih, v robnih pa so poti za pešce. Avtorji predlagajo reguliranje intervala za avtobusni in preostali dostavni promet s semaforji. Časovni interval 180 sekund je namenjen varnemu prečnemu prehajanju prek osrednjega raztežaja Slovenske ceste med Kazino in Ajdovščino. Tako nastane »XXL prehod ali trg za tri minute«.

Predlagane rešitve: Ves cestni prostor je v osrednjem delu izravnani v enoten nivo in dobi talni vzorec. Predlagajo dodatne programske vsebine. Obetajo prenovljen prostor pred Metalko in razširitev stopnišča v podhod Ajdovščina. Tako nastane obsežen, v podhod pa poglobljen stopničast trg, ki je namenjen posedanju, druženju, opoldanskemu

Urbanistična rešitev zapore Slovenske ceste arhitektov Sadar+Vuga.

Zaprta Slovenska cesta po predlaganih načrtih studia Scapleab&Arhitekti Dobrin.

kosilu, pa tudi različnim dogodkom. Med manjše posege sodi odstranitev reklamnih tabel in zagotovitev lastnega ureditvenega statusa v osrednjem delu Slovenske ceste; vsi elementi urbane opreme so specifični in poenoteno oblikovani. Predlagajo intenzivno dodatno ozelenitev centra – nove drevorede na Slovenski, Cankarjevi, Čopovi in Dalmatinovi ter zgostitev parkovnih zasadov v Argentinskem in Miklošičevem parku. Širši prostor tako dobi patino mehke in zagotavlja več 02 ter s tem večplastno izboljšuje bivalno okolje.

BBiro – Katušič Kocbek arhitekti

Izhodišča: Arhitekti te skupine so analizirali fasade grajenega tkiva ob Slovenski in Cankarjevi cesti, izsledke pa uporabili kot osnovo za definiranje parterja. Projektno študijo so razdelili na dva dela. V prvem obravnavajo cestni koridor, ki naj bo prometno posodobljen, gibanje ljudi v njem pa varno. Celotni prostor se oplemeniti z elementi urbane opreme ter točkovnimi, linearnimi in parkovnimi zasadi drevja. V drugem delu obravnavajo posamične »gradbene otoke«: Uršulinsko cerkev, Opero, Nebotičnik, Ajdovščino, Ljubljansko borzo in Severna mestna vrata.

Promet: Nova prometna ureditev je razdeljena na tri odseke in je skladna z OPPN. Severni in južni del ceste se v eni smeri zapre za osebni avtomobilski promet, osrednji del pa popolnoma; tu vozijo samo avtobusi. Na vseh treh odsekih se hitrost omeji na 30 km/uro. V ta namen se predvidi razgiban potek cestnega koridorja in nekaj fizičnih ovir. Pasovi za motorni in kolesarski promet so jasno definirani oziroma ločeni od peševih površin. Cankarjeva spet postane promenada – prostor za pešce in kolesarje.

Predlagane rešitve: Osrednji del Slovenske ceste je enotno tlakovan. Koridor za motorni promet označujejo pigmentirane betonske plošče, pasove za pešce in kolesarje pa kamniti tlak. Kolesarske steze so definirane z nekoliko niansirano podlago. Avtobusna postajališča v osredju popestrijo zelene klančine in zaledne klopi pod drevesi. Tako tudi sistem urbane opreme poleg standardnega nabora obeta nize klopi vzdolž zelenih otokov. Koridorja Slovenske in Cankarjeve ceste sta dodatno ozelenjena. Obstoječe drevorede dopolnijo z enakimi vrstami, nove parkovne ambiente pa z gledaljo in japonsko soforo. Gradbeni otoki so obravnavani skladno z naravo posameznega otoka. Severna mestna vrata so si arhitekti te skupine zamislili kot vodno zrcalo – kot dve veliki vodni površini ob dveh stolpnih, ki definirata vhod v mestno središče. Ljubljanska borza pridobi prenovljen trg štirih letnih časov. Pozimi je tu drsališče, jeseni in spomladi so tematski sejmi, poleti pa skate park. Podhod Ajdovščina oblikujejo kot odkrito podzemlje s spuščanjem zelenja navzdol, z velikimi svetlobniki ter s širjenjem stopnišča v amfiteater, kar omogoči kino in tudi koncerte na prostem. Ljubljanski Nebotičnik pridobi urbani paspartu – to je preproga iz prepleta trakov tlakovanja, urbane opreme in cvetličnih gredic. Pred Opero so pod lahko nadstrešnico umestili zunanji foyer – prostor za srečevanje in druženje večjega števila ljudi. Pred Uršulinsko cerkvijo predlagajo dvignjen trg, ki naj poustvari pozabljeni prostor arkad.

Sadar+Vuga arhitekti

Izhodišča: Avtorja sta se odločila za impozantno prepoznavno potezo, izvedljivo ne oziraje se na stavbni obod, ki je neenoten tako po volumnih kot po historični vrednosti in se bo v prihodnje spreminjal po sebi lastni dinamiki in logiki. Zastavila sta si vprašanje, kaj je glavna ulica v glavnem mestu, če se motorni promet omeji. Analizirala sta značilne bulvarje evropskih mest, predvsem tiste, ki ustrezajo zastavljenemu cilju: doseči sinergijo prometnih površin in javnega zelenega, dogajalnega ter trgovskega prostora, ob tem pa izoblikovati identifikacijski prostor glavnega mesta na okolju prijazen način.

Promet: Arhitektka za osebni avtomobilski promet zapreta raztežaj Slovenske ceste med Aškerčevo in Gosposvetsko, med Tivolsko in Gosposvetsko pa ta poteka

enosmerno. Avtobusi in kolesarji vozijo po velikih betonskih ploščah, ki osrednji pas – median, spremljajo na levi in desni strani vse od Aškerčevo do Tivolske.

Predlagane rešitve: Glavna cesta glavnega mesta Slovenije postane Bulvar Slovenska. To je intenzivna poteza, izoblikovana tako, da jo kot identitetni simbol prepoznamo, si jo zapomnimo in vemo, da pripada Ljubljani na enak način, kot je npr. Champs-Élysées pariški. Bulvar Slovenska označuje osrednji pas, ki teče po celotni dolžini Bulvarja od Aškerčevo do Tivolske ceste. Le širina se spreminja; najožji del je širok 2,5 m, najširši pa 11,5m. Četrti pas je enotno tlakovana površina, rdeči in beli kvadrati iz stisnjene peska pa delujejo kot mehka preproga. Vzdolž te preproge rastejo drevesa vrste ginko biloba 15 metrov v višino, njihove krošnje pa segajo okrog deset metrov v širino. Glavni element nove urbane opreme na medianu so prizrezani stožci, ki so ob programski funkciji tudi okoljsko-energetski členi. Delujejo kot mikroklimatski regulatorji, ki s senčenjem, ogrevanjem in vlaženjem vzdolž mediana povečujejo občutek ugodja. Pokriti so s fotovoltaičnimi celicami, ki generirajo obnovljivo energijo. V njih je vse mogoče: kak kiosk, bar, kavarna, prodajalna, senčnica – ali zaklon. Tako median postane nov javni mestni prostor. Je površina, po kateri se sprehaja, relaksira, srečuje, zabava, praznuje, razgibava. Mesto pa pridobi nove oddajne tržne površine. Tudi povsem prazen median deluje kot sodobna monumentalna poteza v glavnem mestu.

Scapleab & Arhitekti Dobrin

Izhodišča: Po stoletju osredotočanja na ustrezne prometne rešitve je mestna hrbtnica – Slovenska cesta postala koridor hrupa in izpuhov. Če motorni promet iz osredja izključimo, dobimo odprt javni prostor velikih dimenzij – 400 metrov dolgo urbano potezo. Z nekaj premišljenimi posegi jo preobrazimo v dinamično posebno Ljubljane, ki bistveno razširi ponudbo doživetij v mestu. Omogoča tudi številne dogodke nacionalnega pomena. Prostor se razreši vseh prometnotehničnih elementov – semaforjev, robnikov in prometnih znakov, oplemeniti pa z dodanim zelenjem in z novo ubrano opremo, ki se prilaga vseskozi poenotenemu tlaku – rdečim pegam. Tako dobimo odprt javni prostor za odprto družbo prihodnosti.

Prometni režim: Enosmerni promet poteka na odseku Tivolska–Gosposvetska in na odseku Šubičeva–Aškerčevo. Avtobusne postaje so na Gosposvetski in Šubičevi ulici. Promet se preusmeri na notranji cestni obroč, naposled sklenjen s Fabianijevim mostom. Osrednji del je površina brez motornega prometa, namenjena pešcem in kolesarjem, predvsem pa bivanju na prostem. Tu sta dovoz in dostava urejena enako kot v starem delu mesta. Vozijo tudi električni kavalirji.

Predlagane rešitve: Osrednji del Slovenske ceste je povsem osvobojen motornega prometa in se postopoma razvija v prostor velikih dimenzij. Ta prostor poenoti talni vzorec – rdeče pege. Pege se širijo v stranske ulice. Obstoječi drevesni zasadi se dopolnijo, zgosti se zelenje v Argentinskem parku, park se razširi na vzhod in se razlije čez Slovensko cesto. Pojavijo se vodni elementi, svobodno se razporedijo klopi, tu in tam pa skulpture velikih dimenzij. Na ceste se širijo stari in novi lokali. Podhod Ajdovščina je širok in poglobljen. Najprej je stopničast trg s kavarno, kavarnice se razvrstijo v prehod, za njimi je knjižnica in je otroški kotic, vmes pa blagajna, kajti nasproti se obeta mestni kino s štirimi dvoranami.

Osnova pa je vendarle nanos grafičnega vzorca po prostoru celotne Slovenske ceste. To je preprosta in stroškovno učinkovita rešitev, ki krepko označi osrednjo mestno potezo, ta pa poveže vse njene presežke od Nebotičnika do Kongresnega trga. Sam grafični vzorec nadgrajujejo domišljene organske oblike – vodni motivi in urbano pohoštvo, predvsem pa skulpture velikih dimenzij.

Slavljenici za izjemne športne dosežke

Rožančevi nagrajenci 2012

22. novembra je župan Zoran Janković skupaj s predsednikom komisije Alojzom Mavričem v Mestnem muzeju Ljubljana zaslužnim športnikom podelil Rožančeve nagrade Mestne občine Ljubljana za leto 2012. V kulturnem programu slovesnosti sta nastopila Ana Grasselli in Erazem Izidor Grafenauer, nadarjena študentka Mestne občine Ljubljana in študenta Akademije za glasbo v Ljubljani, program pa je povezovala študentka AGRFT Lena Hribar. Nagrade Marjana Rožanca, najvišje nagrade Mestne občine Ljubljana na področju športa, so letos prejeli Sašo Bertoncclj (v njegovem imenu jo je zaradi nagrajenčeve zadržanosti prevzela njegova partnerka), Franci Bergant, Bernarda Mavrič ter Jurij Novak.

Foto: Nik Rovar

Župan Zoran Janković z letošnjimi Rožančevimi nagrajenci na slovesni podelitvi v Mestnem muzeju Ljubljana. Od leve proti desni: Saša Bertoncclj, Franci Bergant, Bernarda Mavrič, Jurij Novak in predsednik komisije za pripravo predlogov za podelitev nagrad

Sašo Bertoncclj: nagrada Marjana Rožanca za izjemne športne dosežke v letu 2012 (za osvojitve 1. mesta v skupnem seštevku svetovnega pokala)

Sašo Bertoncclj se je s športno gimnastiko začel ukvarjati s sedmimi leti v ŠD Narodni dom Ljubljana. Zaradi svoje telesne konstitucije in vztrajnosti je največ časa posvetil treningu na konju z ročaji, kjer je sčasoma postal ne samo najboljši v državi, temveč eden najboljših na svetu. Leta 2000 je še ne 16-leten prvič nastopil za člansko reprezentanco Slovenije in že naslednje leto na svojem prvem nastopu na svetovnem pokalu osvojil 9. mesto. Leta 2007 je osvojil svojo prvo zlato medaljo na svetovnih pokalih in še istega leta svojo vrhunsko formo potrdil s 1. mestom na Univerzijadi v Bangkoku. V letih 2009 in 2010 je osvojil 3. mesto v skupni razvrstitvi svetovnega pokala, v letu 2011 pa je v skupnem seštevku osvojil 2. mesto. Prvo uvrstitev v osmerico najboljših na evropskem prvenstvu je doživel leta 2009 v Milanu, kjer je osvojil 7. mesto, leto kasneje, pa je na evropskem prvenstvu v Birminghamu dosegel 3. mesto. Sezono 2012 je uspešno zaključil z osvojitvijo dveh prvega in enega tretjega mesta na tekmovanjih za svetovni pokal in tako v skupnem seštevku svetovnega pokala osvojil 1. mesto.-Sašo Bertoncclj že 21 let uspešno zastopa ŠD Narodni dom Ljubljana in je na svojem paradnem orodju konju z ročaji zaslužen naslednik Mira Cerarja, z delavnostjo, disciplino in vztrajnostjo pa dober vzornik mlajšim tekmovalcem.

Franci Bergant: nagrada Marjana Rožanca za delo v daljšem časovnem obdobju na strokovnem in organizacijskem področju

Franci Bergant je svojo aktivno športno pot začel konec 50. let pri Atletskem klubu Olimpija kot tekač na srednje proge. V 60. letih je kot učitelj športne vzgoje aktivno deloval v šolskih športnih društvih in pomagal vzgojiti kar nekaj poznejših vrhunskih športnikov. Bil je tudi rokometni sodnik in soustanovitelj Alpskega smučarskega kluba Golovec, ki je vzgojil dva vrhunska trenerja državnih reprezentanc, pokojnega Jožeta Drobniča in še danes aktivnega Marka Jurjeca. V 70. letih se je aktivno vključil v delo smučarskega kluba Olimpija, kjer je bil najprej trener mlajših skupin, pozneje pa je prevzel predsedstvo SK Olimpija in ga vodil vse do leta 2002. V času njegovega predsedovanja je SK Olimpija postal najuspešnejši in najmnogičnejši alpski smučarski klub v Jugoslaviji in pozneje v Sloveniji. V začetku devetdesetih let je postal tudi predsednik Alpskega referata

Smučarske zveze Slovenije, prav v obdobju odličnih rezultatov slovenskih smučarjev. To delo je opravljal vse do leta 2002, ko sta ga skupaj z Tonetom Vogrincem predala novim generacijam. Aktiven je še danes in pomaga pri organizaciji nekaterih smučarskih tekmovanj in akcij, še predvsem pa pri organizaciji učenja smučanja otrok v vrtcih. Še vedno je aktiven pri organizaciji pohoda Pot ob žici (več kot 35 let) in organizaciji vseh dosedanjih Ljubljanskih maratonov. S svojo učinkovito športno dejavnostjo pušča Franci Bergant neizbrisni pečat tako v ljubljanskem kot tudi slovenskem športu.

Bernarda Mavrič: nagrada Marjana Rožanca za delo v daljšem časovnem obdobju na strokovnem in organizacijskem področju

Bernarda Mavrič je v mladosti tekmovala v športni gimnastiki in bila nekajkrat mladinska republiška in državna prvakinja, uvrstila pa se je tudi v jugoslovansko mladinsko reprezentanco. Po končani tekmovalni karieri leta 1968 se je posvetila vzgajanju različnih kategorij tekmovalk v športni gimnastiki tako v takratnem TVD Partizan Zelena jama kot tudi na osnovni šoli, kjer je vodila krožek gimnastike za deklice, s katerim je dosegla odlične rezultate na vseh nivojih. Leta 1991 se je zaposlila kot poklicna trenerka v društvu in pomagala vzgojiti dve olimpijki (Matijo Težak, 1972, in Mojco Mavrič, 2000). Poleg dela trenerke je v društvu delovala pri organizacijskem in strokovnem delu in pri delu izvršnega odbora. Nekaj let je bila predsednica Strokovnega odbora za žensko gimnastiko pri GZS. Sodelovala je pri vzgoji trenerjev ter bila avtorica obveznih vaj na gredi za mlajše deklice. Od leta 1986 ima naziv mednarodne sodnice (breve) in še vedno deluje kot mednarodna sodnica tako na evropskih kot tudi svetovnih tekmovanjih. Večkrat je bila predsednica sodniške komisije pri GZS in članica organizacijskega odbora Mednarodnega prvenstva Ljubljane. Pomembno je tudi njeno delo pri organizaciji Odprtega prvenstva Zelene jame v ženski športni gimnastiki za kadetinje, ki se je letos odvijalo že desetič, udeležuje pa se ga vsako leto več ekip iz tujine. Ljubiteljsko sodeluje v društvu še danes in pomaga pri organizacijskem delu društva in kot mentorica mladih vaditeljev – trenerjev. Pri GZS je predsednica sodniške komisije in članica izvršnega odbora. Gimnastično društvo Zelena jama je ob letošnji 60-letnici delovanja eno najuspešnejših društev v Sloveniji in za tak razvoj in dosežke v društvu je zelo zaslužna prav Bernarda Mavrič.

MOJA LJUBLJANA – NAJLEPŠE MESTO NA SVETU

Nina Rizvič, ki je nagrado prevzela za odsotnega Marjana Rožanca Alojz Mavrič.

Jurij Novak: nagrada Marjana Rožanca za delo v daljšem časovnem obdobju za strokovno in organizacijsko delo

Jurij Novak je svojo športno pot začel leta 1964 v atletiki. Kot skakalec v višino in mnogobojec je tekmoval za AK Olimpijo, v katerem je leta 1980 prevzel delo trenerja. Kot trener je delal z vrhunskimi skakalci tako v klubu kot tudi v ŽAK-u Ljubljana. Njegovo delo se je najbolj odražalo v rezultatih državne prvakinja Lidije Lapajne in njenem državnem rekordu 203 cm ter srebrni medalji Saša Apostolovskega na Univerziadi leta 1987. V 80. letih je bil strokovni vodja Atletske zveze Slovenije in član Strokovnega sveta pri Atletski zvezi Jugoslavije. Je eden glavnih pobudnikov in ustanovitelj Športne gimnazije Šiška in avtor strokovnih člankov ter večletni glavni urednik atletskih publikacij. Leta 2004 je bil med ustanovitelji VAD Ljubljana in postal njegov predsednik. Danes je član Upravnega odbora AZS, kjer je odgovoren za veteransko atletiko (35 - 95 let) in si močno prizadeva za ureditev statusa posebne pojavnosti tekmovalnega športa odraslih in starejših, ki se pri nas šele uveljavlja. Sam je še vedno aktiven veteran-tekmovalček z državnimi rekordi in mednarodnimi medaljami. V zadnjem obdobju je uvedel tudi inovacijo primerjalnih ocen športnih dosežkov odraslih in starejših in ima velike zasluge, da že deveto leto deluje najbolje organizirano veteransko atletsko društvo v Sloveniji s člani, ki z več kot štiridesetimi udeležbami na domačih in mednarodnih tekmovanjih na vseh svetovnih celinah na leto promovirajo tudi ime mesta Ljubljane.

Fotografije: Peter Černič

Nina Černič si je kot študentka komunikologije zamislila radoživo vratolomen način promocije Ljubljane, ki ji ga omogočajo njene presenetljive gibalne sposobnosti in izurjenost v različnih športnih disciplinah.

Ne, te fotografije niso računalniški trik, na njih izvaja čarovnije realna posebnica, ki si je za 10. rojstni dan zaželela skok s padalom, na 12. rojstni dan pa je ob svojem nič manj posebnem očetu vzorniku, snemalcu te serije fotografij, pilotirala nad Triglavom ... Med najmlajšimi v Sloveniji je dosegla mojstrski naslov (črni pas) v karateju, trenirala ninjuitstu, večine ninj, ki do neverjetnosti izkoriščajo zakone težnosti, zato rdeči pas na črnem kimonu in ne črni pas na belem kimonu kot pri karateju. Ta posebnica, ki tako drzno in slikovito akrobatsko časti Ljubljano, je Nina Černič, pridna študentka komunikologije, aktivna tudi v študentski sekciji slovenskega društva za odnose z javnostmi. Za seboj ima tudi šolo javnega nastopanja in retorike, ki si jo je financirala sama, obenem pa dela pri največji agenciji za mlade pri nas, Collegiumu Mondial Travel, s katero samo na maturantske izlete letno potuje več kot 5500 maturantov. Pri Zavodu in agenciji G-rega je animatorka na otroških športnih rojstnih dnevih, vodička športnih dni, učiteljica plavanja in rolanja. Pomaga tudi pri učenju drsanja in smučanja in drugih športnih aktivnostih za otroke od 3. leta dalje. Ima licenco za učenje plavanja dojenčkov po Fredovi metodi, ki je bila zanjo najzahtevnejša specializacija doslej. Organizira in moderira večje dogodke za otroke pod okriljem Mercatorjeve trgovske znamke Lumpi in druge dogodke, namenjene (tudi) otrokom. Poleti kolesari, rola, pleza, tudi po drevesih, plava in se potaplja, ukvarja se z borilnimi veščinami, vejka, kajta, igra badminton ... Pozimi šviga po belih strminah in z odprtimi usti lovi snežinke. Zelo rada kuha in preizkuša najrazličnejše recepte za sladice, sama izdeluje najrazličnejša darila in tako daje duška svoji ustvarjalni naravi. Z eno besedo, živa v vsem, kar počne. Srečno, draga Nina, uči nas srčnosti in srečnosti še naprej!

Ljubljana 2012:

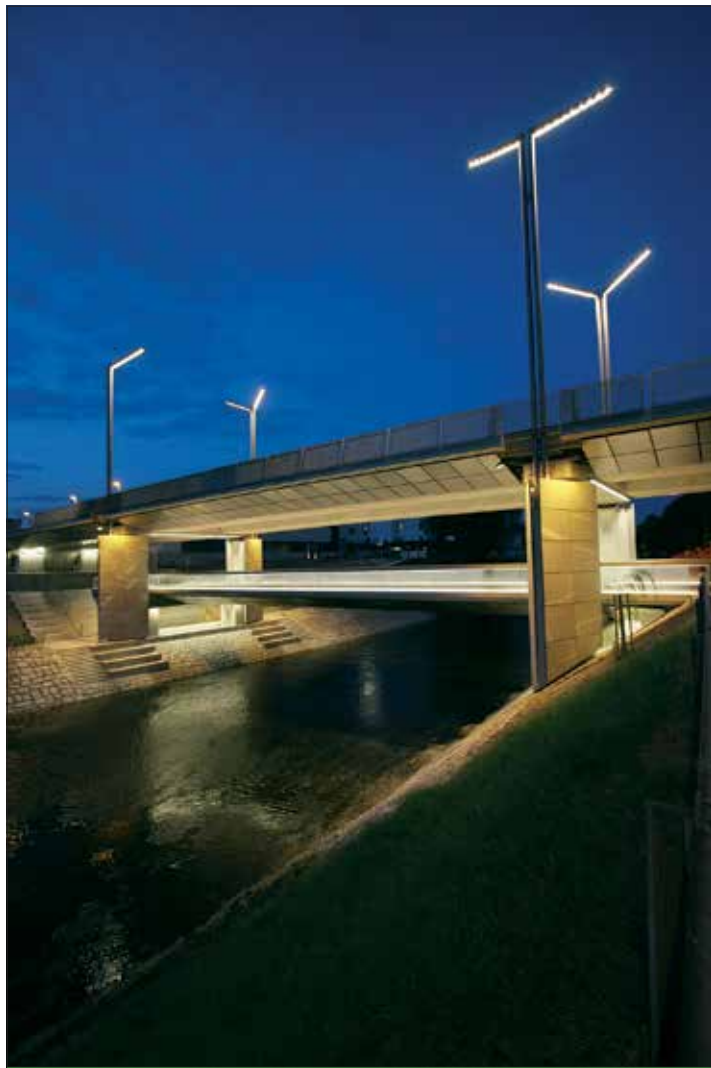

Foto: Jurij Kobe

Ena največjih pridobitev leta 2012 je Fabianijev most prof. Jurija Kobeta. Za mostove in ureditve nabrežij Ljubljane je Ljubljana prejela evropsko nagrado urbani javni prostor 2012 v Barceloni.

Foto: Dunja Wedam

Za potrebe dveh oddelkov Vrta Trnovo poteka prenova nekdanjega Materinskega doma na Karunovi 16.

Foto: Staša Cafuta

Obnovljena Lekarna Soča na Linhartovi.

Foto: Staša Cafuta

V Dravljah na Kunaverjevi 6-8 je odprt Dnevni center aktivnosti za starejše.

Foto: Staša Cafuta

Adaptacija Zdravstvenega doma Ljubljana – Bežigrad, PE Črnuče.

Foto: Dunja Wedam

Popolnoma je bila obnovljena notranjost ZD Fužine.

Foto: Dunja Wedam

Na OŠ Bežigrad je bila obnovljena I. faza igrišča in parkirišča.

MESTNI SVET: Mestne svetnice in svetniki so v letu 2012 zasedali na 10 rednih in 3 izrednih sejah in na njih sprejeli 272 sklepov, od tega 170 kadrovskih. Posamezna vprašanja so reševali znotraj 139 sej odborov in komisij Mestnega sveta. Najpomembnejši letošnji sprejeti dokumenti so bili: ● Spremembe in dopolnitve Statuta Mestne občine Ljubljana, ● Prometna politika Mestne občine Ljubljana, ● Seznamitev s Poročilom Mestne volilne komisije o izidu nadomestnih volitev župana Mestne občine Ljubljana, ● Sklep o obstoju javnega interesa za javno-zasebno partnerstvo za projekt: Projektna pisarna Partnerstvo Šmartinska, ● Sklep o obstoju javnega interesa, da se projekt Poslovno-upravni center Zalog izvede v obliki javno-zasebnega partnerstva, ● Strategija razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2012–2015 (izdana tudi v posebni brošuri), ● Odlok o zbiranju in prevozu komunalnih odpadkov, ● Informacija o pripravljenih predlogih za povečanje poplavne varnosti MOL, ● Odlok o rebalansu proračuna Mestne občine Ljubljana za leto 2012. 17. 12. sta bila sprejeta proračuna za leti 2013 in 2014. – Mestni svet je letos imenoval dva zaslužna nova častna meščana: akad. prof. dr. Alenko Šelih in akad. prof. dr. Matjaža Kmeclja, ob njiju pa nagradjena prim. Borisa Cibica in Vlasto Nussdorfer ter dobitnike plakete: Viljema Klemenca, Matjaža Špata, Društvo Zaupni telefon Samarijan in Društvo Komorni godalni orkester Slovenske filharmonije in Narodno galerijo Ljubljana.

ZDRAVJE IN SOCIALNA VARNOST: ● Na področju zdravstvenega zavarovanja občanov so se v letu 2012 zaradi spremembe zakonodaje utečeni postopki bistveno spremenili, ker so se ugotovljeni postopki prenesli na centre za socialno delo, občina pa je ostala plačnica. Uspešne rešitve so več tisoč upravilcem

omogočile kar najbolj mehko uvedbo novega zakona. V letu 2012 je MOL zagotavljala denarno pomoč za socialno najšibkejše občanke in občane. V obdobju od 1. 1. do 31. 10. 2012 je bilo do denarne pomoči MOL upravičenih 4.006 meščank in meščanov v skupni višini 704.072,84 €. Oddelek je letos sofinanciral več kot 100 programov nevladnih organizacij s področja socialnega varstva in varovanja zdravja prek javnih razpisov v skupni vrednosti 2.361.430,66 €. Za letošnje *Evropsko leto aktivnega staranja in medgeneracijske solidarnosti* je prebivalce Ljubljane opremil s ponatisom zloženke koristnih informacij *Za starejše*, ki je bila med občankami in občani izredno dobro sprejeta, v okviru serije publikacij Ljubljana – zdravo mesto pa je izšla še šteta publikacija z naslovom *Ljubljana – zdravo mesto, vodnik po programih socialnega varstva in varovanja zdravja*, v kateri so z osnovnimi in kontaktnimi podatki predstavljeni vsi letošnji programi. Izjemna je bila tudi predstavitev vseh programov za starejše in izdelkov ljubljanskega podeželja MOL na Festivalu za tretje življenjsko obdobje. Zavod za oskrbo na domu in Ambulanta s posvetovalnico za osebe brez zdravstvenega zavarovanja, ki s sofinanciranjem MOL že desetletje deluje pod okriljem ZD Ljubljana za Bežigradom, sta praznovala 10-letnico delovanja. Pod okriljem Mestne zveze upokojencev je bil odprt nov, nadomestni DCA za starejše v Dravljah. Na Oddelku za zdravje in socialno varstvo potekajo tudi intenzivne in zahtevne priprave *Strategije razvoja socialnega varstva v Mestni občini Ljubljana za obdobje 2012–2020*.

ZD Ljubljana je v letu 2012 vzpostavil sistem kakovosti in pridobil certifikat ISO 9001:2008, obnovil svojo enoto na Fužinah, saniral napeljavo v Šentvidu, preuredil diagnostični laboratorij in uredil parkirišča ob enoti na Viču, s sofinanciranjem MOL pa se je začela izvedba

preнове objekta v Črnučah, ki bo zaradi obsežnosti zaključena v 2013. Lekarna Ljubljana pa je predala namenu novo dežurno lekarno v neposredni bližini prostorov ljubljanske urgence.

PREDŠOLSKA VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE: Na tem področju je bila Mestna uprava letos posebej uspešna. Po več letih so na Oddelku za predšolsko vzgojo in izobraževanje ob stalnem povečevanju investicij v vrtec in zagotovitvi dodatnih prostih mest uspeli zagotoviti prostor v vrtcih za vse ljubljanske otroke, ki so na začetku šolskega leta 2012/13 izpolnjevali vse pogoje: starost (letnik rojstva do 2011) ter stalno prebivališče in stalnost vsaj 15 mesecev v Ljubljani. Le 205 otrok še nima zagotovljenega vrta, ker starši želijo le točno določeno lokacijo (121) ali so že zavrnili ponujeno mesto (22) ali pa so letnik 2012 (62) in še nimajo starostnega pogoja za vstop v vrtec; zanje bo uprava zagotavljala prostor najpozneje z začetkom šolskega leta 2013/14. Zagotovljen je bil najmanj enak standard v vseh mestnih javnih vrtcih, šolah in drugih ustanovah s področja vzgoje in izobraževanja, tudi z dodatnimi sredstvi za investicijsko vzdrževanje 200 stavb javnih ustanov. Po že uspešnih prijavah na razpise področnega ministrstva je Oddelek za predšolsko vzgojo in izobraževanje pridobil za sofinanciranje investicij v preteklih letih skoraj 3,5 mio €, vendar MZIKŠ zamuja s sklenitvijo pogodbe; prijavi so se tudi na razpise varčne rabe energije URE ter na razpis ministrstva za infrastrukturo za energetske obnove javnih občinskih stavb. S kontinuiranim in kvalitetnim delom z mladimi je MOL prva generacija sedmih lokalnih skupnosti, ki je prejela certifikat *Mladim prijazno mesto*. Podeljena je bila 599. štipendija za nadarjene dijake in študente in uspešno zaključeno že 25-letno mladinsko raziskovalno delo. V predlogu proračuna za področje predšolske vzgoje in izobraževanja je ohranjen

dosežki in pridobitve I

Foto: Staša Cafuta

Lekarna Ljubljana je ob Lekarni Fužine asfaltirala parkirišče.

Foto: Miran Kambič

Waldorfska šola je dobila imeniten prizidek.

Foto: Dunja Wedam

OŠ Brod je dobila nov prizidek; na sliki: nova avla.

Foto: Nik Rovar

Častna meščanka je v letu 2012 postala akad. prof. dr. Alenka Šelih.

Foto: Dunja Wedam

Lekarna Ljubljana je nasproti urgence odprla novo dežurno lekarno.

Foto: Dunja Wedam

Na OŠ Brod so urejene terase pred učilnicami.

Foto: Dunja Wedam

Obnovljena jedilnica in kuhinja na OŠ Brod.

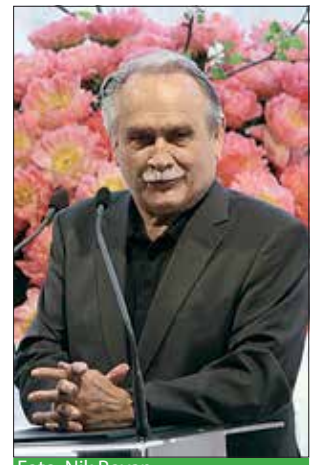

Foto: Nik Rovar

Častni meščan leta 2012 je postal akad. prof. dr. Matjaž Kmecl.

Foto: Dunja Wedam

OŠ Bečevce je dobila novo malo in veliko telovadnico.

Foto: Dunja Wedam

Nova telovadnica na OŠ Vodmat.

Foto: Dunja Wedam

Telovadnica na OŠ Moškrič je dobila nova okna.

dosedanji obseg sredstev za otroške, šolske, mladinske in preventivne programe, ki jih bodo izvajali vrtci, šole, Mladi zmaji ter druge ustanove in nevladne organizacije. S tem Ljubljana v času vse večjih socialnih razlik ohranja kakovostne programe in prispeva k ublažitvi posledic za otroke in mlade. **Posebej velja poudariti »Intervencijo« – preventivno ulično delo s konzorcijem nevladnih organizacij, ki je potekalo na trnovski plaži in se v naslednjem letu nadaljuje in širi po Ljubljani.** ● *Štipendije MOL:* V študijskem l. 2011/2012 je potekalo štipendiranje 179 štipendistov: 27 dijakov srednjih šol, 123 študentov na študiju v Sloveniji (106 na dodiplomskem in 17 na podiplomskem študiju) in 26 študentov na študiju v tujini (14 dodiplomskih in 12 podiplomskih študentov). Letos je doslej diplomiralo 19 štipendistov. Junija 2012 se je začel ponovni razpis, podeljenih bo 44 novih štipendij (16 dijaških, 30 študentskih za dodiplomski in 10 za podiplomski študij v RS, 2 za dodiplomski in 2 za podiplomski študij v tujini.) Štipendisti MOL v okviru Kluba ljubljanskih štipendistov redno nastopajo na prireditvah MOL in 28. 12. na Ljubljanskem gradu pripravljajo že tradicionalno umetniško srečanje. ● *Preventivne aktivnosti za mlade v okviru Urada za mladino:* Za sofinancirane programe prek javnega razpisa na področju mladih je uprava namenila 396.824,00 evrov. Sofinancirani projekti in programi so del lokalnih mladinskih aktivnosti, mednarodnih aktivnosti mladinskih organizacij v MOL, del sredstev pa Urad namenja tudi sekundarnim preventivnim programom za mlade in otroke, informacijski mreži za mlade ter mreži organizacij za nasilje. V Ljubljani poteka 108 preventivnih mladinskih projektov in programov v okviru javnega razpisa. Ob tem izvajajo še vrsto preventivnih akcij, ki izboljšujejo kvaliteto preživljanja prostega časa otrok in mladih: projekt *Ljubljana mladim – Enostavno mladi*

2012 (brezplačne vstopnice za kopalnice Kodeljevo) so v času letošnjih poletnih počitnic izvedli z društvom ŠKUC, Energetiko Ljubljana in Zavodom Šport Ljubljana. Izvedli so tudi dve izobraževanju za mladinske delavce: o samozaposlovanju v mladinskem sektorju *Mladi so sedanjost*. Oblikovale so se ideje socialnega podjetništva: *njiva* (učna njiva v Ljubljani); *mladinska kmetija in hostel* (ekološki pridelki, ki jih na učni njivi pridelujejo mladi), *ulično delo z mladimi* (festival za mlade, ki ga pripravljajo mladinske organizacije) in *mladi hišni prijatelji* (medgeneracijsko sodelovanje, pomoč starejšim v okviru ČS (košnja trave, gospodinjstva opravila, lokalno povezovanje).

INTERVENCIJA: Delo Urada za mladino in konzorcija mladinskih organizacij (Zavod BOB, Zavod TiPovej!, center za pomoč mladim, Javni zavod Mladi zmaji, Društvo Ključ) je septembra potekalo na terenu. Izvajali so preventivno ulično delo z mladimi na lokacijah Trnovega in na ploščadi pred Maximarketom v centru mesta. Delovanje so poimenovali *Intervencija*, ker niso neposredno želeli zmotiti petkovih družin mladih in omenjenih lokacij, ampak s svojo navzočnostjo omogočati, da je čas na obeh lokacijah preživet varno in ob podpori navzočih mladinskih delavcev in delavk ter prostovoljcev. Organizirana je bila peka palačink in vedra za smeti z napisom *A si tudi ti pršu/pršla žurat? Obiskovalci obeh lokacij so lahko dobili palačinko ali majico; vračali so vedra, polna smeti, vendar to ni bil pogoj za palačinko. Prostovoljci so bili tam tudi za pojasnila, za pogovor, klepet. Reakcije mladih so bile presenetljivo pozitivne. Prav te dejavnosti so relevantna in dobra izkušnja za načrtovanje in implementacijo kontinuiranih akcij za leto 2013 na področju preventivnega uličnega dela v Ljubljani.*

● *Programi preprečevanja zasvojenosti:* Za 99 programov v okviru javnega razpisa na področju preprečevanja zasvojenosti je bilo namenjenih 218.000 evrov. V okviru sofinanciranih projektov so bila izvedena usposabljanja mentorjev za preventivno delo z učenci, usposabljanja pedagoških delavcev za mediacijo, izvajanja svetovalnega telefona za pedagoške delavce, usposabljanja o spletni varnosti in zaščiti otrok, programi za varno in odgovorno rabo interneta, računalniških iger, mobilne telefonije ter svetovalni telefon za starše. ● *Programi in projekti za učence in otroke:* Učenci so v šolah izvedli 182 projektov, ki jih sofinancira MOL prek javnega razpisa. Za te dejavnosti je bilo namenjenih 330.000 evrov. Teme so zelo pestre. Na področju programov za predšolske otroke je bilo sofinanciranih 112 obogatitvenih dejavnosti v javnih vrtcih MOL in zanje namenjenih nekaj manj kot 70.000 evrov. Za organizacijo občasnega varovanja predšolskih in osnovnošolskih otrok na domu v popoldanskem in večernem, izjemoma tudi dopoldanskem varstvu je bilo namenjenih 40.000 evrov. ● *Mladinsko raziskovanje:* poteka že 25 let; v okviru mladinskega raziskovanja je bilo v tem šol. letu izpeljanih 66 projektov, ki jih izvajajo OŠ in nevladne organizacije. Programi zajemajo raziskovalne projekte in poletne raziskovalne taborne za učence in mentorje na različne teme. Letno nastane vsaj 200 raziskovalnih nalog in več kot 50 promocijskih plakatov. V projektu *Zaupajmo v lastno ustvarjalnost* sodeluje več kot 500 mladih raziskovalcev iz osnovnih in srednjih šol ter vsaj 300 njihovih mentorjev in 100 recenzentov – strokovnjakov iz različnih področij. ● *Letovanje otrok v počitniških domovih in počitniško varstvo:* MOL je lastnica 8 počitniških domov za otroke in od leta 2008 dalje zagotavlja otrokom s stalnim bivališčem v MOL, da letujejo in zimujejo v počitniških domovih v lasti MOL. Prispevek MOL na nočitev je 2,5 €. Zimske počitnice je

Foto: Dunja Wedam

Na OŠ Kašelj poteka priprava igrišča.

Foto: Dunja Wedam

Na OŠ Poljane je prenovljena osvetlitev in oprema avle.

Foto: Dunja Wedam

Vrtec Galjevica ima prenovljene vse vhode.

Foto: arhiv MOL

Nove fitness naprave za Bežigradom.

Foto: Dunja Wedam

OŠ Majda Vrhovnik ima dvigalo za invalide.

Foto: Dunja Wedam

Na OŠ Polje poteka gradnja zunanjega šolskega in otroškega igrišča.

Foto: Dunja Wedam

Vrtec Mojca, enota Muca, ima nova okna in parapete.

Foto: arhiv MOL

Delna prenova savne Zlati klub.

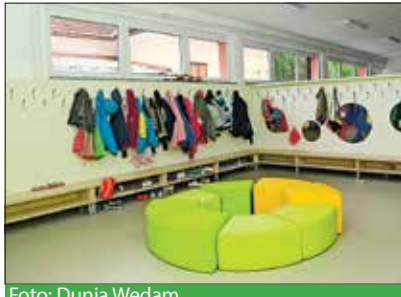

Foto: Dunja Wedam

OŠ Maksa Pečarja ima nove garderobe in vhode.

Foto: Dunja Wedam

OŠ Zalog je dobila obnovljene vhode in okna.

Foto: Dunja Wedam

V stanovanjskem naselju Polje III ima prostore novi vrtec Miškolin.

Foto: Dunja Wedam

Za RIC Sava sta bila kupljena nov traktor in brana.

v šolskem letu 2011/12 izvajalo 13 izvajalcev, poletne 19 izvajalcev in jesenske 15 izvajalcev. ● *Investicijsko vzdrževanja šol in vrtcev*: Obnove so sledile smernicam energetske varčnih stavb. Obnovili so ● glavne vhode na **OŠ Zalog** in **OŠ Šmartno** ter v **vrtcu Galjevica** enota Orlova, kjer je zdaj urejeno tudi ustrezno domofonsko odpiranje vrat. V okviru prijaznega mesta do invalidov so začeli s ● postavitvijo dvigala na **OŠ Majda Vrhovnik**, ● zaključili so z obnovo in delno dozidavo **OŠ Vižmarje Brod**, ki je pridobila igrišče za otroke razredne stopnje, novo malo telovadnico, štiri nove učilnice in avlo ter prenovljeno kuhinjo. Učenci in drugi uporabniki bodo lahko uporabljali ● novourejene telovadnice na **OŠ Bičevje** (prenovljeni sta velika in mala telovadnica), ● **OŠ Jožeta Moškriča** in ● **OŠ Vodmat**. Pripravljeni je ● prenova kuhinje in ● prenova **otroškega igrišča vrtca Najdihojca – enote Čenča**. Ob igrišču OŠ Zalog so bili skupaj z mladimi, ki z mentorji iz Moderne galerije ustvarjajo projekt **Zalograd**, ● nameščeni reflektorji, da lahko mladi igrišče uporabljajo do 22. ure. Ob igrišču so v načrtu tudi minitribune, ker se tam zbira veliko mladih. V letu 2012 so potekale priprave za naslednje projekte: ● Projekt prenove nekdanjega materskega doma na Karunovi 16 za potrebe 2 oddelkov Vrtca Trnovo, ● Projekt prenove telovadnice na OŠ Jožeta Moškriča in OŠ Vodmat, ● Projekt prenove toplotnih postaj na OŠ Vič in v Vrtcu Ledina, ● Projekt prenove igrišča za potrebe OŠ Kašelj, ● Projekt izgradnje igrišča za potrebe OŠ Polje in Vrtca Miškolin, ● Projekt izgradnje protipožarnega stopnišča in dvigala za potrebe Vrtca Šentvid, enota Vid, ● priprava investicijske in projektne dokumentacije za izvedbo arhitekturnega natečaja za izgradnjo Vrtca Pedenped, enota Kašelj, ● za izgradnjo Vrtca Emonika v Podutiku, ● za izgradnjo telovadnice za OŠ Vič, ● za prenavo kuhinje Vrtca Galjevica, ● za prenavo igrišča za OŠ Zadobrova, ● za izgradnjo prizidka Vrtca

Galjevica in ● OŠ Oskarja Kovačiča, ● za širitev Vrtca Zelena jama, enota Zmajček. - Oddelek za predšolsko vzgojo in izobraževanje je tudi letos izdal *Zbornik povzetkov raziskovalnih, seminarskih in projektnih nalog. 25. srečanje mladih raziskovalcev in njihovih mentorjev Mestne občine Ljubljana Zaupajmo v lastno ustvarjalnost 2012* v uredništvu Ljubice Jamnik in Brede Pungerčar.

ŠPORT: Na kolesarskem maratonu Franja je letos sodelovalo 3400 udeležencev. Maraton je odpeljalo 1562 moških in 88 žensk, mali maraton Franja pa 1498 moških in 252 žensk. Na Ljubljanskem tekaškem maratonu je bilo prijavljenih 25660 udeležencev v vseh kategorijah in prireditvah v sklopu maratona, sneg pa je udeležbo skoraj prepolovil. Vse leto je potekala zgledna prenova športnih objektov: ● Prenova igrišča na Centralnem kopalnišču Tivoli s podlago iz umetne trave omogoča igranje tenisa vse leto in učenje tenisa najmlajših uporabnikov; vrednost naložbe: 36.797,53 €. ● Z delno prenavo savne Zlati klub je nameščena velika moderna turška savna, finska savna ter sodobno počivališče kot vrhunski sprostitveni center. Vrednost naložbe: 141.784,49 €. ● 2. faza rekonstrukcije bazenske tehnike za pripravo kopalne vode v Velikem, Otroškem in Okroglem bazenu pomeni pridobitev najsodobnejše, tehnološko dognane strojnice za pripravo kopalne vode. Tehnologija filtriranja prek modulov ultrafiltracije, dezinfekcija z UV lučmi in rekuperacija odpadne vode omogočajo pripravo izredno kvalitetne kopalne vode ob minimalnih stroških. Naložba: 635.419,82 €. ● **Prenova bifeja Drobtnica na Kopalnišču Kodeljevo** je znašala 52.431,64 €. ● Trimsteza Mostec in trimotok ob PST na Brdu je dolga 520 m in ob Večni poti pripelje do trim prostora ob PST; ima 15 različnih trimnaprav, na koncu steze na Brdu je trimprostor s še 6 trimnapravami. Naložba: 45.000 €. ● Igrišče za petanko na Brodarjevem

trgu; naložba: 4.761,44 evra. ● Največja letošnja investicija v športu je **Rekreacijsko izobraževalni center Sava v Tomačevem**. Urejena je bilo okoli 160.000 m² degradiranega, zaraščene zemljišča, ki je bilo posejano z divjimi odlagališči raznovrstnih odpadkov, deponijami gradbenih odpadkov ipd. Urejen je rekreacijski center, rekreacijske poti, center za otroke. ● **Druge investicije na področju športa:** ● talna košarkarska konstrukcija Elan za igranje mednarodnih in reprezentančnih tekem, ● prilagoditev/izrez sten dvorane za postavitev košarkarske konstrukcije, ● povečanje garderob in ureditev hodnika, ● nova podlaga glavnega jahališča na hipodromu, okoli 600 m² nove mivke, ● sprememba podlage v šolskem jahališču (okoli 300 m²), ● ograja okoli glavnega jahališča, ● ograja okoli hipodroma in zapornica, del pred jahališčem in del ob cesti pri tribuni kasaške steze, ● brane za vzdrževanje jahališča in kasaške steze, ● namakalni sistem in črpalka hipodrom, ● pokrita jahalnica RIC Sava, ● namakalni sistem RIC Sava, namakalni sistem jahališča in prostorov za piknik.

KULTURA: ● Proračun za kulturo je bil za leto 2012 potrjen v višini 21.500.052 €, za leto 2013 pa je predlaganih 21.618.800 €. ● Mestni svet MOL je 23. aprila 2012 sprejel *Strategijo razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2012–2015*, ki zarisuje kulturno politiko z načeli kakovosti, dostopnosti in raznovrstnosti kulturne ponudbe v MOL ter učinkovitejšo promocijo. ● 26. oktobra 2012 sta bila objavljena Javni razpis za izbor javnih kulturnih programov, ki jih bo v obdobju od 2013 do 2015 sofinancirala MOL (t. i. »programski« razpis), in Javni razpis za izbor kulturnih projektov, ki jih bo MOL sofinancirala v letu 2013 (t. i. »projektni« razpis). Novost v okviru projektne razpisa za leto 2013 je področje »mladike – prvi projekti«, ki zajema prve samostojne projekte avtorjev ali producentov, namenjene širši

Foto: arhiv MOL

Nova trimsteza na Večni poti.

Foto: arhiv MOL

Nove fitnes naprave v Šiški.

Foto: arhiv MOL

Novo igrišče petanke na Brodarjevem trgu.

Foto: arhiv MOL

Pokrita jahalnica RIC.

Foto: Nik Rovani

S I. fazo gradbeno-ureditvenih del Rekreacijsko izobraževalnega centra Sava je Ljubljana na nekoč degradirani površini dobila še eno urejeno območje, namenjeno sprostitvi in rekreaciji.

Foto: arhiv Festivala Ljubljana

Festival je letos praznoval 60-letnico z otvoritveno predstavo Črne maske.

Foto: Barbara Čeferin

Mestno gledališče ljubljansko je letos praznovalo 60 let. Z zmagovalno predstavo Nevihta je na Borštnikovem srečanju osvojilo 9 nagrad.

javnosti, na področjih uprizoritvene, likovne, glasbene in intermedijske umetnosti. Neueveljavljeni avtorji so tako dobili možnost, da se aktivno udeležujejo na različnih umetnostnih področjih; zgornja starostna meja za kandidate na tem področju ni določena. ● Knjiga še naprej globoko zasidrana v življenje Ljubljane, ki se z vsemi svojimi programi, povezanimi s knjigo in literaturo, pripravlja na osvojitve trajnega Unescovega naslova Ljubljana – mesto literature. ● Štirinajstdnevnik Pogledi za umetnost, kulturo in družbo je od začetka izhajanja v letu 2010 dobro odpiral in poglobljal kritično refleksijo na vseh področjih kulture in družbe. V MOL in na MIZKS RS potekajo dogovori o sofinanciranju izdajanja časnika tudi v prihodnje, da bi podprli promocijo raznolikih kulturnih dogodkov in ustanov ter njihovo delo približali najširšemu občinstvu. ● Kulturno ponudbo Ljubljane je Oddelek za kulturo MOL letos v okviru mednarodnega kulturnega sodelovanja predstavil v Celovcu (8. maja 2012) Trstu (29. maja 2012), in Zagrebu (30. maja 2012).

Nove pridobitve: ● MOL je v stavbi nekdanje občine Šiška zagotovila prostore za kulturne dejavnosti 15 nevladnim organizacijam in posameznikom; ob Kinu Šiška tako nastaja kulturna četrt Šiška, ki je v letu 2012 postala živahno kulturno in družabno središče. ● 25. septembra smo dobili *Center sonoričnih umetnosti Vodnikova domačija*, ki je prvo sonorično gledališče na svetu; prenovljen prostor ponuja programe za različne ciljne skupine. ● 12. oktobra 2012 je bil odprt produkcijski prostor *RogLab* kot pilotni projekt za bodoči Center Rog, ki za zdaj še nima zasebnega partnerja za izgradnjo. Projekt poteka v okviru EU projekta *Second Chance*. V novem produkcijskem prostoru deluje 3D-delavnica, ki ponuja tehnologijo in storitve za hitro prototipiranje, podporo ustvarjalnim dejavnostim in spodbudo strokovnemu razvoju na treh ciljnih področjih. ● Mestna knjižnica Ljubljana je junija začela uvajati

kartico urbana kot člansko izkaznico, ki bo na voljo kot sredstvo za identifikacijo in plačilo storitev knjižnice; vsem članom bodo stare izkaznice nadomestili okvirno v roku enega leta. ● Od 15. novembra 2012 deluje nov spletni portal www.kic-ljubljana.si, ki ponuja celovite informacije o kulturnem dogajanju v Ljubljani. ● MOL je bila pobudnica odprtja prve specializirane knjižarne za otroke Kres pod gradom v Lutkovnem gledališču Ljubljana, ki jo je vodila založba Kres, od decembra dalje pa je prenovljena knjižarna v upravljanju Lutkovnega gledališča Ljubljana in bo obiskovalcem ponujala knjižna dela za otroke ter povezovala knjige z gledališčem.

NAGRADA GUBBIO: V preteklih letih so bila na območju Ljubljane (na območju tržnice, Kongresnega trga, Kozolca, Krojaške ulice ipd.) odkrita pomembna arheološka najdišča, kot so: posmrtni ostanki kneza Auersperga, ostanki obrambnega sistema srednjeveškega mesta in žgani grobovi iz časa pozne bronaste dobe in starejše železne dobe. 28. septembra 2012 je Ljubljana dobila prenovljene arheološke parke Rimski zid, Emonska hiša in Zgodnjekrščansko središče ter atraktivno informacijsko točko na Kongresnem trgu (Chopinov prehod), ki ponuja visoko tehnološko in edinstveno doživetje zgodovine mesta. Arheološki parki v obliki krožne poti omogočajo neposredno srečanje z antično dediščino Ljubljane. Krožna pot Emona po rimski Ljubljani povezuje 10 prepoznavnih točk antičnih spomenikov, opremljenih z razlagalnimi tablam. Projekt sodi v okvir projekta Emona 2000 ob 2000. obletnici obstoja rimske Ljubljane, ki jo bo Ljubljana obeleževala leta 2014. Za obiskovalce so na voljo zemljevid Emona, posebni otroški vodnik Emona od E do A, s pametnimi telefoni pa lahko obiskovalci dostopajo do dodatne zvočne in slikovne informacije tudi prek sistema QR-kod. Ob tem so v MGML pripravili zanimive programe za obiskovalce: Rimski duhovi oživijo

(kostimirano vodstvo po emonskih spomenikih), Rimski dan (enodnevni program različnih delavnic) in Arheologija je kul (pedagoški program), prenovljeni pa so programi Arheopeskovnik, Po sledih antične Emona, Marcus in drugi. Prenova arheoloških parkov je bila opažena tudi v tujini, saj Ljubljana 30. 11. za ta projekt prejela eno najuglednejših arhitekturnih nagrad – Gubbio.

Pomembnejši dogodki: ● Festival Ljubljana in Mestno gledališče ljubljansko sta letos slavila 60-letnico delovanja, Festival s ponovno reprezentativnim jubilejnim programom, MGL pa je jubilej okronalo z najboljšo predstavo Borštnikovega srečanja Nevihta, za katero je prejelo 9 odličij. ● V Mestnem muzeju Ljubljana je bila 7. 2. 2012 odprta razstava z naslovom *Več glav ... iz kiparske zbirke Mestnega muzeja Ljubljane ... več ve*. Na ogled je bilo postavljenih 59 portretov oseb, ki so zaznamovale življenje v Ljubljani. Nekateri kipi so bili javnosti predstavljeni prvič. ● Ljubljana je tudi letos plesala ob svetovnem dnevu plesa (29. april) v okviru enodnevnega uličnega festivala *Prešerna Ana: Go Out and Dance!* ● Drugo leto zapored je 21. junija praznovala *praznik glasbe*. Glasbeniki različnih zvrsti so nastopili na več uličnih prizoriščih v središču mesta, v AKC-ju Metelkova mesto, KUD-u France Prešeren in Kinu Šiška. ● Kinodvor je z letošnjimi več kot 100 000 obiskovalci tudi letos dosegel rekorden obisk. Gostil je dva vodilna ljubljanska filmska festivala (Liffe in Animateko), uspešno organiziral *Film pod zvezdami* (v sodelovanju z javnim zavodom Ljubljanski grad) ter številne druge dogodke: okrogle mize, predavanja, razstave, otroške ustvarjalne delavnice in drugo. Je edini kinematograf v Sloveniji, ki je letos dobil sredstva v okviru evropskega razpisa MEDIA za digitalizacijo kinematografov. Tudi letos je za tri tedne (22. junij – 14. julij) postavil filmsko platno na dvorišče oziroma v atrij

Foto: Dunja Wedam

Junij v Ljubljani je letos ponudil 30 vrhunskih brezplačnih predstav.

Foto: Nada Zgank

Na Vodnikovi domačiji se je rodilo prvo sonorično gledališče na svetu.

Foto: Matic Kremžar

Tudi letos je bil dobro obiskan festival Trnfest.

Oddelek za kulturo je začrtal strategijo kulture do leta 2015.

Foto: Nik Rovana

V Gramozni jami stoji nova kopija rekonstrukcije kipa Talca.

Foto: Emi vega

V Šiški je nastala nova Kulturna četrt Šiška.

Foto: Miha Fras

Novi kontejnerski objekt RogLab je postal prototip bodočega Centra Rog.

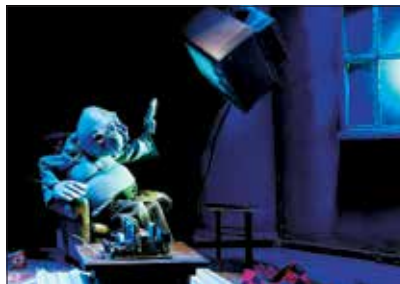

Foto: arhiv LGL

Ljubljana je letos gostila mednarodni festival Lutke.

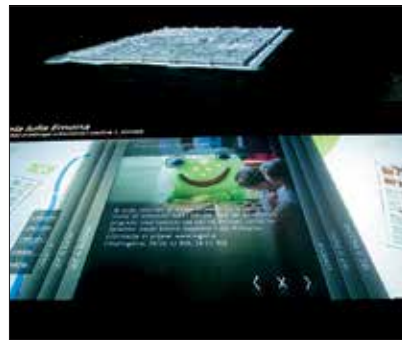

Foto: Nik Rovana

Za oživetev arheoloških najdišč in projekt iEmona je Ljubljana dobila ugledno nagrado Gubbio.

Foto: Nik Rovana

Na novo je odprt Chopinov prehod pod Kongresnim trgom.

Foto: Matevž Paternoster

Razstava Več glav več ve v MGML je navdušila številno občinstvo.

Slovenskih železnic v okviru programa *Kinodvorišče*.

- Četrty festival kulturno-umetnostne vzgoje Bobri je mladim obiskovalcem ponudil številne gledališke, plesne, glasbene, literarne in filmske prireditve ter likovno vzgojo z delavnicami in razstavami. Na različnih ljubljanskih prizoriščih je bilo 133 prireditev, ki jih je izvedlo 43 kulturnih ustanov, z brezplačnimi vstopnicami si je prireditve ogledalo 16 000 obiskovalcev.
- Gospodarsko razstavišče je organiziralo *prvi festival knjige in umetnosti Muza* z boljšim sejmom glasbil in fotografske opreme, menjava knjig, likovnih in fotografskih razstav, knjižnim sejmom, drive-in kinom, predstavitevami in okroglimi mizami, brezplačnimi delavnicami itn.
- 11. Mednarodni lutkovni festival LUTKE 2012 je prikazal 25 predstav večinoma tujih lutkovnih gledališč. Nastopili so številni izvajalci iz Slovenije in gostujoči umetniki iz 19 držav.
- Lutkovno gledališče Ljubljana je na 10. festivalu Tiba v Srbiji prejelo glavno nagrado za najboljšo predstavo festivala za predstavo *Romeo & Julija*.
- 8. junija 2012 se je z baletno predstavo *Divertissement*, *Miniature*, *Serenada* slavnostno začel četrti festival *Junij v Ljubljani 2012*. Kongresni trg je bil do 21. junija 2012 prizorišče več kot 30 brezplačnih vrhunskih baletnih, gledaliških in glasbenih predstav za vse generacije.
- Tudi letos je MOL podelila Župančičeve nagrade. Za življenjsko delo jo je prejela dramska igralka Olga Kacjan, za dosežke v zadnjih dveh letih pa pesalec in koreograf Iztok Kovač, kipar Boštjan Putrih in skladatelj Uroš Rojko. Vrhunski kulturni dogodek je bila tudi sama podelitvena slovesnost v LGL v režiji Jaka Ivanca.
- Poletni dogodki na mestnih ulicah, trgih in parkih: 15. mednarodni festival uličnega gledališča Ana Desetnica, 14. mednarodni festival za otroke Mini poletje, 24. Mednarodni festival Poletje v Stari Ljubljani 2012, 21. festival Trnfest, Mladi Levi.
- Kulturno ponudbo mladih tudi letos pestri abonma

KUL, ki povezuje Lutkovno gledališče Ljubljana, Kinodvor, Slovensko mladinsko gledališče, Kino Šiška, Mestno gledališče ljubljansko in Zavod Bunker. Mestni abonma *Kulture in Umetnosti v Ljubljani (K/U/L)* za 20 evrov mladim med 15. in 25. letom ponuja 8 dogodkov: 4 gledališke predstave, 2 koncerta in 2 filmski projekciji.

● Razstavni prostori MU MOL so letos gostili 52 dobro obiskanih razstav; najbolj udarna je bila Bobrova knjižna pot v Galeriji Kresija v okviru Festivala Bobri 2012, izjemno zanimanje je požela razstava ilustracij Ančke Gošnik Godec iz knjige Zelišča male čarovnice v organizaciji Mladinske knjige. ● *V Ljubljani ima knjiga svoj dom*: V času, ko je bila Ljubljana Unescova svetovna prestolnica knjige 2010, je bil prvič uresničen projekt *Knjige za vsakogar*, zaradi izjemnega uspeha se je izdaja kakovostnih in dostopnih knjig za vsakogar nadaljevala do konca maja 2012. V drugem delu projekta je MOL skupaj z Javno agencijo za knjigo RS podprla izdajo 14 knjig po ugodni ceni 5 evrov za knjigo in izvedla literarni festival Fabula, ki je gostil 5 uveljavljenih pisateljev sveta. Knjigo še naprej popularizira Trubarjeva hiša literature s pestrim programom dogodkov.

VARNOST: Poplave 2010 so v Ljubljani so potrdile pravilnost ocene poplavne ogroženosti Mestne občine Ljubljana, njene posledice pa so tako od države kot lokalne skupnosti zahtevale pripravo ukrepov za povečanje poplavne varnosti in tudi uresničevanje teh ukrepov. MOL je od oktobra 2010 do danes izvedla vrsto ukrepov za povečanje poplavne varnosti in za to porabila 492.000 evrov. Zadnji ukrepi so bili izvedeni septembra 2012: MOL je financirala izvedbo dodatnega čiščenja Malega grabna v skladu s študijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani *Ocena povečanja pretočnosti, če bi odstranili zarast na brežini Malega grabna*, čeprav je za vzdrževanje tega območja zadolžena država. Ta poseg se je ob obilnih padavinah v

letošnjem novembru pokazal kot odločilen in je preprečil verjetnost poplavljanja Malega grabna. V času od 28. 10. pa do ponedeljka 5. 11. 2012 je namreč pretok Malega grabna na Dvoru dvakrat dosegel najvišji izmerjeni pretok v zadnjih nekaj letih in več, kot je znašal leta 2010 (54,1 m³/s), ko se je Gradaščica izlila iz struge Malega grabna. Tako je 28. 10. 2012 dosegel 63,1 m³/s, 1. 11. 2012 - 63,6 m³/s in 5. 11. 2012 - 65,1 m³/s. S tem posegom pretočnost povečala vsaj za 20 odstotkov.

Zdaj so na vrsti večji posegi, ki bodo še povečali poplavno varnost na tem območju, zato je nujno potrebno hitro ukrepanje države. To pomeni čim hitrejši sprejem Državnega prostorskega načrta (DPN) za zagotavljanje poplavne varnosti JZ dela Ljubljane ter predvsem izvedba ukrepov, ki so predvideni v njem; MOL bo izpolnila vse obveznosti, ki ji jih bo predpisal DPN: zamenjavo mostu, dveh brvi ter prestavitve kanalizacije. Ta hip je na območju MOL v porečju Gradaščice in Malega grabna poplavno ogroženih okoli 5000 objektov (v poplavah septembra 2010 je bilo poplavljenih oz. poškodovanih 2343 objektov, od tega 1013 stanovanjskih in 17 kmetij). Zato je treba čim prej izvesti celovite ukrepe za zagotavljanje poplavne varnosti, saj so doslej izvedeni ukrepi le »varnostni pas avta, za celovito varnost v avtu pa so potrebni izvedeni državni ukrepi skladni z DPN«.

Ker tokratno novembrsko deževje Ljubljane ni prizadelo, se je MOL odločila pomagati prizadetim občanom. Ponujeno pomoč so sprejeli prizadeti ljudje v Zgornji Savinjski dolini. Enota MOL je pomagala dva dni (6. in 7. novembra): s črpanjem vode, pri čiščenju prostorov in iznosu opreme, čiščenju dvorišč in komunikacij. Prvi dan je na omenjenem območju pomagalo 31 prostovoljnih gasilcev, naslednji dan pa je prišla pomagat številnejša enota, ki jo je sestavljalo 121 članov poklicnega in prostovoljnega gasilstva ter uslužbencev Oddelka za zaščito, reševanje in civilno obrambo MU MOL. Le-ti so s 30 vozili in veliko opreme

Foto: arhiv MOL

V prostorih Lutkovnega gledališča ob vzpenjači je odprta nova otroška knjigarna Zvezdica zaspanka.

Foto: arhiv MOL

Oddelek za varstvo okolja na terenu organizira odstranjevanje invazivne ambrozije in dresnika.

Foto: arhiv MOL

Razstava Oddelka za varstvo okolje na sejmu Narava-Zdravje.

Foto: arhiv OVO

Otroci so se odpeljali na delavnice o energetski učinkovitosti v Tehniški muzej Bistra.

Foto: Nada Žgank

Letos je Festival Bobri že četrtič navdušil mlade obiskovalce.

Foto: arhiv MOL

Dodatno čiščenje Malega grabna je preprečilo poplave ob letošnjem novembrskem deževju.

Foto: arhiv MOL

Izobraževalni ogled črpalke na metan.

Foto: Benjamin Kovač

Letošnja Župančičeva nagajenka za življenjsko delo je dramska igralka Olga Kacijan.

Foto: arhiv MOL

Ljubljanski prostovoljci so nudili pomoč poplavlencem v Mozirju.

Foto: Nik Rovani

Mesto je bogatejše za 146 novih neprofitnih najemnih stanovanj Polje III.

nudili pomoč na območju naselij: Loke pri Mozirju, Ljubija, Kolovrat, Lepa njiva, Brezje, Žukovec, Trnavče in Mozirje. Pri tem je enota pomagala skladno z mednarodnimi smernicami – pri nudenju pomoči je bila samooskrbna (lastno gorivo, hrana ter preostala logistika, lastna podpora vodenju), tako da ni bila dodatno breme krajem in krajanom, ki jim je pomagala. Ponujena pomoč je bila za prejemnike pomoči brezplačna. Prizadeti prebivalci so bili zelo hvaležni za dano pomoč, kar je bila za enoto največja nagrada.

● Tudi letos so se veliko časa usposabljalne in izvajale vaje reševalne enote. Organiziranih je bilo več kot 13 vrst usposabljanj, ki so skupaj trajala 47 dni in se jih je udeležilo 779 članov različnih reševalnih enot, med njimi 14. mednarodna vaja vodnikov reševalnih psov, 3. mestno preverjanje ekip prve pomoči in nujne medicinske pomoči, državno preverjanje ekip prve pomoči Civilne zaščite in Rdečega križa, teoretična vaja POTRES 2012, usposabljanje za delo z motorno žago in za delo na višini itd. ● MOL je gasilcem sofinancirala nakup 7 gasilskih vozil in reševalne opreme (vse skupaj v višini 677.547 €) ter opremila enoto za Hitre reševalne intervencije, katerih člani so sodelovali pri nudenju pomoči ob letošnjih poplavih na območju Zgornje Savinjske doline.

SKRB ZA OKOLJE: S spremljanjem stanja okolja mestna uprava ugotavlja, ali je razvoj mesta trajosten ali ne, zato je Oddelek za varstvo okolja tudi v letu 2012 ● nadaljeval z meritvami onesnaženosti zraka in hrupa, katerih pretežni vir je promet, ● izvajal monitoring podzemnih in površinskih voda ter tal. ● V letu 2012 je Oddelek začel z aktivnostmi za pripravo *Programa varstva okolja za obdobje 2014–2020*. Intenzivno delo na novem programu se bo nadaljevalo in zaključilo v letu 2013. ● Izkušnje in podatke, ki jih mestna uprava pridobiva na podlagi spremljanja stanja okolja, uporablja tudi za predstavitev

dela področnega oddelka na strokovnih srečanjih doma in v tujini. ● še posebej pa je treba poudariti sodelovanje s pristojnim ministrstvom pri pripravi akcijskih načrtov za znižanje hrupne obremenjenosti in onesnaženja zraka s prašnimi delci. ● Na področju varstva narave je zaključena izdelava Atlasa ptic, ● skupaj z Društvom za preučevanje dvoživk je bilo tudi v letu 2012 poskrbljeno za varen prehod žab na Večni poti ter ● za finančno podporo JZ Krajinski park Ljubljansko barje za izvedbo popisa tujerodnih invazivnih vrst na območju parka. ● V okviru večletnega projekta odstranjevanja nelegalnih odlagališč gradbenih in azbestnih odpadkov z zemljišč v lasti MOL je bilo v letu 2012 očiščenih 19 lokacij z azbestnimi odpadki in 45 lokacij z gradbenimi odpadki. Skupno je bilo odstranjenih 15 ton azbestnih in 12.500 ton gradbenih odpadkov. ● MOL je skupaj z JP Snaga sodelovala tudi v akciji Ekologov brez meja – Očistimo svet v enem dnevu. ● Ljubljana je vse bolj aktivna in uspešna pri odstranjevanju pelinolistne ambrozije, tudi z zemljišč v lasti MOL. V letu 2012 je bil izveden popis škodljivih rastlin iz rodu *Ambrosia* na širšem območju mesta Ljubljane (163,76 km²). S pomočjo popisovalcev, JP Snage in zaposlenih na Oddelku za varstvo okolja smo ambrozijo odstranili z več kot 250 rastišč. ● V letošnjem letu so bile organizirane številne izobraževalne in ozaveščevalne akcije. Izobraževanje o tujerodnih invazivnih vrstah je potekalo prek spletnih strani MOL, objave prispevka v glasilu Ljubljana, kroženja razstave Tujerodne vrste – prezrta grožnja po četrtnih skupnostih (12 lokacij) in na sejmu Narava – zdravje, predavanjih za ČS (3 v letu 2012) in izobraževalno-delovnih akcijah (3 v letu 2012). ● Ponatisnjena je bila zloženka Fitosanitarne uprave RS – Škodljive rastline iz rodu *Ambrosia*. ● Sofinanciranih je bilo 5 projektov nevladnih organizacij, ki so vključevale tako izobraževanje javnosti o tujerodnih invazivnih rastlinah, predvsem škodljivosti

ambrozije in japonskega dresnika kot tudi njihovo odstranjevanje. ● Že drugič smo sodelovali v Evropskem tednu trajnostne energije, tokrat z organizacijo dveh strokovnih ekskurzij 19. in 20. junija. ● Zainteresirane občane smo povabili na krožno vožnjo z okolju prijaznim avtobusom LPP, ki ga poganja metan. Ogedali smo si črpalke za metan in ob strokovni razlagi delovanja motorja polnjenje avtobusa. Naslednja postaja je bila Termoelektrarna Toplarna Ljubljana, kjer je vodinja laboratorija predstavila postopke analize lesne biomase, ki jo kot obnovljivi vir sosežigajo v TE TOL. Pot smo nadaljevali na gradbišče na Pipanovi ulici v Ljubljani, kjer je predstavnica JSS MOL na lokaciji predstavila izgradnjo pasivnega stanovanjskega objekta. Zadnji ogled je bil namenjen predstavitvi obnovljene male HE v sklopu eksponatov Tehniškega muzeja Bistra. ● V Mestno hišo smo povabili številne strokovnjake s področja energetike in predstavnike medijev ter predstavili študijo *Trajnostna urbana infrastruktura – Ljubljana – Pogled v leto 2050*, v kateri je nakazana pot prehoda Ljubljane v nizkoogljično družbo, ter predstavili dosedanje aktivnosti mesta s področja učinkovite rabe energije. Študija je nastala v okviru projekta *Ljubljana, pametno mesto*, ki ga področni oddelek vsako leto nadgradi z novimi vsebinami, s posebno komunikacijsko kampanjo *Ljubljana si ti!*, ki je meščanke in meščane povabila k prispevanju predlogov, kako se izboljšati kakovost življenja v mestu. Dobri predlogi bodo uporabljeni tudi kot izhodišče za pripravo novega Programa varstva okolja. ● Za ljubljanske OŠ in vrtnice je področni oddelek pripravil izobraževalno-ozaveščevalni stenski koledar na temo učinkovite rabe energije v stavbah. ● Na oddelku za varstvo okolja se trudijo s svojim rvanjem skrbeti za okolje in biti zglede javnosti. Kot pilotni projekt notraj MU MOL so interne postopke uskladili z okoljskimi

Foto Dunja Wedam

Začela so se sanacijska dela na Novem trgu.

Foto: Dunja Wedam

Ena od 1500 brezžičnih dostopnih točk širokopasovnega omrežja, ki Ljubljano vodi v digitalno mesto.

Foto: Dunja Wedam

Vedutna sečnja dreves na Gradu.

Foto Nik Rovar

Urejena je II. faza Grudnovega nabrežja.

Foto Dunja Wedam

Vedutna in sanitarna sečnja dreves KP Tivoli.

Foto: Dunja Wedam

Nov most čez Glinščico. Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib.

Foto Dunja Wedam

Sanacija ograje na Bregu.

Foto: arhiv MOL

Rekonstrukcija celotne širine Dolenjske ceste v dolžini 360 metrov.

standardi in že v letu 2011 pridobili, v letu 2012 pa ohranili okoljski standard ISO 14001. V letu 2012 so z nadgradnjo svojih okoljskih ravnanj izpolnili tudi pogoje za pridobitev certifikata EMAS.

INVESTICIJE V UREJANJE PROSTORA: ● *Projekt Celovška:* MOL se je prijavila na Javni razpis za sofinanciranje operacij za energetsko učinkovito prenovno javne razsvetljave za obdobje 2011 do 2013 v okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete Trajnostna raba energije, prednostne usmeritve Učinkovita raba električne energije, s projektom rekonstrukcije javne razsvetljave Celovške ceste od križišča z Litostrojsko cesto do Celovške ceste na območju Selanovega trga. Koncept razsvetljave Celovške ceste na tem območju je zasnovan kot cestna razsvetljava na kandelabrih. Poseben poudarek je namenjen zaščiti okolice; za cestno razsvetljava so predvidene najoslednejše svetilke z ravnim steklom, ki v zgornji polprostor ne sevajo svetlobnega toka. Obstoječe kandelabre je bilo potrebno podaljšati z jekleno cevjo, da višina novih stojnih mest znaša 13,5 m nad nivojem terena. Svetilke so zamenjane z novimi. Po zaključeni prenovi javne razsvetljave na tem območju bo nazivna instalirana moč vseh porabnikov javne razsvetljave znašala 49,225 kW, kar pomeni 118,14 MWh na leto. Skupni prihranek električne energije glede na preteklo obdobje bo predvidoma znašal 91,265 kW oziroma 443,82 MWh na leto (pri trenutni ceni električne energije 45.000,00 evrov/leto

Celotna investicija brez DDV znaša 345.000,00 €; predvideno je sofinanciranje operacije s strani Ministrstva za gospodarstvo oziroma evropskih kohezijskih skladov v višini 115.000,00 €. ● Osvetlitev in ureditev Študentovske poti je obsegala: delno

sanacijo brežine, ureditev odvodnjavanja ter postavitev varnostne INOX ograje z integrirano LED osvetlitvijo. Ob celotni poti je postavljena varnostna INOX ograja z INOX stojkami in INOX pletenico. V ročaj ograje je integrirana moderna LED javna razsvetljava, ki zagotavlja varnost sprehajalcev. Razsvetljava je izvedena v LED tehnologiji, ki ima nizko porabo električne energije in dolgo življenjsko dobo, celotna priključna moč razsvetljave v dolžini cca 300 m znaša le 700 W. Vrednost investicije: 136.840,00 €. ● *Druge naložbe v razsvetljava:* Za razsvetljava na novih lokacijah (Pečinska, Murgle, Goce Delčeva, Cesta 27. aprila, Cesta 24. junija, Sp. Rudnik III, IV in V, Majorja Lavriča, Vodnikovo naselje, Tabor, Rozmanova ulica, Dolenjska cesta, Prule, Ruska ulica, Medvedova ulica, Gosposka ulica, Peternelova ulica, Pod trančo, Izanska cesta, Kašelska cesta, Besnica, Ambrožev trg, Zadobrovska cesta, Nasperska pot in Litjska cesta-Zavogljje) smo namenili 593.000 €, za vgradnjo pametnih dušilk 170.000 evrov; z vgradnjo pametnih dušilk dosežemo dodatno 30-odstotno varčevanje električne energije. Za osvetlitev arhitekturnih objektov z LED tehnologijo (cerkev Polje, cerkev Tomačevo, cerkev Podutiška, cerkev Javor, cerkev Prežganje, cerkev Cesta v Šmartno) je na teh objektih povprečen prihranek več kot 70 % električne energije, vrednost naložbe: 36.000 €. ● *Večja vzdrževalna dela po koncesijski pogodbi:* ● Marca 2012 je bilo v Stanežičah postavljeno avtobusno postajališče LPP. Zaradi uvedbe nove avtobusne proge št. 15 Stanežiče-Zg. Pirniče je bilo potrebno pešeni plato pred gasilskim domom v Stanežičah razširiti, ustrezno opremiti s peronom za izstopanje potnikov in asfaltirati (1.455 m²). V sklopu tega je bila postavljena še lesena ograja v dolžini 10 metrov ob otroškem igrišču, za zavarovanje otroškega igrišča, ki je neposredno ob cesti in

postajališču. Vrednost opravljenih del je znašala 72.743,00 €. ● Od aprila do junija je potekala sanacija podpornega zidu v dolžini 20 metrov in ureditev poti, skupaj približno 50 metrov na Mačji stezi na grajskem hribu; vrednost del: 50.853,00 €. ● Letos je bila izvedena rekonstrukcija celotne širine Dolenjske ceste na odseku od Sp. Rudnika 1 do Poti na Orle v dolžini 360 m. Zgrajena je bila nova meteorna in fekalna kanalizacija in obnovljen vodovod. Izvedena je bila razširitev vozišča s pločnikom in obnova avtobusne postaje pri Semenarni. Z rekonstrukcijo se je bistveno izboljšala prometna pretočnost in varnost udeležencev v prometu. Vrednost projekta Dolenjska cesta, II. faza: 719.850,87 € z DDV. ● V začetku marca je bila izvedena delna sanacija brežine in vodotoka v Gostinci v sklopu odprave posledic po poplavih 2010. Brežino je sanirana s kamnito zložbo, za hudourniški pritok v potok Gostinca je narejen večji škatlataj prestop pod cesto. Projekt še poteka. Predvidena vrednost: 168.108,00 € z DDV. ● V Šmartnem je urejenih 100 m šolske poti na Cesti vstaje, ki vodi do postajališča LPP. Pot je asfaltirana, urejeno je odvodnjavanje in brežina na zgornjem delu. Vrednost: 26.585,35 €. ● Julija je bila izvedena rekonstrukcija tlaka okoli makete na Prešernovem trgu. Dela so zajemala sanacijo poškodovanih, dotrajanih asfaltnih in tlakovanih površin, skupaj 407,50 m², ter zamenjavo LTŽ pokrovov in rešetk; vrednost opravljenih del: 66.651,59 €. ● Na severni strani Litostrojske ceste je izvedenega cca 300 m pločnika in prestavljen javna razsvetljava. Vrednost del: 45.061,70 €. ● Še letos je v načrtu izvedba pločnika tudi na južni strani Litostrojske ceste. ● Urejen je bil tudi most čez Glinščico na Brdu. Brv je postavljena na lesene pilote, urejena je brežina pod brvjo. Vrednost postavitev: 31.314,60 €, projektna dokumentacija za obnovo 4 brvi na POT-i pa je

Foto: arhiv MOL

Prenova razsvetljave na Celovski.

Foto: arhiv MOL

Sanacija podpornega zidu in ureditev Mačje steze na Poti na grad.

Foto: arhiv MOL

Obnova drevoreda in ureditev pločnika na ulici Pod akacijami.

Foto: Mojca Janželj

Novo igrišče pred Kinodvorom.

Foto: Matjaž Tančič

Novo otroško igrišče na Taboru so stanovalci priklicali z Zemljevidom želja.

4.320,00 €. ● Avgusta je bilo v sodelovanju s skupino prostoRož prenovljeno otroško igrišče na Taboru. Vrednost opravljenih del: 6.616,39 €. ● Oktobra je bilo s ponovnim sodelovanjem s skupino prostoRož urejeno novo otroško igrišče na zelenem otoku pred Kinodvorom; vrednost del: 11.869,57 €. ● Marca je bila s pogodbenim izvajalcem JP Snaga izvedena sanitarna in vedutna sečnja dreves na pobočju Grajskega griča. Zavod za gozdove Slovenije je 14. februarja 2012 izdal Odločbo o izvedbi sanitarne sečnje in preventivnih varstvenih del v gozdovih, na podlagi katere je bila opravljena sanitarna sečnja okuženega, z insekti napadene, močno poškodovanega ali podrttega drevja. Sečnja smo zaključili pred začetkom vegetacijske dobe konec marca. Skladno z odločbo je izvajalec zaradi ohranitve stabilnosti tal posekanim drevesom odločil pustiti primerno visoke panje. Ob tem je Zavod izdal tudi Odločbo o odobritvi poseka izbranih dreves. Na drevasih, ki jih je izbral in označil, je izvajalec opravil vedutno sečnjo. Za izvedbo del je strokovno mnenje izdal Zavod RS za varstvo narave, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije pa kulturnovarstveno soglasje. Vrednost del: 39.521,59 €. ● Aprila 2012 je bil obnovljen celoten drevored in urejen pločnik s ponižanji in spuščeni robniki za lažji dostop invalidov na ulici Pod akacijami, odstranjenih 33 starih robinj in posajenih 50 novih (Robinia pseudoacacia 'Umbraculifera') ter obnovljene približno 300 m² zelenice. Odstranjene robinije so imele večje mehanske poškodbe, razkrajale so se v koreninih, na deblu ali na mestu cepljenja so imele več debelih suhih vej, krošnje pa so se sušile. Korenine so tudi močno poškodovale asfaltno površino. Vrednost del: 74.840,00 €. ● JP Snaga letos temeljito spreminja način zbiranja in odvoza odpadkov. Zaradi zahtev EU bo treba zbrati znatno več ločenih odpadkov že doma ali na delovnem mestu,

ker bo potrebno do leta 2020 reciklirati vsaj polovico zbranih komunalnih odpadkov. Zato smo vsi občani dobili svoje zabojnike za embalažo, med jesenjo in pomladjo 2013 pa dobimo še zabojnike za papir. Vrednost 55.000 novih zabojnikov za embalažo in papir: 2,5 mio €. ● Maja 2012 je bil sprejet nov Odlok o zbiranju in prevozu komunalnih odpadkov, ki je temelj za opravljanje javnih storitev Snage v MOL. Odlok omogoča okrepljeno zbiranje embalaže in papirja ter spremenjene frekvence odvoza posamezne vrste odpadkov. Med drugim določa tudi minimalno obračunsko količino za opravljeno storitev in navaja obveznosti uporabnika ter globe, predpisane za kršitev posamezne obveznosti, poleg tega pa vsebuje tudi prepovedi ter kazni za prekrške. Pomembni določbi odloka sta še, da morajo zabojniki stati na zasebni površini in da občani lahko enkrat letno naročijo odvoz kosovnih odpadkov takrat, ko ga potrebujejo.

Župan Zoran Jankovič je septembra podpisal pogodbo za izgradnjo objektov za predelavo odpadkov v sklopu projekta »Nadgradnja regijskega centra za ravnanje z odpadki Ljubljana (RCERO Ljubljana)« v vrednosti 112 mio evrov. Pogodba je omogočila začetek gradnje objektov za predelavo odpadkov. Snaga je izbrala tehnološko najmodernejši in ekološko najbolj trajnostni koncept: napravo, ki iz obnovljivega bioplina proizvaja zeleno elektriko, iz odpadne embalaže pa sekundarno gorivo. S tem bo preostanek odpadkov za odlaganje zmanjšan na minimum, poleg tega pa se bosta proizvajali električna in toplotna energija za uporabo neposredno na objektu. Začetek poskusnega obratovanja objektov za predelavo odpadkov je predviden junija 2015, redno obratovanje pa oktobra 2016. Predvidena vrednost celotnega projekta RCERO znaša 155 mio € z DDV, poleg objektov za predelavo odpadkov vključuje še čistilno napravo za čiščenje

izcednih voda in ureditev 3. faze IV. in V. odlagalnega polja za odlaganje nenevarnih odpadkov. Odlagalno polje in čistilna naprava že redno obratujeta.

● Nove podzemne zbiralnice je Ljubljana dobila na Čopovi ulici in na Petkovškovem nabrežju. Z novimi podzemnimi zbiralnicami je močno polepšana podoba ene najbolj obiskanih ljubljanskih ulic. Podzemne zbiralnice odpadkov prinašajo številne koristi – najpomembnejše so večja urejenost ulice, lažje odlaganje odpadkov za otroke, starejše in invalide (zaradi ustrežnejše višine odlagalnih odprtín), manj hrupa ob prevzemanju odpadkov ter manj vandalizma (običajni zabojniki so pogosto tarča grafitiranja, požigov ipd.). Trenutno je v Ljubljani postavljenih 44 tovrstnih zbiralnic, v načrtu jih več kot 80. Vrednost letos vgrajenih podzemnic: 0,5 mio €. ● **Prometne ureditve:** Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet je bil zelo dejaven tudi na področju urejanja prometnih ureditev. ● Projekt, na katerega so letos najbolj ponosni, je ureditev sprehajalne in kolesarske steze med Biotehniško fakulteto in Živalskim vrtom v vrednosti 205.000 €. ● Ob koncu letošnjega leta bodo začeli urejati še rondo pri novi upravni stavbi Snage (Cesta dveh cesarjev/Cesti v Mestni Log), ki bo zaključen prihodnje leto. ● **Manjše prometne ureditve:** ● ureditev križišča Šestove in Postojnske (82.945 €), ● ureditev izvoza na Dunajsko cesto za potrebe OŠ Maksa Pečarja v Črnučah (42.000 €), ● ureditev kolesarske steze Obvozna - Dunajska (34.843 €), ● ureditev parkirišča Krakovska-Vrtna ulica (22.683 €), ● dvig križišča Pod Kamno gorico-Krivec in dvig prehoda za pešce pred križiščem Lamutove ulice in Pod Kamno gorico (7.275 €), ● prometna ureditev Prušnikove (38.000 €), ● izvedba štirih novih avtobusnih postajališč na Jurčkovi cesti (28.000 €). *Nadaljevanje o pridobitvah in dosežkih v četrtini skupnosti v prihodnji številki.*

Foto: zasebni arhiv

Direktorica Zavoda za oskrbo na domu Liljana Batič.

10 let Zavoda za

Mestna občina Ljubljana sledi potrebam starejših, kronično bolnih in invalidov, ki želijo polno živeti na svojem domu, z izdatnim subvencioniranjem pomoči uporabnikom Zavoda za oskrbo na domu. Zavod letos praznuje desetletnico in s 117 oskrbovalkami trenutno skrbi za 600 uporabnikov. Je pa Zavodu ob jubileju zasijala srečna zvezda, ko je pred nekaj meseci dobil novo direktorico Liljano Batič, za katero slutimo, da zna gore premikati, zato smo jo povprašali o njeni viziji delovanja Zavoda v prihodnje.

Gospa direktorica, kako vi kot privlačna urejena dama srednjih let, polna življenja in idej, gledate na lastno staranje in kako se v sebi pripravljate nanjo?

Hvala za prijazen kompliment. Živim zelo dinamično življenje z veliko obveznostmi in odgovornostjo do poklica, ki ga opravljam, do družine, ki jo imama rada, do prijateljev, ki jih prevečkrat pogrešam ... Življenje se mi tako hitro odvija, da premalokrat postojim in tako se tudi premalokrat zavem, da v bistvu hitijo in minevajo tudi leta. Pa nič hudega, staranje je naraven proces, ki mu ne more ubežati nihče in čemu bi mu jaz? Vsako obdobje našega življenja ima svoj čar in svoj izziv, ki mu je treba slediti in se mu predati. Truditi se moramo, da smo v dobri fizični in psihični kondiciji, za to je potrebno nekaj storiti, iskati nove možnosti, da smo z vsakim dnem posebej zadovoljni, seznaniti se moramo, kaj novo obdobje v življenju prinaša ... Z aktivnim odnosom do življenja ustvarjamo pozitiven odnos do samega sebe in svojemu življenju pridajamo pomembnost in vrednost. V starosti je še bolj potrebno ohranjati svoje dostojanstvo in možnosti, da se o svojem življenju odločamo samostojno in avtonomno. Za to si moramo prizadevati vsi in skupaj ustvariti in izboljšati pogoje, v katerih bo vsak posameznik lahko živel svoje lastno življenje. Po svojih možnostih in svoji izbiri. Če bo tako, se starosti ne bojim, se bom pa nanjo pripravila.

Vaša zamisel, da vaše sodelavke socialne oskrbovalke zavoda zapisujejo svoja doživetja, razmišljanja in spoznanja »na terenu«, je naletela na sijajen odziv. Kaj ta odziv pomeni za vas osebno in kakšen zavod prinaša za delovanje zavoda v prihodnje?

Vesela sem, da je bila ideja dobro sprejeta. Nastala je kot nujna posledica skupne ugotovitve, da javnost premalo pozna naše delo in naš zavod. Zato smo se odločili, da bo ena od naših pomembnejših nalog prav informiranje o našem delu in naših storitvah. Prek

zgodb, ki jih pišejo naše sodelavke in sodelavci, ki pri naših uporabnikih izvajajo pomoč na domu, lahko ljudje spoznajo naše delo, začutijo našo skrb za sočloveka, morda odkrijejo novo možnost, kako pomagati sebi ali svojim bližnjim. S poznavanjem storitev, ki jih izvajamo, ljudem omogočamo, da se lažje odločajo, kakšen način življenja bodo, glede na svoje želje in potrebe, lahko izbirali, hkrati pa se bomo vsi skupaj izognili zlorabi dela na črno, ki vstopa v življenja starejših in nemočnih. Izhodišča za ustvarjanje naše vizije so predvsem aktivnosti, ki so usmerjene v primeren odziv na spremembo strukture prebivalstva in s tem drugačne potrebe starejših, v ozaveščanje družbe o življenju starejših, v aktivnosti za manjšo izoliranost starostnikov iz ožjega in širšega socialnega okolja, ustvarjanje pogojev za socialno vključenost in oblikovanje novih socialnih mrež, povezovanje in medgeneracijsko sodelovanje, ohranjanje človeškega dostojanstva in spoštovanja človekovih pravic.

S strani uporabnikov Zavoda za oskrbo na domu Ljubljana je znana tegoba, da se iz različnih razlogov, tudi zdravstvenih, oskrbovalke pogosto menjujejo. Boste iznašli kakšno rešitev za ublažitev tega stanja, ki uporabnike spravlja v slabo voljo, morda celo sproža negotovost in jim zmanjšuje občutek varnosti?

Vemo, da naše uporabnike moti, če na njihov dom ne prihaja vedno ista oseba. Vendar za to obstajajo objektivni razlogi, saj do menjav oskrbovalk prihaja predvsem zaradi dopustov in boleznih naših zaposlenih. Te pravice, ki delavcem pripadajo po delovni zakonodaji, moramo spoštovati, seveda pa si želimo ustreči tudi željam naših uporabnikov, zato je potrebno obojestransko razumevanje. Razumemo, da si ljudje, ki zaradi svoje stiske v svoj dom in svoje življenje sprejmejo neznano osebo, želijo toplega in zaupnega odnosa. Za to se trudimo, da upošteevamo njihove želje, vendar imajo po mnenju nekaterih naših

oskrbovancev menjave oskrbovalk tudi dobre plati. Ko sem po terenu spoznavala delo svojih sodelavk, so mi naši uporabniki velikokrat povedali, kako se veselijo obiskov »svojih« oskrbovalk, mnogim uporabnikom pa se zdi zanimivo, da spoznavajo nove ljudi, ko prihaja do nujnih nadomeščanj. Z vsako oskrbovalko posebej se namreč razvijajo novi odnosi in drugačna komunikacija. Tako se uporabnikom širi socialni krog. Povedo pa tudi, da nas razumejo, saj tudi v bolnišnicah ne morejo pričakovati, da bi jim pripadala le ena medicinska sestra. Vsekakor pa se bomo trudili, da bo do zamenjav prihajalo le v nujnih primerih, saj je zadovoljstvo uporabnikov eden od temeljnih ciljev našega dela.

Zavod letos praznuje deset let delovanja in ob takih jubilejih se sproža razmislek o dobrih sadovih delovanja, še bolj pa o tem, kaj je treba še izboljšati. Ker ste ustoličeni na novo in ste se stvari od prvega dne povsem predali, nam povejte, na katerih dobrih temeljih boste gradili in kaj vse vzpostavljate na novo?

Na podlagi nekajmesečnega dela v zavodu, analize stanja s sodelavci, pogovori z ustanoviteljico ter spoznavanjem želja uporabnikov menim, da je potrebno v Ljubljani Zavodu za oskrbo na domu postaviti jasno mesto tako v okviru delovanja Mestne občine Ljubljana kot v okviru potreb meščank in meščanov Ljubljane. Zavod mora postati bolj definiran in dobro strukturiran center, kjer zainteresirani lahko pridobijo vse informacije in potrebno pomoč. S primernim informiranjem, visokim standardom kvalitete dela in širšo ponudbo storitev ter celostnim pristopom do uporabnikov lahko našim uporabnikom omogočimo drugačno kvaliteto življenja. Za tem stoji želja starejših po polnovrednem življenju, boj z osamljenostjo, navezanost na dom in domače okolje, potreba po ohranjanju socialnih stikov v svojem okolju in podobno.

Zato bodo poudarki našega dela v prihodnje na celostnem pristopu do

uporabnikov, promociji in informiranju širše javnosti o dejavnostih ZOD Ljubljana. Že v naslednjem letu bomo začeli izvajati storitev socialnega servisa, spogledujemo se tudi z ustanovitvijo medgeneracijskega centra za naše uporabnike.

Naša vizija je, da vsakodnevno izpolnjujemo svoje poslanstvo, gradimo dobre medsebojne odnose in zaupanje ter zagotavljamo čim boljšo oskrbo čim večjemu številu prebivalcev Ljubljane, ki potrebujejo našo pomoč in želijo zrele leta preživeti bogato in kvalitetno. Na starejše gledamo s spoštljivim odnosom. Razumemo in sprejemamo jih kot aktiven del našega življenja in skupnosti.

Kakšne so cene za oskrbo na domu? Ali si tako oskrbo lahko privoščijo tudi ljudje, ki ne morejo plačati celotne cene?

S pomočjo na domu smo omogočili lažje življenje vsem tistim, ki potrebujejo pomoč pri temeljnih dnevni opravilih, gospodinjski pomoči in ohranjanju socialnih stikov, s čimer pripomoremo h kvalitetnejšemu preživljanju starosti v lastnem domu. Socialna storitev oskrbe na domu pa ni namenjena samo starejšim prebivalcem Ljubljane, temveč tudi invalidom in kronično bolnim, ki potrebujejo našo pomoč. Mestna občina Ljubljana je do starejših prijazno mesto. To izkazuje tudi z visoko subvencijo pri storitvi pomoč na domu, saj je prisluhnila potrebam občanov in z visoko subvencijo k ceni storitve omogočila dostopno ceno za uporabnike storitev, ki je v današnjih težkih časih še kako pomembna.

Cena storitve pomoč na domu za uporabnika znaša: ob delavnikih 3,61 evra na uro, ob nedeljah 4,69 evra na uro, ob državnem prazniku in dela prostih dnevih 4,87 evra na uro. Pri tem Mestna občina Ljubljana subvencionira stroške storitve v višini 80 %. Upravičenec, ki ne zore plačila storitve, lahko uveljavlja oprostitev plačila na Centru za socialno delo.

Pri storitvi socialnega servisa pa bo potrebno urediti financiranje tudi s prispevkom uporabnikov. Glede na to,

oskrbo na domu

da želimo dejavnost zavoda širiti in s tem omogočiti uporabnikom možnost izbire med storitvami, ki jih potrebujejo, bomo del sredstev namenili tudi za boljše pogoje dela in uresničitev vizije.

Kako ste doslej in kako boste v prihodnje preverjali zadovoljstvo uporabnikov s storitvami zavoda? Boste upoštevali njihove predloge?

Vsako leto opravimo analizo zadovoljstva uporabnikov, redno se sestajamo tudi s člani sveta uporabnikov, ki skrbi za ugotavljanje stopnje zadovoljstva uporabnikov in hkrati z vodstvom zavoda ter strokovnimi sodelavci pripravljamo pobude za boljše delo. Imamo tudi anonimni telefon za naše uporabnike, ki pa ga doslej uporabniki niso velikokrat uporabili. Sama prisegam na iskreno in odprto komunikacijo, tako med delavci zavoda kot med zavodom in uporabniki, saj je to pogoj za dobre medsebojne odnose in zaupanje. Trudimo se, da bo v ta prostor odločno vstopila tudi informacijska tehnologija, ki nam bo omogočila še

hitrejšo in preglednejše sodelovanje in s tem izboljšanje kvalitete storitev. Zato se aktivno vključujemo v različne projekte, ki bodo dolgoročno poskrbeli za bolj kvalitetno življenje ljudi in boljše medsebojno sodelovanje ter odprt dialog. S predlogi in rešitvami za boljše delo bomo dvigovali kvaliteto našega dela, hkrati pa zadovoljili želje naših uporabnikov.

Ime zavoda: Zavod za oskrbo na domu Ljubljana

Naslov: Ambrožev trg 7, Ljubljana

E-naslov: info@zod-lj.si

Telefon: 01/23 96 502

Faks: 01/23 96 523

Spletna stran: www.zod-lj.si

Direktorica: Liljana Batič

Število vseh sodelavcev: 128

Število socialnih oskrbovalk: 117

Trenutno št. uporabnikov: nad 600

Na terenu se vse zgodi

Maja, socialna oskrbovalka

Ker se bliža zimski čas in sneg se mi prebujajo nekateri spomini iz prejšnjih let. Kot vsako jutro me tudi tokrat budilka zbudi ob 5. uri. Skuham si kavo, ker brez nje ne funkcioniram, se uredim za službo in se odpravim novim izzivom naproti. Stopim ven in presenečenje: pada sneg, ne pada, siplje se. Očistim avto in se odpeljem na delo v hribe. Vozim počasi, primerno stanju na cestah. Ker vem, da moji uporabniki čakajo name, jih obvestim, da pridem zanesljivo, vendar z zamudo, in vsi potrpežljivo čakajo. V hribih se izzivi začnejo drug za drugim. Ceste še niso očiščene, a se kljub temu prebijem do prve uporabnice. Ko me je zagledala, je rekla: »Veste, nisem verjela, da vam bo uspelo, dobri ste.« Urediva se in odpravim se naprej. Še preden sem želela oditi, se je izkazalo, da sem obtičala v snegu. Svoji gospo mi takoj pomagajo in me rešijo nastale težave.

Tako se odpeljem do naslednje uporabnice. Na poti do nje sem v strmem klanecu zajela sapo, vzela zalet, pritisnila na plin in prosila avto, naj premaga tudi to oviro. Ker je bilo spolzko, nama je po tretjem poskusu vendarle uspelo. Peljem naprej in zadnji klanec pred ciljem se ponovno zalomi. Cesta je ozka in ledena. Na polovici izgubim nadzor nad volanom in avto me ne uboga več. Ustrašim se, da bom pristala po hitrem postopku v dolini, obrnem volan in se postavim počez ozke poti. Izstopim iz avta in razmišljam, kaj lahko naredim. Okoli mene je tišina, nikjer nobenega človeka. Po krajšem razmisleku mi ne preostane nič drugega kot to, da zapustim avto in se odpravim naprej peš k uporabnici, da opravim svoje delo. Končno prispem do hiše in k sreči vidim, da je njen vnuk doma. Povem mu, kaj se mi je zgodilo, in mi takoj priskoči na pomoč. Ko vidi, kje sem pristala, se usede na traktor ga vzvratno spusti do avtomobila, pripne vlečno vrvi in povleče moj avto navzgor. Tudi tu opravim svoje delo in se odpeljem nazaj v dolino. Tokrat je malo laže, ker so temperature popustile in so ceste že očiščene in posute. Vzamem si čas za malico in se s sodelavko dogovoriva, da greva na kavo. Ko že mislim, da je konec zimske idile, pozvoni telefon. Oglasim se in na drugi strani vodja naše enote prosi, naj s sodelavcem odideva v Dobrunje, kjer naju čaka sodelavka, ki je obtičala v snegu. Ko prispeva na cilj, se začne komedija, nasmejimo se do solz, spravimo avto iz snega in ker smo uspešno opravili tudi ta izziv, se odpravimo nazaj na delo, ki nas še čaka na terenu.

SPOMENIK PLESNEMU MOJSTRU ADOLFU JENKU PRED KAZINO

Foto: arhiv Mihaela Verbiča

Plesni mojster Adolf Jenko

Foto: J. Jaklin

Plesni mojster Adolf Jenko je na pobudo Jenkovega učenca in občudovalca, predsednika Ljubljanskega plesnega kluba Mihaela F. Verbiča, dolgoletnega plesnega prvaka, dobil doprnski kip pred stavbo Kazine. Spomenik, delo kiparke Mete Kastelic, je postavilo Združenje plesnih vaditeljev, učiteljev in trenerjev RS. 22. junija 2012 ga je odkril podžupan Aleš Čerin.

22. junija 2011 je Komisija za postavitve javnih spomenikov - obeležij, ki jo vodi podžupan Aleš Čerin, obravnavala predlog Združenja plesnih vaditeljev, učiteljev in trenerjev Republike Slovenije, da plesni mojster Adolf Jenko ob 110-letnici rojstva dobi spominsko obeležje pred stavbo Kazine ali v avli te stavbe. Glavni pobudnik te zamisli je Jenkov učenec in občudovalec, dolgoletni prvak, v letih 1956 in 1957 državni viceprvak, in predsednik Ljubljanskega plesnega kluba Mihael F. Verbič, ki letos slavi 60 let udejstvovanja v klubih in vodstvu Plesne zveze Slovenije. Za mojstrom Jenkom je prevzel trenersko delo na področju plesnega športa. V Londonu je bil leta 1969 izvoljen v sedemčlanski prezidij svetovne plesne zveze ICAD, od leta 1992 pa se posveča razvoju plesnega seniorstva. Do danes se je v Ljubljanskem plesnem klubu seniorjev zvrstilo več kot 600 plesnih večerov, tolikokrat so zaplesali tudi znamenito Jenkovo četvorko v mojstrov spomin.

Za uresničitev postavitve spomenika je zaslužno Združenje plesnih vaditeljev, učiteljev in trenerjev Republike Slovenije na čelu s predsednikom ing. Zoranom Kljunom in Plesno zvezo Slovenije, ki so spomenik tudi financirali.

Mojster Adolf Jenko je dobil doprnski kip, delo akademske kiparke Mete Kastelic, pred stavbo Kazine 25. avgusta letos. Diplomirani plesni učitelj in plesni mojster Adolf Jenko, diplomant na višji akademiji za plesno umetnost v Parizu, »general

na parketu«, kot so ga imenovali prijatelji, je namreč v tej stavbi poučeval pred 2. svetovno vojno in v svojem bogatem življenju je naučil plesati pet generacij Ljubljančank in Ljubljančanov, kar pomeni najmanj 220.000 ljudi, vzgojil pa najmanj 100 plesnih vaditeljev in plesnih učiteljev. V nekdanji Soči, današnji Festivalni dvorani, je vrsto let vodil plesne prireditve, na katerih je uvajal skupinske plesne in v živo vodil tudi četvorko. Bil je prvopodpisani ustanovni član Združenja plesnih učiteljev LR Slovenije, ki letos obeležuje že 56-letnico ustanovitve. Plesalce je poučeval in vadijelje vzgajal tudi v Beogradu in Skopju ter po manjših mestih v Sloveniji. Poleg plesnih tečajev je organiziral strokovne seminarje in predavanja in kot prvi v Jugoslaviji začel propagirati družabni ples kot športno zvrst. Med letoma 1924 in 1941 so se vrstili redni manjši in večji plesni turnirji, ki so sčasoma pridobili tudi mednarodno udeležbo plesnih parov iz Avstrije, Čehoslovaške in Nemčije. Po drugi svetovni vojni je vodil strokovne tečaje v Ljudski plesni šoli, kjer je izuril več folklornih skupin, organiziral plesne tečaje po gimnazijah in obnovil predvojno delovanje. Izuril je več tekmovalnih parov in plesnih trenerjev, ki so uspešno nastopali doma in v tujini. Sodeloval je tudi z ing. Stankom Bloudkom kot koreografski trener drsalnih parov in to zvrst družabnega plesa na ledu prvi ponesel v Evropo, ko sta pod njegovim koreografskim vodstvom državna prvaka Palme-Lajovic leta 1950 nastopila na Dunaju.

»Tukaj je vse nad mojimi pričakovanji«

Staša Cafuta Trček

Turistični obisk Ljubljane kriznim časom navkljub cveti, vsakokrat znova pa ga okrona izjemno zadovoljstvo tujih obiskovalcev, kakor kažejo tudi decembrski komplimenti slovenskemu glavnemu mestu. Svoj del zaslug ima pri tem tudi spletno mesto Visit Ljubljana, ki je na podelitvi 21. novembra prejelo nagrado netko 2012 za najboljši digitalni projekt v kategoriji Mediji in informativni portali. Spletno mesto Turizma Ljubljana, namenjeno meščanom in obiskovalcem mesta, med drugim odlikuje prijaznost mobilnim napravam, saj je bilo letos nadgrajeno z odzivnim dizajnom, ki omogoča prilagojeno prikazovanje vsebin na različnih velikostih ekranov.

LG, zaposlena v oddelku za odnose z javnostmi, Singapur

Zelo prijetno sem presenečena. Tukaj je vse nad mojimi pričakovanji. Vse je zelo profesionalno organizirano. Mesto je »kompaktno«, človek ga takoj obvlada in se znajde v njem. Vse je zelo logično arhitekturno urejeno. Tudi za infrastrukturo je dobro poskrbljeno, da ne govorim o čistoči, na katero smo Singapurci še posebej pozorni. Najbolj se veselim ogleda Plečnikove knjižnice, za katero sem prebrala, da je kulturni spomenik najvišje vrednosti.

Danny, vodja oddelka za komuniciranje, Singapur

Upam, da vaša dežela ne bo nikoli izgubila šarma, ki ga ima. V njej vidim velik turistični potencial, je pa res, da je za marsikoga še neodkrit košček našega sveta, kar je verjetno dobro. Ker ni pretirane gneče, se turist in takšnih krajih bolje počuti. Med drugim sem spoznal, da je Slovenija vinska dežela z odličnimi vini, tako belimi kot rdečimi. Obiskal sem vinski festival VinDel,

ki se je te dni odvijal v Mariboru, sem pa slišal, da bosta kmalu sledila Ljubljanska vinska pot ter vinski festival v Ljubljani. Škoda, da me ne bo, saj bi želel bolje spoznati vaša vina.

Joanna, študentka, Pariz

S prijatelji potujemo po Evropi z namenom, da bi spoznali ne le raznovrstnost naravnih danosti dežel, temveč tudi navade in običaje ljudi. Svojo pot imenujemo spoznavanje evropskih narodov. Prvi vtisi o Ljubljani so dobri. Ljudje so pripravljene tudi pomagati in prisluhniti popotniku.

Jasmin, študentka, Dunaj

Z osmimi prijatelji potujemo nizkoprorračunsko, se pravi poceni. Prijateljica iz Slovaške nam je naredila svečke iz čebeljega voska, ki jih prodajamo oziroma jih dajemo v zamenjavo za prostovoljne prispevke. S tem denarjem si laže privoščimo potovanje. Naš cilje je poleg nabiranja novih življenjskih izkušenj tudi nasmejati Ljubljančane, ki so zelo

odprti in se odzivajo na našo ponudbo s svečami. Verjetno so tudi drugi turisti navdušeni nad vašo prestolnico. Sama se pridružujem navdušenju.

Edy Koehler, psihoterapevka, New York

S partnerjem sva sprva nameravala na potovanje po Španiji, nato pa naju je kolegica iz Slovenije navdušila nad Slovenijo, tako da sva hitro spremenila načrt. Vaša dežela je res nekaj posebnega, saj se na vsakih 25 kilometrov njena pokrajina spreminja. Navdušena sem, saj je še lepša, kot sem si jo zamišljala po fotografijah in pripovedovanju. V spominu mi bodo ostali detajli, kot na primer jutranja kavica in sladica ob pogledu na Ljubljano v Loliti ali pa kramljanje s Slovenci, obiska vinoteke Movia ter nakupovanje v Galeriji Emporium.

Christopher, vodja projektov, New York, ZDA

Ljubljana ima edinstven karakter. Ko se človek sprehaja po mestu, lahko v

trenutku začuti njeno zgodovino in bogato kulturno dediščino. Mesto je zelo dobro ohranjeno, predvsem stari del je lepo restavriran. Nedvomno turisti pri vas začutimo starega evropskega duha.

Joe Brence, upokojeni psihiater, Cleveland

Februarja letos sva se z ženo preselila v Slovenijo. V bistvu sva se po upokojitvi želela preseliti v Evropo. Slovenija nama je zelo blizu, med drugim tudi zato, ker moji predniki prihajajo od tukaj in je kvaliteta življenja zelo dobra. Ljubljana nama je s svojo ponudbo zelo dobrodošla.

Ursula Brence, upokojena baletna plesalka, Zürich

V Ljubljani se počutim kot doma. Čudovite stavbe, zelo dobra in kvalitetna hrana. Tržnica ponuja zelo pestro sezonsko sadje in zelenjavo. Me pa Slovenci malo spominjate na Švicarje, saj ste na trenutke zelo introvertirani. In še nekaj, zelo lepo znate peti!

Fotografije: Staša Cafuta Trček

LG

Danny

Joanna

Jasmin

Edy Koehler

Christopher

Joe Brence

Ursula Brence

Medgeneracijska solidarnost se izraža v dejanjih

Učenci OŠ Vič imajo radi dedke in babice

Angelca Žiberna

Letošnje Evropsko leto aktivnega staranja in solidarnosti med generacijami ponuja nove izzive in razmišljanja o zgodovini, ozaveščenosti in stanju uresničevanja ponujenih ciljev. Evropa in svetovna javnost se zavedata novih demografskih premikov, podaljšuje se življenjska doba, kar je kakovostna posledica gospodarskega in družbenega razvoja. To pa ne bi smelo povzročati strahu za prihodnost, temveč je treba v vseh okoljih ustvarjati pogoje za ohranjanje zdravja, za aktivno staranje, zaposlovanje starejših, za ustvarjalno življenje in prispevek vseh generacij k napredku družbenega razvoja. Še posebno je poudarjeno, da naj bi načrtovalci politik na vseh ravneh upoštevali človekovo dostojanstvo in solidarnost, da bi gradili družbo za ljudi vseh generacij.

Marinka Radež, Planet Hvar /Ogenj, akvarel iz cikla Zemlja, ogenj, voda, zrak. Razstava akvarelov Marinke Radež je na ogled v Steklenem atriju Mestne hiše do 11. januarja 2013.

Družina ne more več zadostiti potrebam po medgeneracijski solidarnosti

V letošnjem letu je bilo veliko srečanj, posvetov, kjer so nastopali številni strokovnjaki, premalo pa smo se dotaknili ljudi vseh generacij, ki naj bi prispevali svoje poglede na doseženo stopnjo medgeneracijske solidarnosti, prikazali pa tudi težave, ki bi jih morali skupaj preprečevati. Medgeneracijske solidarnosti ne razumemo zgolj kot ekonomski učinek, temveč je to zgodovinska vrednota, ki se izraža v čustveni, socialni in ekonomski soodvisnosti, je vzgoja in socialno učenje za kakovostno sožitje in sobivanje generacij v različnih okoljih.

Nekoč je bila družina temelj medgeneracijske solidarnosti, ki pa zaradi spremenjene strukture družin, pa tudi vplivov socialne krize ne zmore več uresničevati teh potreb. V Sloveniji po nekaterih ocenah živi 31 % starejših v enodružinski skupnosti, 44 % v dvočlanski skupnosti, okoli 5 % so starejši v domovih, 18 % predvsem na podeželju pa živi skupaj z mladimi. Večajo se krajevne razdalje, ki so ovira v medsebojni pomoči, še zlasti pa nastajajo težave starejših v mestnih okoljih, kjer je dostopnost do različnih storitev omejena, prav tako je tudi možnost storitev prostovoljcev in drugih izvajalcev starejšim v blokovskih naseljih še neizdelana.

O vprašanih medgeneracijske solidarnosti so v OŠ Vič razmišljali učenci sedmih razredov

Pripravili smo vprašalnik, na katerega je odgovorilo 105 učencev. Iz njih je bilo mogoče ugotoviti, da jih vprašanja o medgeneracijski solidarnosti zanimajo, aktivno staranje pa predvsem doživljajo ob svojih starih starših, ki jih občudujejo, kaj vse delajo v starosti. So delavni, obdelujejo vrtove, se ukvarjajo z rekreacijo, so aktivni

v številnih društvih, mnogi starejši imajo zanimive interesne ustvarjalnosti, babice dobro kuhajo, pripovedi dedkov o tem, kako so živeli nekoč, pa so zanimive. Večina učencev jih rada obiskuje in ta srečanja so za mlade velikega pomena, saj prav njim najraje zaupajo svoje mladostniške stiske. Morda so starši včasih kar ljubosumni. Nekaj pa jih je celo napisalo, da bi se v stiskah najrajši kar preselili k babicam.

V vprašalnikih je bilo nekaj vprašanj, kako učenci ocenjujejo medgeneracijsko solidarnost. Da je solidarnost le delno dobra, se je izreklo 52 % učencev, dobra 28 %, da je neustrezna, pa meni 21 % učencev. V čem je prepoznavna solidarnost? Starejši pomagajo mladim z varstvom otrok, našteva 59 % učencev, 28 % jih omenja pomoč s stanovanji, 31 % s prehrano. Te ocene povedo, da se mladi zavedajo prispevka starejših h kakovostnemu življenju mladih družin.

Kako pa ocenjujejo pomoč mladih, njihovih staršev, starejšim? Njihovi starši doplačujejo v 26 % za oskrbo v domovih, 21 % pa doplačuje pomoč starejšim na domu, 13 % pomaga starim materialno, v 21 % primerih pa mladi pomagajo starejšim s storitvami, pospravljanjem in pripravo hrane, kadar so bolni.

Dobre in slabe oblike medgeneracijskega sodelovanja

Med dobrimi predlogi učencev pa so tudi zanimivi odgovori. Večkrat bi morali obiskati stare starše, ne le ob praznikih, več bi lahko pomagali pri delu na vrtu, skupaj bi lahko kuhali, hodili na izlete, na prireditve. Med slabimi oblikami sodelovanja učenci menijo, da se stare ljudi podcenjuje, zlasti če so gluhi, slabovidni, pozabljivi, mladi bi morali več pomagati in bolje razumeti stare ljudi, ki potrebujejo prijaznost in sočutje bližnjih. Učenci so v okolju opazili stare ljudi, ki so zaprti vase,

nočejo odzdraviti mladim, morda zato, ker so žalostni, osamljeni.

Medgeneracijska okrogla miza

Sledila je okrogla miza, na kateri so sodelovali učenci, pripadniki srednje generacije, upokoenci in učitelji. Mladi so živahno pripovedovali o druženju z dedki, babicami, nimajo pa izkušenj, kako bi se družili s starimi v okolici. To bi tudi radi delali, vendar bi morala biti srečanja organizirana, starejši prostovoljci pa bi pri tem lahko pomagali. Morda imajo starejši premalo zaupanja v mlade. Starejši udeleženci pa so pripovedovali, kako veliko jim pomenijo obiski vnukov, kako veliko potrebo čutijo starejši po medsebojnem druženju, radi bi se pogovarjali z mladimi, posredovali nekatere življenjske izkušnje ipd. Skupna je bila ugotovitev, da se kaže vse večja potreba po medsebojnem sožitju, srečanjih, medsebojni pomoči, kar bo v prihodnje vse bolj v ospredju.

Tudi učitelji so pritrdili, da je potrebno take oblike sodelovanja vključiti v učne programe. O medgeneracijskem sožitju, o vrednotah bi morali pogosto govoriti tudi v šoli, kar pa ni odvisno le od šol, temveč tudi od družbenih usmeritev vzgojno-izobraževalnih programov.

Evropsko leto o medgeneracijski solidarnosti je torej pomembno za vse generacije, še posebej spodbudno pa za mlade, ki so željni sodelovanja. Osebnostno menim, ker sem v tej pobudi sodelovala, da živimo v času, ki zahteva, da vsepovsod načenjamo vprašanja moralnih in splošnih družbenih vrednot. Učiteljem je težko odgovarjati na vprašanja učencev, kje so vzroki revščine, brezposelnosti staršev in mladih, nasilja, kraje, nespoštovanja človekovih pravic, med njimi so tudi pravice otrok, da zvedo resnico.

Izbor ljubljanske kakovosti 2012

Izbor ljubljanske kakovosti je blagovna znamka, ki označuje doseganje visokih standardov ponudbe, kakovosti storitev in urejenosti gostinskih lokalov ter trgovin. Po načelu skritih gostov so vsaki dve leti izbrane restavracije in gostilne na širšem mestnem območju ter trgovine z raznovrstno ponudbo v ožjem središču mesta. Komisija za kakovost je po strokovno določenih merilih izbrala najboljše, ocenili pa so 83 gostinskih lokalov v mestu in vseh 455 trgovin v mestnem središču Ljubljane. Na slovesnosti v Festivalni dvorani 20. novembra so najboljše v svojih kategorijah prejeli znak ljubljanske kakovosti, preostali odlični pa priznanja izbor ljubljanske kakovosti LQ (Ljubljana Quality). Ljubljana je po mnenju ocenjevalcev z desetletnim ocenjevanjem dosegla znatno izboljšanje odnosa do kupcev in izvirnosti ponudbe trgovin. Vse več je trgovin s pristnimi slovenskimi izdelki in izdelki naših oblikovalcev, gostinski lokali pa širijo ponudbo svojih jedi z domačo sezonsko hrano in vegetarijansko in vegansko ponudbo.

KULINARIKA LQ

Restavracije, opremljene z znakom LQ, ponujajo najboljšo celovito ponudbo. Poleg najbolj kakovostne hrane in postrežbe po mnenju strokovne komisije ponujajo tudi najboljše ambient in so najbolj urejene. Nagrade oziroma znaki LQ veljajo dve leti od podelitve. Splošne ugotovitve komisije so, da kakovost ostaja na enako visokem nivoju. Pri razmerju cena/kakovost komisija ni opazila velikih odstopanj znotraj kategorij, večinoma je razmerje ocenjeno visoko. Še vedno opažajo pomanjkljivosti, kot so preobširni jedilni listi, priporočajo višjo stopnjo kreativnosti, večjo ponudbo vin na kozarec in večjo ustrežljivost osebja. Pohvalno je, da na jedilnike počasi prihajajo vegetarijanske, presne in veganske jedi.

Foto: arhiv Mercator

Restavracija Maxim

Foto: Marjan Močivnik, www.studio-ajd.si

Restavracija JB

Najbolje ocenjene ljubljanske restavracije

Vrhunske restavracije

Vse vrhunske restavracije so prejele znak Izbor kakovosti.

Restavracija Maxim

Je najbolj ocenjena vrhunska restavracija, kjer kuha priznani kuharski mojster Andrej Kuhar, ki je v svoji karieri v tujini večkrat osvojil michelinove zvezdice. Restavracija je v samem središču glavnega mesta in nudi udoben, miren in intimen ambient za vse vrste srečanj in praznovanj. Pri izboru jedi prisegajo na sezonska živila, saj uporabljajo le najboljše, po možnosti sveže sestavine. Za popolno in vrhunsko pogostitev hranijo širok izbor najkakovostnejših vin iz slovenskih in tujih vinorodnih pokrajin. Imajo lep zunanji vrt z vodnjakom.

Foto: Sabina Ogi

Restavracija Smrekarjev hram

Foto: arhiv TL

Restavracija Harfa

Restavracija JB

je med najboljšimi restavracijami na svetu, prostor ima v notranjosti Plečnikove stavbe. Janez Bratož, lastnik in glavni kuhar, je najverjetnejši kandidat za prvo michelinovo zvezdico na slovenskih tleh, saj ustvarja prave inovativne mojstrovine. Restavracija JB je bila v letu 2010 na Sanpellegrinovi lestvici izbrana med 100 najboljših restavracij sveta.

Restavracija Smrekarjev hram

Restavracija deluje v sklopu Grand hotela Union. Razvijajo s prestižno ponudbo kosil, večerij slovenskih tradicionalnih jedi ali s pridihom Mediterana v kombinaciji s slovenskimi vrhunskimi vini ter tradicijo kakovosti in prijaznosti. Presenečajo s spremljanjem svetovnih kulinarčnih trendov. Njihova posebnost so lože, ki so ločene od skupnega prostora in zagotavljajo zasebnost pri pogovoru.

Restavracija Harfa

Moderna restavracija s prijetnim mladim kolektivom ima prostor v poslovni četrti Vič. Z inovativnimi kombinacijami okusov, s prijetnim ambientom, izkušenim osebjem in

Foto: D. Ralita

Hotel Cubo

vrhunsko kuhinjo pod taktirko Boštjana Pavlija poskušajo doseči čustvena doživetja.

Restavracija Cubo

Restavracija v arhitekturno in oblikovalsko dognanem ambientu v poslovni stavbi Zeleni trikotnik ustvarja intimno vzdušje s toplimi barvami, svežimi in ustvarjalno oblikovanimi rožami in prijetno glasbeno spremljavo. Ponašajo se s ponudbo jedi iz sveže, naravne, mediteranske in sezonske kuhinje ter izbranimi vrhunskimi pijačami. Njihova posebnost je peka domačega kruha in slaščic.

Separe

Oseben pristop in odlična kulinarika v prijetnem ambientu je zlasti všeč poslovnim gostom.

Restavracija je v bližini trgovskega centra Murgle. Je zlahka dostopna, ima veliko število parkirnih mest in je idealna za poslovna kosila, čeprav znajo pričarati tudi druga nepozabna doživetja, kot so: zajtrk, kosila in večerje. Jedi in krožniki imajo izrazito ustvarjalno noto in temeljijo na sezonskih in naravnih sestavinah.

Foto: arhiv TL

Separe

Foto: Peter Irman

Restavracija Valvas'or

Foto: Andrej Križ

Gostilna na Gradu, Izbor slovenskih sirov

Foto: Tomo Jeseničnik

Restavracija Shambala

Foto: Emina Halilović

Kavarna Zvezda

Restavracija Valvas'or

Restavracija v jedru mesta se imenuje po znanem Slovincu Janezu Vajkardu Valvasorju, ki se je rodil v hiši nasproti. V imenu skriva kanček historičnega, novega in prestižnega. Zasnovana je kot moderen prostor, ki so ga umestili v star obokan lokal, dostopen iz pritličja. Ponujajo odlična kosila, skrbno oblikovane degustacijske menije in izvrstne slaščice. Namenjena je ljubiteljem vrhunske hrane in ljubiteljem ambienta starega mesta.

Priznanje

Sushimama: Edinstvena japonska restavracija v Sloveniji.

Restavracije in gostilne z mednarodno kuhinjo

Restavracija Hotela Cubo

Trendovsko kulinarično razvijanje v centru mesta, idealno pred obiskom kulturnih prireditev.

Restavracija je v prvem nadstropju hotela Cubo nadaljuje tradicijo imena Cubo, ki je eno najboljših kulinaričnih doživetij, kar jih mesto lahko ponudi. V pritličju je hotelski bar, kjer so na voljo slaščice, prigrizki, izbrani napitki in najboljša vina.

Priznanja

Restavracija Hotela Slon: Odlična hrana na odlični lokaciji.

Restavracija Nebotičnik: Nepozaben obed z najlepšim razgledom v mestu.

Restavracija Element: V elementu od jutra do večera ...in pozno v noč.

Restavracija Špajza: Nepozabne pojedine.

Gostilna Kovač: Svetišče kulinarčnih dobrot, domačnosti in topline.

Slaščičarne

Kavarna Zvezda

Najboljše domače tortice v mestu in najboljši 100-odstotni jagodni sladoled.

Zvezda je v letih svojega obstoja ustvarila prostor, ki je na privlačni lokaciji med parkom Zvezda in ljubljanskim Tromostovjem postal najprej pojem za kavarno, ki poleg izjemnega klasičnega kavarniškega programa ustvarja tudi poseben prostor za druženje.

Priznanja

Čokoladni atelje Dobnik - Kavarna Ljubljana Maxi: slovenski čokoladni atelje, ki ročno izdeluje vrhunske praline brez konzervansov.

Kavarna Cacao: na odlični lokaciji s pogledom na Plečnikovo tržnico in Tromostovje lahko uživate ob velikem izboru slaščic in pijač.

Slaščičarna Mihalek: če pazite na kalorije in prisegate na surovine rastlinskega izvora.

Priporočamo tudi

Penzion in gostilno Kmečki hram

Gostilnico Mencigar Nobile

Gostilno Pri Vodniku

Gostilno Šestica

Gostilno Gorjanc

Gostilno Pri Žabarju

Gostilno Pri Kovaču

Gostilne s slovensko kuhinjo

Gostilna Na gradu

Je najboljše, kar lahko trenutno okusite slovenskega v Ljubljani. V zavetju grajskega obzidja so leta 2010 odprli gostilna z domačo slovensko kuhinjo, kjer svoje znanje mladi generaciji predajata priznana mojstra gastronomije: Ana Roš in Svetožar Raspopovič.

Restavracije z nacionalno kuhinjo

Shambala

je azijsko kulinarično doživetje v Ljubljani. Prostor Shambale v mestnem jedru so namenjeni tudi kulturnemu dogajanju, kot so razstave, tematski večeri, prireditve, predavanja in tečaji, ker želijo ponuditi nekaj več kot zgolj uživanje ob dobri hrani in pijači.

Foto: Peter Ugan

Cliche

Foto: arhiv Agent Provocateur

Agent Provocateur

Foto: Miran Kambič

Hugo Boss

Foto: Andrej Vizjak

Stiefelkoenig

Foto: Gregor Vidmar

Galerija Emporium

Nakupovanje LQ

Trgovine, opremljene z znakom LQ, imajo najbolj zanimivo ponudbo, najboljši odnos do kupcev in najprivlačnejši ambient. Priznanja LQ, ki jih razglasi strokovna komisija, veljajo dve leti od podelitve. Splošne ugotovitve komisije od zadnjega ocenjevanja so, da se je povečalo število trgovin z živili, čeprav komisija še vedno pogaša odlično delikateso. Več je trgovin z izvirno ponudbo, manj pa trgovin z izdelki nižje kakovosti. Odprtih je več trgovin z izdelki slovenskih oblikovalcev, kar je velika popestritev ljubljanske ponudbe. Dostopi za invalide so (pre)redka izjema.

Najbolje ocenjene ljubljanske male trgovine

Cliché

na Novem trgu je slovenska modna trgovina s priznanim slovensko modno znamko

na najvišji ravni. V njej so na voljo izvirna oblačila, ki jih kreira priznana modna oblikovalka Jelena Leskovar. Izjemna pozornost do kupcev se kaže tudi v dostopnosti prodajalne za ljudi s posebnimi potrebami.

Agent Provocateur

je nepozabno doživetje, ki požgečka domišljijo. Butik Agent Provocateur na Bregu, opremljen z dragocenim pohištvom, ponuja visoko kakovostno dizajnersko damsko perilo višjega cenovnega razreda. V prostoru zveni intimna glasba in diši po dragocenih vonjavah.

Hugo Boss

Profesionalna postrežba s širokim znanjem o modnih zapovedih. Izjemna pozornost do kupca se kaže tudi v razkošnih kabinah za pomerjanje. Profesionalna postrežba z obširnimi znanjem o modnih zapovedih, brezhibno urejen prodajni prostor z mehko indirektno razsvetljavo in vedno urejeni ter nasmejani prodajalci so zaščitni znak te znane blagovne znamke.

Stiefelkönig

Sproščeno nakupovanje čevljev v brezhibno čistem minimalističnem ambientu. Odlično osvetljena prodajalna z aranžiranimi skupinami izdelkov v samem prostoru daje vtis

preglednosti in urejenosti, ob prijetni glasbeni spremljavi in sproščenih, prijaznih prodajalcih.

Blagovnica Galerija EMPORIUM

Najprestižnejša blagovnica v Sloveniji z vrhunsko modno ponudbo, kjer se v sozvočju prepletata stara arhitektura s sodobno opremo, ki omogoča odlično predstavitev vrhunskega blaga priznanih svetovnih modnih znamk. Je brezhibno osvetljena, s primerno glasbeno podlago na vsakem oddelku in izredno prijaznim osebjem.

L'Occitane

Priznana francoska kozmetika, ki prisega na kakovost in naravne sestavine, je že leta na prvem mestu v konkurenci trgovin s kozmetiko in je ena redkih prodajalnic z vedno lepimi, čistimi in vabljivimi izložbami, ki pritegnejo pozornost. Ima odlično celostno podobo, odlično raznovrstno ponudbo kozmetike iz naravnih sestavin in odlične svetovalce.

Valentin

Valentin na Vodnikovem trgu je vrhunska ribarnica za zahtevnejše kupce, ki pri nakupu pričakujejo strokovne informacije. Lepa oprema in razsvetljava oplemenitita ponudbo rib in morskih sadežev, ki je široka in raznovrstna. Posebnost te ribarnice je, da je odprta vse dni v tednu, in sicer do 22.00 ure. V podaljškem prodajnem prostoru je restavracija, kjer lahko izbrano ribo iz ribarnice pojedete na licu mesta.

Piranske soline

Piranske soline na Mestnem trgu so odlično založena prodajalna z izvirno ponudbo izdelkov iz soli, ki so pridobljeni po tradicionalni metodi, v kateri so ključni dejavniki morje, sonce in ročno delo solinarjev. Izdelki, ki jih lahko pred nakupom tudi poskusite, so na najvišjem nivoju, saj so oplemeniteni z različnimi dodatki, zapakirani v vrhunsko embalažo z navodili za uporabo in recepti. Prodajalke znajo streči hkrati trem strankam v treh različnih jezikih.

Mladinska knjiga, Konzorcij

Najbolje založena knjigarna z domačo in tujo literaturo v mestu slovi po vrhunski, široki ponudbi strokovne literature. Je zelo funkcionalna in pregledna. Imajo tudi odlično opremljen otroški kotiček. Prodajalci so nevsiljivi in odlično strokovno usposobljeni.

Zlatarna Celje, draguljarna Mestni trg

Zlatarna Celje, ki se ponaša z več kot 160-letno tradicijo, je največja in najbolj znana izdelovalka zlatega in srebrnega nakita v Sloveniji in namenja izjemno pozornost lastnemu razvoju novih idej. Draguljarna Zlatarne Celje na Mestnem trgu je prodajalna z lepimi izložbami, dobro notranjo opremo in prijetno razsvetljavo. Prodajalci so strokovno usposobljeni in zelo prijazni. Ima nadpovprečno ponudbo izdelkov lastne blagovne znamke in ur priznanih blagovnih znamk.

Cvetličarna Lovšin

Cvetličarna Lovšin na Prešernovi je domiselno projektirana cvetličarna z dvema vhodoma, od katerih je eden dostopen kupcem s posebnimi potrebami. Moderna in hkrati prijetna oprema z odlično razsvetljavo in glasbeno podlago ter vrhunsko ponudbo sledi trendom in željam kupcev. Odnos do kupcev je uglajen in ljubezniv.

MOOP Morela

je optika z vrhunsko ponudbo očal in odličnim individualnim svetovanjem na Dalmatinovi ulici 2. V sodobnem in privlačnem ambientu pomagajo izbrati očala, ki odražajo vaš pogled na svet. Prostor, ki je oblikovan čisto in pregledno in ima dobro razsvetljavo, daje vtis odličnosti. Odlična je tudi strokovno usposobljena postrežba.

Priporočamo tudi trgovine s kakovostno ponudbo slovenskih izdelkov

Zlatarna Kodre z dolgoletno ponudbo nakita slovenskih oblikovalcev.

Kraševka z izbrano ponudbo najkvalitetnejših prehranskih izdelkov s Krasa.

Torbice – Marjeta Grošelj za dolgoletno ustvarjanje usnjenih izdelkov najvišje kakovosti.

Niti Niti z odličnim oblikovanjem in predstavitevijo pletenih oblačil.

Koda 386 z izvirnim oblikovanjem in predstavitevijo lastnih kreacij.

Atelje Dobrovoljc za optimistično trgovino z izdelki mladih oblikovalcev.

Foto: Katja Ristič

L'OCCITANE

Foto: arhiv Soline

Piranske soline

Foto: arhiv Valentin

Ribarnica Valentin

Foto: Špela Božič

MK Konzorcij

Foto: Peter Marinšek

Zlatarna Celje

Foto: Dunja Wedam

Cvetličarna Lovšin

Foto: arhiv Moop Morela

Optika Moop Morela

Ko sem videl Zmajski most, sem našel glavno prizorišče romana

Pogovor z Eduardom Sánchezom Rugelesom

Marko Jenšterle

Foto: zasebni arhiv

Pisatelj Eduardo Sánchez Rugeles, avtor literarne uspešnice Ljubljana, ki je novembra 2011 zmagal na mednarodnem literarnem razpisu v Mehiki.

Pisatelj Eduardo Sánchez Rugeles, avtor literarne uspešnice Ljubljana, se je v Caracasu rodil leta 1977 in tam diplomiral iz primerjalne književnosti ter filozofije, v Madridu je magistriral, zdaj pa na univerzi v Salamanci pripravlja doktorat. Pred Ljubljano je izdal romana Blue Label / Etiqueta Azul in Transilvania, unplugged. Novembra 2011 je z rokopisom Ljubljane v Mehiki zmagal na mednarodnem literarnem razpisu. Knjigo, ki je izšla letos, so že drugič ponatisnili.

Eduardo Sánchez Rugeles: Ljubljana

Odlomek iz romana

Prevedla: Tina Malič

Prikazala se je na Zmajskem mostu. Njen nenadni objem je bil silovit kot strel. Moji zrahljani živci so našli sidrišče. Popoldanska tesnoba z letališča se je razblinila v popevanju preplete pesmi.

Ne bo je, sem si vztrajno ponavljal. Stres se je izrazil s hudim padcem sladkorja. Uspelo mi je priti do enega od stranišč na T1. Bruhal sem zrak. Moje grlo je izločalo arhaično potrkavanje, zvoke notranje bede, nekoristne pline. *Slovenija*, sem si rekel. *Kaj, kurac, bom počel v Sloveniji?* V roki sem imel *boarding pass*. Moja razbolela domišljija se je tolažila s Carlinimi besedami: »Poišči me na Zmajskem mostu.« Bil sem popolnoma prepričan, da se me loteva norost. Takrat še nisem vedel, da resnična norost ne prosi za termin, da se ne napove. »Da, Elena. V ponedeljek bom nazaj,« sem rekel v telefon. »Ne vem, nekaj glede kampanje s tistimi od Zdravnikov brez meja; Kyriakos ve. Ne skrbi, takoj ko pridem v Rim, te pokličem. Ja, jaz tudi. Jaz tudi, Elena,« sem ravnodušno ponovil. Ko sem odložil, me je obšlo neizmerno olajšanje. Strukturirana, dodekafonska laž je dobivala nepričakovane

razsežnosti. Ni me motila laž *per se*; moj zakon je bil zgrajen na ponarejenih temeljih, polresnicah, prirojeni resničnosti. Domnevam, da me je težila zavest o koncu, nemožnost vrnitve. *Dal bom odpoved, ločil se bom, s Carlo bom odšel po svetu, živela bova od lova, ribolova in nabiralništva*, je naivno govoril eden številnih glasov, ki so mi švigali po glavi. Letalo je imelo postanek v Rimu, moral sem počakati dve uri. Odšel sem k vratom B7 na letališču Leonardo da Vinci in tam sem v monokromatskih črkah lahko prebral ime mesta svojih sanj: Ljubljana.

Ne bo je, je zatrjeval instinkt. Potil sem se. Bilo je mrz. Nemirno sem kadil. Poklical sem taksi do Zmajskega mostu. Mesta sploh nisem opazil, nisem mogel videti, nisem znal gledati. Vsa moja pričakovanja so se osredotočala na Carlin prihod; ona je bila edino presenečenje. Stičišče mostu s cesto sta kronali dve velikanski figuri iz materiala jantarne barve. Vandali so krepelje severnega zmaja pobarvali z rdečim sprejem. Bilo je, kakor da zver bdi nad nemirnimi dušami pešcev. Za hip se mi je zazdelo, da bo himera na moje telo izpljunila smrtonosno mešanico strupa in ognja. Most je bil majhen, pel se je čez mirni tok Ljubljane. Svoje trpljenje sem skušal ublažiti v mirnih vodah tega slovanskega Guaireja. Presihajoči Carlin glas je mojo nestrpnost še spodbadal: »Moje letalo pride ob šestih. Ti se kar prijavi v hotelu. Poišči me na Zmajskem mostu.« Terapevtsko grizljanje mi je uničevalo ustnice. Kadil sem, veliko

Gospod Eduardo, ste že bili v Ljubljani?

Ne. Ljubljane ne poznam. Niti Slovenije. Najbliže sem vam bil v Benetkah in Zadru.

Ampak kako to, da ste se potem odločili, da za naslov romana, ki govori o Venezueli in Venezuelcih, uporabite ime našega glavnega mesta?

Izgovorjava besede Ljubljana v španščini je zelo komplicirana, skoraj nemogoča. Težavo nam povzročajo črke J, ki se izgovarjajo kot I. V španščini namreč J izgovarjamo kot H. To je najprej pritegnilo mojo pozornost. Dobil sem romantično predstavo, da mora biti neki kraj, ki se tako izgovarja, res čudovit. Pri razlogu, da sem izbral to mesto, je šlo torej za čisto zadovoljevanje mojih estetskih kapric. Všeč mi je ime Ljubljana, všeč mi je sama beseda in njena muzikalnost. To je bilo torej izhodišče za ustvarjanje konteksta moje tragične zgodbe.

Kje pa ste sploh našli Ljubljano?

Nekoč mi je v roke prišel bestseller Zgodovinarica pisateljice Elizabeth Kostova. Ni mi bil pretirano všeč, zato ga niti nisem prebral do konca. Ampak v njem je neka scena, ki se dogaja v Ljubljani. Mesto, ki ga je pisateljica opisovala, mi je bilo zelo všeč. Vzbudilo je mojo pozornost in mi samo še utrdilo vtise o tej urbani lepoti, ki sem si jo predstavljal in predvideval.

Kako pa je potem Ljubljana prišla v vaš roman?

Ko sem si izmislil ljubezensko zgodbo med Carlo in Gabrielom, podlago zgodbe o Ljubljani, sem za njen kontekst potreboval neki utopičen kraj in spomnil sem se, kakšen fetiš so mi predstavljali poskusi izgovarjanja besede Ljubljana. Okoli tega sem počasi ustvarjal okolje romana. V knjigarni sem kupil vodič po Sloveniji, ki ga je napisala Eladi Romero García. Ko sem ga odprl, sem najprej zagledal fotografijo Zmajskega mostu in v tistem trenutku sem vedel, da sem našel osrednje prizorišče zgodbe svojega romana.

Kje ste nato dobili še druge podatke o nas?

Preostale stvari o Sloveniji in še posebej Ljubljani sem nato že našel s pomočjo Wikipedije, Google Eartha in na splošno interneta.

sem kadil. V krogih sem hodil po Vodnikovem trgu. Bilo je pozno poletje, tako da je sonce obviselo za oddaljenim razglednim stolpom. *Ne bo je, vem*. Nenehno so se pojavljala vprašanja, ki jih ni bilo moč pregnati: *Kaj, kurac, boš naredil s svojim jebenim življenjem, Gabriel?*, mi je kričal drug glas, ki je posnemal slikoviti Atiliev žargon. *Kaj bova, ko se vidiva, Carla?*, sem jo vprašal, ko sva nazadnje govorila po telefonu. »Ne vem. Zapela ti bom pesem,« je rekla, preden je odložila. Glavobol se mi je udomačil med obrvmi, ovil nosni pretin; nos se mi je zamašil. Vrnil sem se na most. Nebo brez oblačkov je dobivalo čudno škrlatne odtene, zdelo se je kot neonski obok, kot luč v eksperimentalnem gledališču, za predstavo brez proračuna. S komolci sem se oprl na ograjo, gotov, da se ne bo prikazala, prepričan, da je bila Carla le izmislek stresa, sleparija ohromljenih možganov. Zobje so začeli šklepetati, pokal sem s členki. Poiskal sem cigarete, škatlica je bila prazna; odvrgl sem jo v Ljubljano. Moje dihanje je izgubilo ritem. V iskanju spominov, ki bi me pomirili, sem zaprl oči. Zmaji so mi obračali hrbot. Hotel sem se prisiliti k odraslemu razmišljanju: *Elena? Služba? Kyriakos? Bruselj? Andrea Savard? Naj gre k vragu*. Svet me ni več zanimal. Resnica so bili samo še stebriči tistega negotoljubnega mostu. *Pisal bom neumnosti za Carnero, traktate o sreči, recepte za samozavest, verske obrazce*. Hotel sem iti k hudiču, po Caminu romati v Santiago, prehoditi Tibet, se

izgubiti v kakšni afriški džungli. In kar naenkrat, medtem ko si je moja glava izmišljevala fantastične situacije, sem začutil toploto dlani, ki so mi prekrile oči. Najprej sem se odzval nasilno, nagonsko nasilno. Po rahlem šepetu sem obmiroval, z rokami, oprtimi na ograjo. Toplota človeške sape je poiskala oporo v mojem ušesu. Drobne ustnice so objele levo mečico. Kratek smeh. »Sem rekla, da ti bom zapela pesem.« Hripavo. In zaslišal sem glas Boga. [...] Mimo naju so hodile stare Slovanke. Nebo se je spremenilo v terakoten madež. »In če te nočem spustiti?« je vprašala. »Mislim, da te ne morem spustiti.« Zadnja leta sem poskušal postati moder nekromant, pa zaman. Prebral sem vse zgodbe o Faustu; skušal sem razkriti vse neizprosne skrivnosti alkimije. Moj cilj je jasen: dušo bi prodal hudiču, vsakemu hudiču, da bi mi povrnil vedrino tistega objema; tam hočem živeti, do poslednjega dne ostati ob tisti ograji, v senci zmajev, ostareti v njenem naročju. Čeprav sem ga iskal, demona nisem našel; lik, ki je najbolj podoben Zlu, se vsak dan zapuščen prikaže v ogledalu, vendar je to nemočen hudič, Satanova maska, narejena iz žameta in stena, čarovnikov vajenec brez sužnjev, trizoba in pekla, padli angel, ki ne zna zanetiti ognja.

Roman Ljubljana bo izšel pri Študentski založbi, avtor pa je potrdil, da bo ob izidu prišel v Ljubljano.

Praznik knjige

Med bralci na 28. slovenskem knjižnem sejemu

Ana Ambrož Strle

November je že od nekdaj pravljični čas. Čas zgodb in novih knjig, ki še dišijo po lepilu in svežem tisku. Teden intimnih trenutkov z besedo, polnih šumenja neprebranih strani romanov in pokljanja platnic neodprtih knjig. Vsako leto, ko se bližam steklenemu vhodu v Cankarjev dom, se mi utrip pospeši in še hitreje stopim proti nihajnim vratom. Prostor okoli mene kar buči od pričakovanja, ko hitim odkrivati nove svetove, zgodbe, misli ...

Že 28 let se v prostorih kulturnega hrama sredi Ljubljane predstavljajo slovenski založniki z novimi knjigami. Slovenski knjižni sejem je obiskovalcem prvič odprl svoja vrata leta 1972. Takrat se je na Gospodarskem razstavišču predstavilo 17 založnikov s 3000 novitetami zadnjih treh let. Letošnji sejem je bil že osemindvajseti. Predstavilo se je kar 92 slovenskih založnikov, na ogled pa so postavili več tisoč novih naslovov preteklega leta. Zanimalo nas, kako živa je tiskana knjiga med bralci različnih generacij in kaj radi prebirajo.

Kaj berejo otroci?

Med razstavnimi prostori zagledam skupinico razigranih šolarjev. Vsak od njih v rokah stiska vrečko, v katerih že razločim knjige. Le kaj 8- in 9-letniki radi berejo? Ko stopim do njih, me preplavi njihovo navdušenje in smeh. »S katere šole prihajate?« Osnovna šola Božidarja Jakca, podružnična šola Hrušica,« mi v en glas odgovorijo. Tretji razred obiskujejo in knjižni sejem so obiskali že prejšnje leto. Zelo radi berejo. Zofi Zmeda, Anica, Lov na pošasti, Grozni Gašper in Umazani Bertii so le nekateri naslovi knjig, ki so jih prebrali v zadnjem času. Večinoma si jih izposodijo kar v knjižnici, vsake toliko pa si knjigo tudi kupijo. Sošolke so se dogovorile, da bodo kupile različne naslove, ki si jih bodo med seboj izmenjale. Skorajda vsi pa si bodo knjigo zaželeli tudi od Božička. »Tisto, ki si je nisem mogel kupiti,« mi odgovori Domen.

Tudi učenci osmega razreda Osnovne šole Antona Ukmarja so z veseljem in zanimanjem listali razstavljene knjige. Sejem so obiskali prvič. Nekoliko so bili zadržani o tem, kaj radi prebirajo. Fantje so povedali, da imajo najraje pustolovske romane (*V puščavi in goščavi*, Zbirka *Pet prijateljev*), kajti zgodba mora biti napeta. Dekleti pa raje sežeta po bolj razvojnih in ljubezenskih romanih. Berejo tudi knjige, ki jih imajo za domače branje, vendar se naslovov nihče izmed njih ni več spomnil. Ena izmed deklet, Ana, je še dodala: »Nazadnje sem prebrala knjigo *Hči lune*, poleti pa za branje nisem imela kaj dosti časa, saj sem veliko potovala.«

Kaj pa radi prebirajo odrasli?

Ko se ozrem, zagledam gospe, ki slonita nekoliko stran od vrveža in se ob kupu katalogov in knjig zavzeto pogovarjata. Vsako leto obiščeta knjižni sejem. To je zanju postal prav poseben dogodek, saj Liljana Klemenčič s Ptuja za nekaj dni pripotuje v Ljubljano k Alenki Klemenc, da lahko v miru prebrskata knjižne novitete, hkrati pa ta čas izkoristi tudi za obisk kakšne gledališke predstave ali umetniške razstave. »Z Lilo sva ves čas na zvezi. Kaj bereš? Kje bereš? Toliko kot berem zdaj, že dolgo nisem,« mi pove Alenka. Liljana že dvanajsto leto uspešno vodi bralno značko za odrasle v severovzhodni Sloveniji. Letos pričakuje, da jo bo zaključilo več moških bralcev, saj se jim je pridružila tudi slovenska vojska. O seznamih, ki jih pripravlja, ves čas obvešča prijateljico v Ljubljani, Alenka pa ji vedno sporoči zanimivosti, na katere naleti sama. Ko ju povprašam o tem, kaj sta nazadnje prebrali, mi Liljana takoj odgovori: »*Angel pozabe* Maje Haderlap, ki je prozni prvenec zamejske pesnice s Koroške. Je partizanska zgodba koroške družine, zgodba o iskanju umetnosti, ustvarjalnosti in o samopodreditvi ženske v ruralnem okolju. Je krasna knjiga in jo zelo priporočam.« Tudi Alenka je na prijateljico priporočilo knjigo prebrala, a nad zgodbo ni bila tako navdušena. Je pa pred kratkim začela prebirati *Lepe punce lepo bruha*jo Asje Hrvatini. »Knjiga se poglablja v najstniški svet dekleta prvega letnika srednje šole, ki se spopada z bulimijo,« razlaga Alenka. Kaj pa e-knjige? Super ideja, se strinjata obe,

vendar v isti sapi z dvomom v očeh skomigneta, da bo to najbrž težko izpeljati. In četudi je mikavno, da namesto skladovnice knjig na morje odneseš le ploščico, se obe strinjata, da knjiga še vedno lepše diši.

Tugomer Najdič knjižni sejem obišče vsako leto. »Najraje kupujem knjige o vinogradništvu in kakšna mora biti zdrava zemlja.« Kot pravi zase, je po naravi knjižni molj. Vendar ima s knjigami problem, saj jih je njegova dnevna soba polna in klet tudi. Veliko je potoval in je nabral čez 300 knjig o vinogradništvu iz vse Evrope v vseh jezikih. Pa tudi sam je že napisal priročnik. »Zdaj pa berem tudi knjige o bioenergiji, kot je *Zdravljenje z bioenergijo* dr. Starca. Zanima me, kako vplivajo raznorazna sevanja na zdravje človeka. Rad prebiram strokovno literaturo, žena pa leposlovje.« Pravi, da je prihodnost gotovo v elektronskih knjigah, saj so cenovno veliko ugodnejše od natisnjenih. Vendar pa: »V zadnjih dvajsetih, tridesetih letih se je vse tako spremenilo, da ne dohajam več. Čeprav znam na internetu najti vse, pa ne znam na računalniku, mobitelu ipd. uporabljati vseh tistih možnosti, ki mi jih nudijo.«

»Zadnja knjiga, ki sem jo prebrala, je bila *Tito in tovariši*. Rada imam pisatelja in knjigo se splača prebrati.« Gospa Iva Humar knjižni sejem obišče vsako leto. »Brez tega sejma jaz ne bi mogla vzdržati. Zelo rada ga obiskujem,« zatrdi. Večkrat poseže po knjigah

Foto: Ana Ambrož Strle

1 Učenci tretjega razreda Osnovne šole Božidarja Jakca, Hrušica. (Naja, Nika, Klara, Neža, Domen in Maj z učiteljico.) 2 Učenci osmega razreda Osnovne šole Antona Ukmarja, Koper. 3 Liljana Klemenčič, Ptuj, in Alenka Klemenc, Ljubljana 4 Tugomer Najdič, Ljubljana 5 Iva Humar, Stahovica 6 Tim Horvat obiskuje prvi letnik Gimnazije Bežigrad. Je avtor mladinskega, kriminalnega romana *Lov na patent* in fantazijskega romana *Zaklad Triglava*. 7 Berta Mauhler, prokuristka, predstavica založbe V. B. Z., d.o.o. 8 Vlado Grlica, direktor založniškega podjetja Desk, d.o.o. 9 Selina Ambrož, direktorica Založbe Kres d.o.o.

KNJIGA DOBRODOŠLI V NAŠEM KRAJU, PRIJATELJI

Ljubica Kosmač, Stanka Breznik

V šolskem letu 2011/12 so sodelujoče šole v Unesco ASPnet projektu Dobre vesti iz naše šole in našega mesta ob aktivnostih s področja kulture in kulturne dediščine ustvarjali na temo podob naših krajev, pri čemer smo še posebej ponosni na medgeneracijsko dimenzijo letošnjega ustvarjanja. K sodelovanju smo v svojih krajih povabili prebivalce vseh starosti, rezultat našega skupnega dela pa se odstira v knjigi Dobrodošli v našem kraju, prijatelji.

Knjigo Dobrodošli v našem kraju, prijatelji smo ustvarjali z velikim navdušenjem in ljubeznijo, kar boste ob branju gotovo tudi začutili. V njej smo poleg velikih odstrli tudi marsikatero drobno, še neznano podrobnost, ki jih pišeta čas in človeško srce. Gotovo dragoceno za vse, ki so jih doživeli, in tudi za nas, ki bomo le pričeli njihovega obstoja.

Knjigo je ob 34 mentorjih iz 9 osnovnih šol (8 iz Slovenije in 1 z Madžarske) v 7 krajih (Senovo, Pišece, Maribor, Ljubljana, Dabas na Madžarskem, Črešnjevec in Celje) soustvarilo 190 ustvarjalcev, od teh je 113 mladih iz osnovnih šol in 77 odraslih vseh generacij.

Izpovedi in pripovedi, orise in pesmi dopolnjujejo razglednice krajev z vabili šol, z znamkami, na katerih so podobe krajev, šol in oseb, po katerih so poimenovane šole. Vsako poglavje se zaključuje s stripom, vsak pa nosi svoje posebno sporočilo.

S to knjigo so se nam po lansko leto izdani skupni pesniški zbirki Vsako prijateljstvo je pesem uspele uresničiti še ene sanje, izdani skupno knjigo o naših krajih kot delo več generacij, ki vabi v naše kraje s preprosto in srčno govorico ljudi, ki imajo radi svoj kraj. Počlašeni smo, da je izšla v okviru programa **Maribor - Evropska prestolnica knjige 2012** in tako postala del letošnjih kulturnih dogodkov v kulturno izjemno živahnem mestu ob Dravi.

Verjamemo, da je naša skupna knjiga Dobrodošli v našem kraju, prijatelji, tako kot naše prijateljstvo, dragocen kamenček v mozaiku prizadevanj, da bi bil naš svet lep in dober.

Knjigo sta izdali: OŠ Leona Štuklja Maribor in OŠ Ledina, Ljubljana

Urednici: Ljubica Kosmač (OŠ Ledina, Ljubljana) in Stanka Breznik (OŠ Leona Štuklja Maribor)

Sodelujoče šole: OŠ XIV. divizije Senovo, OŠ Maksa Pleteršnika Pišece, OŠ Leona Štuklja Maribor, OŠ Ledina, OŠ Koseze in OŠ Franca Rozmana - Staneta iz Ljubljane, OŠ Kossuth Lajos iz Dabasa na Madžarskem, OŠ dr. Jožeta Pučnika Črešnjevec, OŠ Frana Kranjca Celje.

založbe Modrijan, z veseljem prebira tudi planinske knjige, saj je včasih rada hodila v hribe, danes pa žal na daljše izlete ne more več. »Knjige imam zelo rada in jih veliko kupim. Včlanjena sem tudi v Svet knjige. A kuharic ne kupujem, ker že sama preveč dobro kuham.« Ko sem jo povprašala, kaj si misli o spremembah, ki jih prinašajo e-knjige, pa je enostavno odgovorila: »To me ne moti. Jaz imam knjige še vedno rada.«

Kaj prebira letošnji najmlajši pisatelj Tim Horvat?

»Knjige imam rad že od malih nog. Všeč mi je njihov vonj, pa da jih lahko prelistam, vanje zapisujem svoje misli in ideje. Jaz sem še vedno za knjigo. Rad imam kriminalke, bolj realne, verjetne in zgodbeno zapletene romane. Všeč mi je Robert Ludlum, z zanimanjem sem prebral tudi knjige Dana Browna. Ko sem bil mlajši, me je navduševal Artemis Fowl, zdaj pa me doma čaka Jo Nesbø in vohunski roman Sedemnajst trenutkov *pomladi* ruskega pisatelja Juliana Semenoviča Semenova. V knjigah iščem in najdem zabavo, si z njimi urim možgane in iščem navdih za pisanje. Predvsem pa uživam ob tem, da se vživim v zgodbe, čas in dogodke. Hkrati pa že razmišljam, kako bi sam napisal tovrstno zgodbo. *Lov na patent* ni moja prva knjiga. Napisal sem še *Zaklad Triglava*, ki je bolj fantastični roman, medtem ko je *Lov na patent* kriminalka. Zdaj že razmišljam o naslednjem, obsežnejšem romanu.«

Kaj pravijo založniki?

»Letos se mi zdi obiskanost celo za malenkost boljša kot lani,« pravi Berta Mauhler. Videvam tudi veliko znanih obrazov, ki že več let zapovrstjo obiskujejo naš razstveni prostor. Obiskovalce največkrat pritegnejo prav knjige založbe Taschen, za katero imamo ekskluzivno zastopstvo v Sloveniji, predstavili pa smo jim tudi knjige hrvaških avtorjev in naših pet zbirk. V primeru knjig o umetnosti, knjig reprodukcij in fotografskih monografij verjamem, da bodo še dolgo na voljo v tiskani obliki. Tudi pri Taschnu niso resneje posegli po digitalizaciji in zaenkrat še vedno prisegajo na papir. Prepričana sem, da med bralcem in knjigo obstaja intimni psihološki oz. psihovizualni moment, ki je pri branju izredno pomemben. Poleg tega pa zbuja elektronske knjige drugačno prostorsko orientacijo in zaznavo celote, ki ne more povsem nadomestiti papirnega tiska.«

»Zadovoljni smo, da je obiskovalcev približno enako kot lani,« pravi Vlado Grlica. Očitno je navdušenje za knjigo še vedno veliko, zanimanje za stripe, fantastično literaturo in drugo mladinsko in odraslo leposlovje pa se tudi ni spremenilo. Obiskovalce smo letos navdušili z novima številčkama *Garfielda* ter zadnjim delom fantastične uspešnice *Dediščina*. Dekleta smo tokrat presenetili s knjigo *Super punca*, bontonom za punce, ki si želijo biti popularne, uspešne in zanimive. Pripravljamo pa se tudi na digitalizacijo knjig, da bodo naši avtorji, kot so Nora Roberts, Richard Gibson, Lee Child, Christopher Paolini postali dostopni v elektronski obliki. Prepričan sem, da bodo prve e-knjige predvsem romani za odrasle in mladino.«

»Velikokrat se pozablja, da nam sposobnost branja ni podarjena,« pravi Selina Ambrož. Branja se priučimo. Zato je pomembno, da se otroci že v najrosnejših letih srečajo s kvalitetnimi zgodbami in prevodi. Z veseljem opazujem, kako se otroci, ki so zrasli ob naših zgodnejših slikanicah, vračajo in se z žarom v očeh spominjajo svojih prvih zgodb. Ni otroka, ki ne bi bral, le pravo knjigo mu je treba najti. Zato se iz leta v leto trudimo, da bi mladim bralcem ponudili razburljiva bralna popotovanja, kot sta slikanici priznane ilustratorke Eve Tharlet *Vse si delimo!* in *Me boš vseeno imela rada?*, spoznavanje grške mitologije v *Mitoslovju* ter pustolovke knjige s svetovnih raziskovanj Marca Pola in Charlesa Darwina. In morda bo nekoč kateri izmed njih želel tudi sam postati pisatelj, tako kot petnajstletni Tim, avtor mladinskega kriminalnega romana *Lov na patent*, ki smo ga izdali letos poleti.«

Ko se v nedeljo začne mračiti, pomislim: »Radi imamo knjige. Zagotovo jih imamo radi, saj drugače tolikšnega mavričnega bogastva zgodb in znanja nikakor ne bi bilo.« Šepet izza platnic je obmolnil, založniki so pospravili razstavne prostore in obiskovalci so se razkropili. A le do naslednjega novembra ...

Visokotehnoško podjetje BioSistemika

Fotografije: arhiv BioSistemika

Mladi strokovnjaki podjetja BioSistemika.

Utrinki iz delavnice qPCR o rastlinski patologiji.

BioSistemika, raziskave in razvoj d.o.o. je »spin-off« podjetje Nacionalnega inštituta za biologijo. Deluje na področju Informacijske tehnologije in biotehnologije, glavni fokus je tehnologija PCR v realnem času (Real-Time Polymerase Chain Reaction) ter avtomatizacija procesov v laboratoriju. Tehnologija qPCR danes velja kot zlati standard za detekcijo in kvantifikacijo DNA in RNA ter se uporablja v forenziki, medicinski diagnostiki, prehranski varnosti, farmaciji, kmetijstvu in drugih panogah. Glavno ekipo strokovnjakov sestavlja pet mladih ljudi. O strokovnih dosežkih podjetja smo se pogovarjali s Klemnom Zupančičem, direktorjem podjetja.

Kaj pomeni »Spin off« podjetje Nacionalnega Inštituta za Biologijo. Ste morda kapitalsko povezani?

BioSistemika ni kapitalsko povezana z Nacionalnim inštitut za biologijo (NIB). Res smo »Spin-off« podjetje NIB-a, vendar je spin-off širši izraz kot slovenski prevod »odcepljeno podjetje«, ki predvideva kapitalsko povezanost. Ker je v Sloveniji zapleteno imeti javno-zasebna partnerstva, še posebej, če podjetje potem išče investicijo tveganega kapitala, smo se skupaj z inštitutom odločili za tako imenovani »MIT model« (Massachusetts Institute of Technology). Po njihovo je spin-off podjetje tudi nekapitalsko povezano podjetje, dovolj je le, da ima pogodbo o prenosu intelektualne lastnine, bodisi z odkupom bodisi z licenciranjem. Tako pogodbo ima tudi naše podjetje z inštitutom, kar pomeni da smo spin-off podjetje v širšem smislu. Včasih se temu reče tudi »spin-out«.

V medijih smo zasledili, da ste naredili pametno programsko okolje GENEIO. Kako deluje ta inovativni sistem in kakšen je njegov namen?

Glavni cilj podjetja BioSistemika je reševanje enega izmed najbolj aktualnih vprašanj danes, in sicer: kredibilnosti diagnostičnih rezultatov. Tehnologija qPCR je omogočila izreden napredek v diagnostiki in drugih panogah, z njeno uporabo lahko zaznamo vsebnost bakterij ali virusov v krvi pacientov, lahko zaznamo tudi povzročitelje rastlinskih bolezni ali opravimo forenzično analizo DNA. Vendar pa je občutljivost in natančnost te metode tudi Ahilova peta qPCR metode. Velika kompleksnost opravljanja analiz s qPCR zahteva visoko izobražene strokovnjake, veliko časa ter izjemno natančnost pri obdelavi rezultatov.

Ali je GENEIO sistem, ki upošteva standarde dobre prakse pri laboratorijskih analizah? V čem je njegova inovativnost?

Kredibilnost je na področju diagnostike na prvem mestu, vendar pa še vedno različni laboratoriji

uporabljajo različne rešitve, ki se med sabo razlikujejo. Čeprav se metoda uporablja v diagnostiki že 10 let, še danes ni konsenza oz. standardizacije poteka dela.

Ker v BioSistemiki izhajamo tako s področja znanosti molekularne biologije kot tudi s področja diagnostike, smo svoje ekspertno znanje in dolgoletne izkušnje s tehnologijo qPCR vgradili v produkt, ki poenoti celoten potek dela pri opravljanju qPCR analiz, od začetne priprave vzorcev pacienta ali rastline do končnih izvidov. Tako zmanjšamo možnost človeških napak, poenotimo način dela med laboratoriji, optimiziramo porabo reagentov in stroške ter olajšamo delo strokovnjakov, ki se soočajo s pritiskom in odgovornostjo pri opravljanju teh kompleksnih analiz.

Tako je nastal GENEIO, preprost sistem, ki vodi in usmerja strokovnjake skozi vsak korak analize qPCR, jih opozarja na morebitne napake, komunicira s preostalimi instrumenti v laboratorijih, analizira rezultate ter poda končne izvide in nasvete za reševanje morebitnih problemov. Je ekspertni sistem za uporabo v diagnostičnih laboratorijih. Sistem je v svetovnem merilu novost v poenostavitvi, avtomatizaciji in pospešitvi laboratorijskih analiz genetskega zapisa (analiza DNA) za namene molekularne diagnostike. Predstavili smo ga tudi v Hamburgu na sejmu European Lab Automation in v Nürnbergu na konferenci European Human Genetics Conference, kjer nam je med drugim uspelo zbuditi zanimanje tudi enega glavnih akterjev na svetovnem trgu molekularne diagnostike.

Znani ste tudi po mednarodnih delavnicah. Prosimo za nekaj besed o tem.

Podjetje BioSistemika je začelo svoje delovanje z organizacijo strokovnih izobraževanj (delavnic) s področja qPCR. Zavedali smo se, da imamo ekspertno znanje, ki ga lahko ponudimo na trgu. Doslej smo organizirali 19 praktičnih strokovnih qPCR Experience® delavnic za mednarodne strokovnjake s področja te tehnologije in vse so bile polno zasedene. Naslednja delavnica (aprila

2013) je tudi že polno zasedena. Na vsaki delavnici je poudarek na določenih aplikacijah tehnologije qPCR, torej v medicini, rastlinski patologiji, genskih študijah itn. Organiziramo jih v sodelovanju z Nacionalnim inštitutom za biologijo, kjer imajo tudi zelo kakovostno opremljen center qPCR tehnologije in je tam mogoče opraviti zahteven laboratorijski oz. praktični del delavnice. Predvsem pa se trudimo razviti uspešno sodelovanje in dolgoročne povezave med znanstveniki z vsega sveta.

Kakšno je vzdušje na vaših delavnicah glede na dejstvo, da obravnavate zelo strokovne teme?

Naše mnenje je, da je sproščeno in odprto vzdušje med strokovnjaki in udeleženci bistveno. Zato vedno vključimo tudi kakšno dobro večerjo, zabavo s palačinkami ali filmski večer, med katerim potekajo zanimive debate in se razvijajo prijateljstva na strokovni, znanstveni in na osebni ravni. Dosedanji udeleženci qPCR Experience® delavnic so bili iz različnih evropskih in neevropskih držav: Portugalske, Španije, Francije, Nemčije, Anglije, Francije, Italije, Norveške, Finske, Estonije, Egipta, Poljske, Slovenije, Hrvaške, Srbije, Madžarske itn. Kot gostje in predavatelji na delavnicah in kot strokovni svetovalci z nami sodelujejo tudi vodilni strokovnjaki na področju qPCR: dr. Michael Pfaffl in dr. Stephen A. Bustin, dr. Neil Boonham, dr. Istvan Nagy, Françoise Petter itn. Lahko rečemo, da smo zelo veseli, ko skupina zadržanih strokovnjakov in znanstvenikov iz različnih kultur in držav začne veliko debato o motorističnih potovanjih ali pa rešuje zapletena znanstvena vprašanja ob dobrotah slovenske kulinarike.

Kakšno vlogo pri financiranju imajo državne ustanove oziroma agencije in kaj pričakujete od njih v prihodnje glede na dejstvo, da se bodo od novega leta združile v novo agencijo?

Državne agencije so bile za nas ključnega pomena, saj so nam uspešno financirale zagon podjetja.

Na delu v laboratoriju.

Brez njih bi vsekakor imeli težjo pot in počasnejši začetek. Na projektih smo sodelovali z vsemi tremi agencijami, tako da tudi njihovo delovanje dobro poznamo.

Od nove agencije pričakujemo predvsem manj birokratskih zahtev pri pripravi projektne dokumentacije. Prav tako pričakujemo, da se bo nova agencija v svojem delovanju jasno osredotočila in na ta način podpirala le izbrana prednostna področja.

Ali so vaši viri financiranja tudi tekmovanja in katere nagrade ste doslej prejeli?

Podjetje je dobilo prvo nagrado za poslovni načrt na tekmovanju Tehnološkega parka Ljubljana in se uvrstilo v finalni izbor STARTUP 2010. Svojo inovacijo *Ekspertni sistem za molekularno diagnostiko* je predstavilo na Slovenskem forumu inovacij ter zanj prejelo bronasto priznanje OZ GZS. Javna Agencija za raziskovalno dejavnost RS (ARRS) je ustanovitev podjetja BioSistemika uvrstilo med tri najbolj pomembne dosežke na področju biotehnologije v Sloveniji.

S katerimi ustanovami in podjetji sodelujete pri nas in v tujini?

Sodelujemo z Nacionalnim inštitutom za biologijo, kjer imajo certificiran (ISO 17025 ISO 9001) referenčni laboratorij za različne diagnostične aplikacije qPCR tehnologije v Sloveniji in Evropi. Razvili smo tudi uspešno sodelovanje s tehnično univerzo v Münchnu prek prof. dr. Michaela W. Pfaffla, ki je glavni mnenjski voditelj na področju tehnologije qPCR v Evropi.

Pri organizaciji strokovnih delavnic sodelujemo tudi z organizacijo COST (European Cooperation in Science and Technology), multidisciplinarno raziskovalno mrežo Qdetect, ki je osredotočena na razvoj inovativnih rešitev za povečevanje zmogljivosti fitosanitarnih inšpekcij za zaščito evropske agrikulture pred invazivnimi škodljivimi organizmi, ter organizacijo EPPO (Evropska in mediteranska organizacija za varstvo rastlin). Za nas je tudi zelo pomembno partnerstvo s podjetjem Cosylab, ki se posveča specializirani programski opremi za nadzor pospeševalnikov osnovnih delcev, kot so LHC v CERN-u, DESY, ELETTRA, Diamond itn.

MESTNI TRGOVCI PRIVABLJAJO KUPCE Z INOVATIVNIM PRISTOPOM

Mirjana Ribič

Oktobrskega srečanja mestnih trgovcev in Turizma Ljubljana v organizaciji Združenja trgovcev mesta Ljubljana (ZTML) – Sekcije malih trgovcev pod okriljem GZS Podjetniško trgovske zbornice se je udeležilo več kot 30 trgovcev iz središča Ljubljane in predstavniki omenjenih ustanov. Mag. Vida Kožar, direktorica GZS Podjetniško trgovske zbornice je navzoče seznanila z letošnjimi aktivnostmi zbornice, o strategiji dela je nekaj več povedal Janko Mlakar, predsednik Sekcije mestnih trgovcev. O aktivnostih veselega decembra in prihodnji strategiji sta spregovorila Andrej Kovačič, namestnik predsednika ZTML, in Maja Ravbar Jean, članica združenja. Barbara Vajda, direktorica Turizma Ljubljana, je predstavila sodelovanje in aktivnosti med Turizmom Ljubljana, GZS Podjetniško trgovsko zbornico in ZTML za obdobje 2012 in v letu 2013.

Foto: Mirjana Ribič

Janko Mlakar, predsednik Sekcije malih trgovcev.

Kupuj in uživaj

Letošnje aktivnosti so potekale v znamenju slogana *Kupuj in uživaj*, kar je v skladu s strategijo mestnega trženja, ki jo izvajajo po zgledu avstrijskih mest. Projekt *Cvetje* se je zelo dobro obnesel in ga bodo razvijali še naprej. Člani združenja imajo pred vhomom v trgovine cvetlična korita, ki jih ljubljanski cvetličarji aranžirajo v skladu z letnimi časi, letos pa so pohiteli z jesenskimi okrasitvami. Združenje trgovcev mesta Ljubljane (ZTML) je v sodelovanju z MOL in Turizmom Ljubljana prvič organiziralo Nakupovalni dan v okviru dogodka Noč na Ljubljani. Direktorica PTZ mag. Vida Kožar je pohvalila odziv trgovcev, ki so zadnji dan avgusta in prvi dan septembra odprli trgovine za nočne nakupe, čeprav je močno deževje preprečilo večji obisk trgovin. Ljubljanski trgovci v središču mesta veliko pričakujejo od decembrskih nakupov.

Kako pritegniti kupce

Andrej Kovačič, podpredsednik ZTML, je pozval navzoče, naj predlagajo aktivnosti, ki bi pritegnile kupce. »ZTML pripravlja decembrsko nagradno igro, v kateri bodo lahko kupci izpolnjevali nagradne kupone. Sodelujoče trgovine bodo pripravile nagrade v obliki darilnih paketov. Žrebanje nagrad bo predvidoma potekalo konec decembra v navzočnosti župana Zorana Jankovića. O natančnih pravilih igre, financiranju in razdeljevanju letakov bo ZTML obvestilo trgovce.«

Maja Ravbar Jean, članica ZTML, je posebej poudarila problem zaprtih trgovin v mestnem jedru ob sobotah popoldne: »Ljubljana je zelo lepa in zelo obiskana tudi ob sobotah in nedeljah, zato pri ZTML predlagamo, da v mestnem jedru trgovine odpremo tudi ob sobotah popoldan. Sprehod in ogled mesta ter nakupi so veliko bolj prijetni v mestnih središčih. Poleg tega je parkiranje na mestnih ulicah ob sobotah od 13. ure dalje brezplačno. Gledano dolgoročno, bodo sobote popoldan za vse trgovce zagotovo rentabilne, tako kot so po vseh mestih v tujini, potrebno je samo malo potrpežljivosti. Če želimo, da bo zadeva uspešna, se moramo za ta korak odločiti skupaj in vse trgovine odpreti pravočasno. Pri ZTML predlagamo prvo soboto v decembru ob novoletnih nakupih. O tem je nujno obveščati na nacionalnem nivoju in tukaj bomo vsekakor potrebovali pomoč Mestne občine.«

Rekorden turistični obisk Ljubljane

Barbara Vajda, direktorica Turizma Ljubljana, je navzoče razveselila z novico, da je obisk turistov Ljubljane presegel vse dosedanje rekorde in se povečal za nekaj več kot 7 odstotkov v primerjavi s prejšnjimi leti. »Turistična statistika

obiska Ljubljane je odlična, kar je tudi priložnost za vas trgovce. Turistične obiske Ljubljane smo tudi skrbno načrtovali skupaj s ponudbo hotelov. Pripravili smo tridnevne pakete za tuje goste in ponudbo predstavili na največji Turistični borzi v Londonu. S tem v zvezi pozdravljam idejo o odprtju trgovin v središču mesta tudi ob sobotah popoldne.« Barbara Vajda je mestne trgovce seznanila tudi s pripravami za leto 2013. Poudarek je na osrednjem dogodku, ki bo zasul Ljubljano s turisti, poslovrneži, športniki in ljubitelji športa, v času Evropskega prvenstva v košarki -EURBASKET (od 4. do 22. 9. 2013).

Janko Mlakar, predsednik Sekcije malih trgovcev: »Nad odzivom naših trgovcev sem navdušen«

Mestni trgovci so prvič odprli svoje trgovine ponoči (31. 8. 2012 in 1. 9. 2012) v okviru dogodka Noč na Ljubljani. Kakšen je bil odziv Ljubljančanov?

Imeli smo veliko smolo v tistem trenutku. Sicer pa sem zelo navdušen nad odzivom trgovcev, ker so se v veliki večini pridružili naši akciji. Še posebej me veseli, da smo si pridobili zelo veliko izkušenj, ki nam bodo koristile pri podobnih akcijah v prihodnje. Dragocene so naše izkušnje pri pridobivanju dovoljenj pri mestni upravi. Naš cilj pa je, da postane Stara Ljubljana razpoznavna tudi s svojo trgovsko ponudbo. Odločeni smo, da bomo vztrajali pri akciji oživljanja starih mestnih jeder, saj so to aktivnosti, ki lahko pokažejo rezultate šele na dolgi rok. Rezultati naših akcij bodo vidni šele čez tri ali štiri leta in tega se moramo trgovci prav tako zavedati in vztrajati pri začetnih ciljih.

Kakšen je pomen združenja in kako ocenjujete sodelovanje z Mestno občino Ljubljana?

V združenju lahko kot partnerji – skupaj z občino, Turizmom Ljubljana in drugimi institucijami – nastopamo v iskanju in izvajanju rešitev, ki so pomembne za razvoj trgovine v starem delu mesta. Ker delujemo v okviru PTZ in GZS, imamo možnost, da vplivamo na korekturo odlokov in zakonov, ki nas zadevajo. Tako smo sredi oktobra 2012 uspeli z novelo zakona o najemninah, ki omogoča MOL, da za nekatere dejavnosti oblikuje najemnine po svoji oceni. Združenje sodeluje pri različnih pobudah trgovcev, jih pripravi in posreduje v dokončne rešitve. Združenje tudi zelo ažurno sodeluje z mestnimi službami in sodelovanje je odlično. Tak je primer projekt cvetja, za katerega upamo, da se bo razširil in polepsal Ljubljano. Opozarjamo na pomen podaljšane urnika v sobotah in nedeljah, ki se je izkazal za uspešnega.

Meščanke in meščani ste prijazno povabljeni, da prispevate utrinke iz življenja v svojih četrtinskih skupnostih, sporočate o pridobitvah v vašem ožjem življenjskem okolju, pa tudi svoje predloge, pobude in vprašanja, na katera bodo odgovorili sodelavci Mestne uprave. Svoje prispevke pošljite na naslov: ➔

Mestna občina Ljubljana
Glasilo Ljubljana
Mestni trg 1
1000 Ljubljana

e-naslov: glasilo.ljubljana@ljubljana.si

Četrtni

ČS Center

Trubarjeva zelena tržnica vabi

Staša Cafuta

V sklopu oživiljanja Trubarjeve ceste med Prešernovim trgom in Resljevo cesto je društvo prostoRož pripravilo program, ki je prehodno ulico spremenil v uporaben javni prostor. Nova osvetlitev, koši za smeti, klopi in zelenje. Lokali in trgovine na ulici pa skupaj s slovenskimi kmetovalci ob sredah sodelujejo na popoldanski zeleni tržnici.

V sodelovanju z Inštitutom za trajnostni razvoj, Zvezo Biodar ter lokalnimi prodajalnami ekoloških živil prostoRož pripravlja Trubarjevo zeleno tržnico, ki je potekala od oktobra do 19. decembra, ob sredah med 12. in 19. uro. »Z edinstvenim popoldanskim terminom ekotržnice želijo prodajalci omogočiti dostop do okusne, ekološko pridelane hrane za vse, ki čez dan ne utegnejo na glavno mestno tržnico, hkrati pa zagotoviti tovrstno ponudbo tudi med tednom,« pove Ana Grk iz Društva prostoRož ter nadaljuje, da bodo poleg svežih in ekološko pridelanih živil ter izdelkov iz vse Slovenije (v projektu sodeluje približno 30 prodajalcev, op. a.), obiskovalcem Trubarjeve na voljo ekomalice in kosila, degustacije in naravna kozmetika. Ulica bo živahna tudi zaradi delavnic, povezanih z ekološko pridelavo, predstavitev knjig, izobraževanj in občasnih kulturnih dogodkov.

Ekološka tržnica na Trubarjevi cesti je bila zasnovana kot poskusni projekt, s katerim bo preverjena zmogljivost ulice. Če bo odziv sodelujočih, obiskovalcev, predvsem pa stanovalcev Trubarjeve dober, bo društvo s tržnico nadaljevalo še v prihodnje. V nasprotnem primeru se bo lotilo iskanja nove rešitve, ki bi bila zadovoljiva za vse, ki ta del mesta uporabljajo. »Članice društva si poleg ekološke tržnice na Trubarjevi želimo še več podobnih dogodkov, ki bi vključevali lokalno prebivalstvo. Za to pa je potreben čas, predvsem pa izražene želje in potrebe prebivalcev in uporabnikov Trubarjeve ceste,« se zaveda Grkova.

Kupci so povedali

Renata Picej: Povsem naključno sem zavila na Trubarjevo in se ustavila na tržnici. Dobra lokacija za ekološko pridelano hrano in druge okolju prijazne izdelke. Ulica je z novo ponudbo postala zelo barvita. Na ljudi apeliram, naj se ozrejo po naravi in ne po oglasih za izdelke in pridelke, ki nam jih želijo vcepiti v glavo, da brez njih ne moremo preživeti. Na

Foto: Staša Cafuta Trček

Trubarjeva zelena tržnica med Prešernovim trgom in Resljevo cesto po zamisli Društva prostoRož v sodelovanju z Inštitutom za trajnostni razvoj in Zvezo Biodar je izjemno dobrodošla novost, ki so se je prodajalci in kupci močno razveselili.

prodajalce in pridelovalce z ekološko pridelano hrano pa apeliram, naj svoje ponudbe ne cenijo v zlato, temveč v normalnih cenah.

Tatjana Kadunc: Zelo pozdravljam novost. Vesela sem, da lahko tudi med tednom kupim tovrstno hrano, saj velikokrat v soboto ne utegnem. Prodajalce poznam že s Tržnice, zato natančno vem, h komu grem kaj kupit.

Nikolaja Leskovič: Kupci moramo biti odgovorni in kupovati naravi prijazno hrano in izdelke. Ljudje smo že prenasršeni industrijske ponudbe. Želim si, da bi bila tržnica odprta tudi pred prazniki in po novem letu.

Prodajalci pozdravljajo novost

Jože Repovž, ekološka kmetija Repovž: Za prodajo na tej lokaciji sem se odločil, ker gre za nekaj novega. Trinajsto leto smo že ekološka kmetija in vedno stremimo k novostim, ki so dobre za obe strani. Tudi v prihodnje nameravamo sodelovati, saj so se naši stalni kupci, pa tudi novi zelo dobro odzvali na srede.

Patricija Senekar, Hiška zelišč in kozmetika Zeleno: Prodaja se spreminja iz tedna v teden. Pri meni se ustavi veliko različnih profilov kupcev, ki so zelo zvedavi, prevladujejo pa ženske. Opažam tudi, da kupna moč pada.

Maja Kukovicic, Ekološka kmetija Šmalčič: Zelo sem zadovoljna s prodajo. Danes me kupci sprašujejo, če bomo tukaj tudi do novega leta ter za božič. Kljub temu, da prodajamo hrano, stranke obdarujejo svoje bližnje z našimi pridelki ter izdelki, kar me zelo razveseljuje. Na primer zelo dobro gredo naši rogljiči z manj sladkorja.

Organizatorji so zadovoljni

Ana Grk, KD prostoRož: Kupci in prodajalci so projekt sprejeli zelo pozitivno. Seveda je v načrtu, da bi nadaljevali tudi po novem letu. Pogoj za sodelovanje je ekološki certifikat. Trubarjeva ulica je s to pridobitvijo postala živahna javna površina, ki se je občani zdaj morda bolj zavedajo in imajo od nje tudi dodatno korist. Ulica je postala bolj opazna. V prihodnje razmišljamo razširiti aktivnosti, o katerih se še dogovarjamo. ProstoRož je nastal leta 2004, spontano, iz želje po raziskovanju in razumevanju odprtega mestnega prostora. Revitalizacija Trubarjeve je dolgoročen projekt kultivacije javnih površin, s katerim skušamo razviti metodo obujanja in urejanja degradiranih prostorov v urbanih središčih.

Boris Fras, Zveza Biodar: O takšni ponudbi na takšni lokaciji sanjamo že ves čas. Ulica je postala javni prostor, ki zadovoljuje potrebe urbanega prebivalstva. Presrečen sem, ko me tete cukajo za rokav in povedo, da so zelo vesele, da jim ni treba kupovati za ves teden vnaprej. Torej zdaj lahko kupujejo poleg sobote (tržnica na Pogačarjevem trgu) tudi ob sredah. Naša ponudba je izčiščena v povezavi z obrtni, ki so na Trubarjevi. Sicer se pa s kupci neprestano usklajujemo, prisluhnemo njihovim potrebam, tako na primer prilagajamo velikost embalaže in ponujamo pridelke in izdelke, po katerih je največje povpraševanje. Opažam tudi, da se ustavljajo tudi mlajši, starejši meščani prav tako, saj jim je bolj dostopna, sobotna je zelo obljudena, starejši ljudje pa želijo več miru in prostora za nakup. Želim si, da bi tukaj ostali dlje časa, da bi to postal stalen prostor izmenjave. Ulico vidim kot stičišče dobrega, tako hrane kot kulture, na primer pouličnega gledališča in glasbenikov.

Renata Picej

Tatjana Kadunc

Maja Kukovicic

Jože Repovž

Patricija Senekar

Ana Grk

Boris Fras

Fotografije: Staša Cafuta Trček

razgledi

Foto: arhiv ČS Črnuče

V ČS Črnuče so v jesenski čistilni akciji odstranili nevarne odpadke na vodovarstvenem območju in zagotovili režim, ki bo nedopustno ogrožanje podtalnice učinkovito sankcioniral.

Foto: arhiv ZDUS

V okviru Zveze društev upokojencev Slovenije je začela na Kebetovi 9 v Šiški delovati Svetovalnica za izboljšanje bivanja starejših.

ČS Šiška

Šišenski novembrski mozaik

Vesna Bleiweis

Srd prebivalcev nad novo »okupacijo«

Kaže, da se bodo etažni lastniki stanovanj v šišenskih stanovanjskih sosekah še kar nekaj časa bodli z različnimi »okupacijami« zemljišč, ki jim po urbanističnih načrtih pripadajo bodisi kot parkirne površine bodisi kot funkcionalna zemljišča. Novembra je prekipelo prebivalcem Gotske ulice. Scenarij je podoben scenariju v sosednji ulici Ob žici. Kratko obvestilo: Od sobote do ponedeljka se odločite, da za 40 evrov na mesec najamete parkirni prostor, ki bo zagrajen z zapornico, na posamezni parkirni prostor pa nameščena zaklenjena naprava. Parkirišče oziroma dela na njem noč in dan varujejo varnostniki. Etažni lastniki vložijo tožbo za motenje posesti. Sodbo prejmejo ravno na večer, ko razjarjene prebivalce pride mirit župan Zoran Jankovič. Sodba določa: montirane ovire mora najemnik v 24 urah odkleniti in jih položiti tako, da ne bodo več ovirale parkiranja. Župan zagotovi prebivalcem podporo mestne uprave, pozove varnostnike, da zapustijo varovano območje. Prvi del zgodbe je končan, drugi se nadaljuje na seji odbora Mestnega sveta za upravljanje nepremičnin, ki na pobudo mestnega svetnika Mihe Jazbinška razpravlja o problematiki Gotske ulice oz. gradivu, ki ga je pripravil za 20. sejo Mestnega sveta. Če bi kot vabljenka udeleženka seje prejela zapisnik, bi citirala tudi sklep, tako pa ga ne morem, kajti iz ognjevite razprave ga ne znam niti približno izluščiti. Dejstvo, ki nedvoumno stoji, pa je: vse je v rokah etažnih lastnikov in sodnih mlinov.

Četrtni svetniki na kolesih

Novembra je 11 svetnikov Sveta Četrtna skupnosti Šiška na kolesih vozilo od ene do druge »črne« šišenske točke, jih popisalo in jih dodalo

seznamu, ki jih je z vidika nujnosti rešitve Svet sprejel že na začetku svojega mandata. Nekaj teh prioritet je bilo v sodelovanju z mestnimi strokovnimi službami rešenih, nekaj jih še čaka, dodane pa so jim nove. Svet je pripravil celovit pregled s predlogi za rešitve, ki jih je poslal v obravnavo posamezni pristojni mestni službi.

Prejeli pa smo tudi odgovor mestnih strokovnih služb na pripombe četrtna skupnosti na osnutek proračuna MOL 2013–2014. Rekonstrukcija ulice Pod hribom je predvidena v sklopu krožne kolesarske in pešpoti od živalskega vrta okoli Rožnika in Šišenskega hriba – v navedenem obdobju bo pripravljena projektna dokumentacija. Tudi »Mala Aljaževa ulica« bo čakala na projekt, hitreje pa bo v sklopu del na Vodnikovi cesti sanirano pogrežanje pločnika od Tržne ulice do Galetovega gradu.

Novembrsko sejo sveta pa velja omeniti še zaradi poročila o varnostnih razmerah v Šiški. Ne zgolj zaradi statističnih podatkov o prometnih nesrečah, ropih, vlomih, kaljenju miru in nasilja v družinah, temveč zaradi naraščajočega števila tatvin nujnih življenjskih potrebščin. Pri slednjih nedopustnih dejanjih narašča število obravnavanih starejših ljudi. Ta podatek zaradi splošnega naraščanja revščine ni presenetil, je pa hudo zabol. Poročilo je pripravila Policijska postaja Šiška.

Prijazen iztek leta

Pa se v Šiški dogajajo tudi bolj prijazne stvari. Na pogovoru predstavnikov društev upokojencev in društev, ki se ukvarjajo s prostovoljsko dejavnostjo, s predsednico sveta četrtna skupnosti, je pokazalo problematiko posameznega društva in se končalo s povabilom, da društva do konca leta 2012 predstavijo programe za leto 2013, za katere menijo, da jim pri uresničitvi lahko pomaga tudi četrtna skupnost. Predstavnikom društev so bile za njihove člane razdeljene vstopnice za predstavno v Šentjakobskem gledališču.

V sklopu letošnjih društvenih programov je ČS konec novembra pripravila pogostitev starejših prebivalcev, ki jo je organizacijsko izpeljala krajevna organizacija Rdečega križa Ljubo Šerčer. V začetku decembra je bila v dvorani četrtna skupnosti prodajna razstava

ročnih del upokojencev. Na svoj račun pa so prišli tudi najmlajši Šiškarji – dedek Mraz je letos pohitel in jih razveselil s pravilčno igrico in darilci.

Ogledalo delovanju v letu 2012 si bomo šišenski svetniki nastavili januarja 2013, ko bomo obravnavali letno poročilo in ugotavljali, kje smo bili bolj, kje manj uspešni. Sicer pa nam ogledalo sproti nastavlja prebivalci Šiške in tudi ta podoba je sestavni del naše letne ocene.

Vsem prebivalcem Četrtna skupnosti Šiška v imenu Sveta ČS želim, da bi tudi z dobrimi medsosetskimi in osebnimi odnosi zapolnili praznine, ki nam jih ustvarja vsakdanje življenje. Srečno, Šiška!

Svetovalnica za izboljšanje bivanja starejših v Mestni občini Ljubljana

Dr. Urban Boljka

Novembra je v okviru Zveze društev upokojencev Slovenije začela delovati **svetovalnica za izboljšanje bivanja starejših**. Svetovalnica nudi pomoč starejšim, ki se srečujejo s težavami glede bivanja in potrebujejo informacije o: ● oskrbi na domu, razpoložljivosti mest v domovih za starejše, ● ponudbi namenskih stanovanj za starejše, ● ponudbi oskrbovanih stanovanj, ● možnostih menjave stanovanj, ● rentnem odkupu, ● manjših hišnih adaptacijah in popravilih, ● aktivnostih društev upokojencev, ● projektu Starejši za starejše, dnevnih centrih aktivnosti za starejše ipd.

Poleg te pomoči svetovalnica organizira predstavitve dobrih praks iz tujine, predavanja, delavnice, okrogle mize ipd. Po tej poti skušamo spremeniti ukoreninjena prepričanja, da je starost mogoče preživeti le doma ali pa v domu za starejše, in opozoriti na možnosti, ki so starejšim pri tem na voljo (npr. skupno bivanje več starejših skupaj, oddaja dela

Foto: Staša Cafuta Trček

Črnuče so dobile moderen center starejših najvišjega standarda, ki lahko sprejme 156 oskrbovancev. V njem bodo na voljo tudi kosila za zunanje obiskovalce, nudili pa bodo tudi dostavo kosil na dom.

stanovanja študentom, menjava večjega stanovanja za manjše ipd.). Alternativne oblike bivanja starejših tako ne omogočajo le izboljšanja kakovosti življenja v starosti, ampak tudi znižanje stroškov, ki jih imajo starejši s vzdrževanjem lastnega stanovanja.

Svetovalnica se je že povezala z vsemi pomembnejšimi ustanovami in vzpostavila stike s strokovnjaki, ki bodo starejšim brezplačno in učinkovito svetovali ter predlagali rešitve za njihove bivalne probleme. Svetovalnico lahko obiščete v času uradnih ur vsak torek in četrtek od 10. do 16. ure ali v sredo od 12. do 18. ure v prostorih ZDUS-a na Kebetovi 9 v Šiški v Ljubljani ali pa jih pokličite na telefonsko številko 01/ 519 41 17.

ČS Črnuče

Odprli smo vrata Centra starejših na Črnučah

Franc Ules

Črnuški upokojenci so letošnjo jesen dosanjali svoje sanje. Več kot 10-letno hrepenenje po lastnem domu za starejše občane se uresničuje. Dom je zgradil zasebni investitor DEOS d. d.. Objekt pomeni visok estetski dosežek in smo ga Črnučani nadvse veseli. Center starejših stoji v neposredni bližini Osnovne šole Ceneta Štuparja in krasi severovzhodni del črnuškega naselja. Tako ostareli občani ne bodo več iskali domov v tujih okoljih, da bi si zagotovili varno starost.

Center starejših, kot ga je poimenoval investitor, razpolaga s 50 enoposteljnimi sobami z vsem udobjem, 53 dvoposteljnimi sobami, z varovanim oddelkom enoposteljnih oz. dvoposteljnih sob za dementne občane ter nekaj apartmaji. Visok sobni standard bo omogočalo 62 delavcev, ki jih bo dom zaposloval in bodo v pomoč stanovalcem. Ob tehničnem kadru in upravi bodo v domu zaposleni:

zdravnik po koncesijski pogodbi, 10 medicinskih sester s srednjo izobrazbo, 2 diplomirani medicinski sestri, socialni delavec, fizioterapevt, delovni terapevt, 16 negovalk-bolničark in 2 strežnika. Po potrebi bodo kadeer dopolnjevali.

Center, ki lahko sprejme 156 oskrbovancev, izvaja svoje storitve po ceniku, ki je objavljen na spletu. Naj navedemo osnovne izhodiščne cene. Cena oskrbnega dne v enoposteljni sobi je od 31,52 € do 35,24 €, kar znaša mesečno od 960 do 1.440 €. Cena oskrbnega dne v dvoposteljni sobi znaša od 28,65 do 30,51 €, kar mesečno pomeni od 860 do 1.320 €. Tej osnovni ceni je potrebno prišteti višino dodatka za postrežbo in tujo pomoč, ki je razdeljen v tri stopnje po višini zdravstvenih potreb ter posebno stopnjo za dementne osebe, ki jih letno določa Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije in trenutno znašajo od 148 do 421 €. Omenjeni zneski se usklajujejo letno kot vsi socialni prejemki. Natančnejša pojasnila o ceni pa je mogoče pridobiti v neposrednem stiku z upravo doma.

Center starejših je umeščen v zeleni prostor pod rašiškim hribom. Okolica doma bo urejena za druženje in sprehode. V centru je poskrbljeno za duhovno oskrbo stanovalcev s kapelo v pritličju doma. Dom bo sledil vsem sodobnim konceptom varovanja starejših občanov na določenem območju. Tako bo predstavljal novi center združevanja in zagotavljanja potreb starejših. Dom nudi kosila tistim starejšim občanom, ki ne bivajo v domu oz. omogoča dostavo kosil na dom. Kot zunajdomsko dejavnost bo dom nudil možnost telovadbe, fizioterapije, delovne terapije ter drugih storitev po potrebi in dogovoru. Zunanji obiskovalci se bodo lahko pridružili družabnim dogodkom, obiskovali predavanja, izlete in podobno. Tako bo dom resnično postal center starejših in združevanja ter hkrati pomenil premagovanje strahu in odpora do domskega varstva.

Dušo domu bodo dali poleg uprave doma in delavcev predvsem stanovalci doma, njihovi domači in zunanji obiskovalci. Domu želimo srečen začetek ter varno bivanje vsem novim stanovalcem!

Čistilna akcija Jesen 2012

Jože Horvat

Ker se je od spomladanske čistilne akcije nabralo kar nekaj smeti, smo organizirali čistilno akcijo, v kateri smo počistili kosovne in komunalne odpadke pod savskim mostom v Šentjakobu, pod mostom čez Savo na Štajerski cesti in večjo količino pnevmatik na vrtilnih ob Savi. Ker so bili odpadki ob Savi počiščeni poleti, je bilo na tem mestu nekatere koticke potrebno samo pregledati, saj niso bili preveč zasmeteni. Opozoril bi vse imetnike kosovnih odpadkov, da lahko naročijo brezplačen odvoz le-teh enkrat letno s pomočjo podjetja Snaga. Le prijavnico izpolnite in naročite brezplačen odvoz.

Odvoz azbestne kritine

Na območju celotne četrtna skupnosti smo novembra odvažali azbestno kritino, ki so jo brezbrizni prebivalci odložili po gozdovih ob Savi, pod mostom čez Savo na Štajerski cesti, na vrtilnih ob Savi in tudi v naseljenem delu v Spodnjih Črnučah in Gmajni. Količine azbesta se počasi zmanjšujejo, ker je take kritine na strehah vse manj, veliko pa jo odpeljejo na deponijo na Barje. Zato pozivamo vse lastnike azbestne kritine, da jo po uporabi zložijo na paletu na prikolico, jo odpeljejo in brezplačno oddajo na deponijo na Cesti dveh cesarjev. Tako bo okolju prizaneseno, predvsem pa bomo krajani dihali čistejši zrak.

Gradbeni odpadki v Spodnjih Črnučah kmalu preteklost?

Odvoz gradbenih odpadkov iz letošnje pomladi smo uspešno nadaljevali tudi jeseni. Ker so se gradbeni odpadki v daljšem časovnem obdobju v gozdovih ob Savi nabirali ob izkopih in podiranjih starih hiš, smo že lansko leto sklenili, da je potrebno temu narediti konec. V prvem delu čiščenja smo odpeljali gradbene odpadke pri teniških igriščih ob Šlandrovi cesti nasproti tovarne Etra, nato pa ob gozdni cesti proti Savi. V sedanjem drugem odvozu smo očistili gozdne poti proti Črnušnici in proti vrtilnikom. Ker je čiščenje potekalo z bagerjem in odvažanjem s tovornjaki, so si ti morali utirati pot. Tudi zavoljo odstranjenih kupov je nastala širša pot kot pred posegom. V prvem delu se narava že obrača in sledov posega ni več opaziti. V drugem posegu so posledice še vidne, a bodo čez leto minimalne.

Na tem mestu načrtujemo sprehajalne, kolesarske in trimpoti. S pomočjo malih del v okviru ČS Črnuče in MOL bomo spomladi postavili klopi in koše ob najbolj obljudenih poteh. Skupaj z Mestno upravo in za zdaj neimenovanim investitorjem bomo te poti uredili z navozom peska, utrditvijo in izravnavo cestišča, namestitvijo obvestilnih tabel o poteku poti, dodatnimi klopni in koši, trimorodjem in še čim. Nekoč degradirano okolje spreminjamo v območje rekreacije in oddiha.

Nelegalnemu peskokopu ob Savi odzvonilo

Kar nekaj let je posameznikom uspevalo, da so na območju pod Šentjakobom tik ob Savi odvažali gramoz in na njegovo mesto dovažali gradbene odpadke. Spomladi smo začeli dogajanje tudi intenzivno spremljati. Posamezniki so najprej odstranili drevesa in zgornjo plast zemlje, potem pa so v ogromnih količinah nelegalno odvažali gramoz. Ker je bil odvzem zelo intenziven, podtalnica pa na globini 7 metrov, je obstajala nevarnost neposrednega površinskega onesnaženja podtalnice. Vodonosnik, ki teče vzporedno z reko Savo, služi kot vir pitne vode za Ljubljano, dolvodno pa tudi za občino Dol. Skupaj z Inšpektoratom za okolje RS (IRSOP) smo peskokop obiskali in si ogledali stanje. Sklenili smo, da je temu potrebno

narediti konec, ker bi bile posledice lahko katastrofalne. Primer je bil izpostavljen tudi na zaključku programa mednarodnega programa INCOME.

Poseg zdaj obravnavajo: IRSOP, rudarska in gozdarska inšpekcija, svoje bo morala reči tudi davčna inšpekcija glede zaslužkov z gramozom. Gramoznica je zdaj zasipana in novih posegov v tem prostoru ni. Je pa to za nas vse veliko opozorilo, kam nas lahko pripelje pohlep po dobičku, saj bi lahko ostali brez pitne vode.

ČS Polje

Veselo v praznične dni

Mag. Minka Jerebič

Komisija za kulturo, pripravo prireditev in informiranje pri Svetu Četrtna skupnosti Polje je 30. novembra organizirala božično-novoletni sejem in gledališko igrice za najmlajše s prihodom sv. Miklavža v večnamenski dvorani OŠ Zadobrova. Na božično-novoletnem sejmu so sodelovali: Vrtec Miškolina - enota Zajčja Dobrava 2, Mladinsko društvo Podgrad, Vrtec Miškolina - enota Novo Polje, Četrtni mladinski center Zalog, Vrtec Pedenjped - enota Vevče, OŠ Polje, Vrtec Miškolina - enota Rjava cesta, OŠ Kašelj, Vrtec Miškolina - enota Zajčja Dobrava, OŠ Zalog, Vrtec Miškolina - enota Kašelj, Vrtec Pedenjped - enota Kašelj (OŠ) in gostiteljica prireditve OŠ Zadobrova.

Malčki iz vrtecev so pod vodstvom vzgojiteljic s spretnimi rokami pripravili prave mojstrovine, ki jih izdelujejo v prostem času. Še lepše predmete (novoletne voščilnice, okrasne smrečice, darilca, adventne venčke idr.) so izdelali učenci osnovnih šol, ki so tudi sami prodajali, dobro voljo in spodbudo pa so jim vliвали učiteljice in ravnatelj. Četrtni mladinski center je prikazal izdelke iz delavnic, ki jih organizirajo za mlade. Imeli pa so tudi ustvarjalno delavnico na temo prihajajočih praznikov. Mladinsko društvo Podgrad je na svojo predstavitev mizo postavilo ekološka mila, ki so jih mladi v prostem času sami izdelali doma.

Bolj ko so se kazalci bližali 18. uri, več otrok je bilo v dvorani. Gledališka predstava bi se morala začeti ob napovedni uri, a v dvorano so še vedno prihajali obiskovalci. Bila je polna do zadnjega koticčka, najmlajši pa so sedli na tla tik pod oder. Mladi iz Zaloga so odigrali gledališko igrice za najmlajše, nato pa je v dvorano stopil sv. Miklavž s spremstvom majhnega okroglega parkeljčka in angelov, ki so prinesli poln koš sladkarij. Otroci so bili navdušeni nad sv. Miklavžem in darili. Ob slovesu so se še fotografirali in obljubili, da se prihodnje leto spet srečajo.

V Polju se premika

Janez Mramor

Močan izbruh nezadovoljstva med krajanji v Polju je dosegel, da se je nekaj premaknilo, čeprav le za majhen milimeter. Po večkratnem obisku župana na sedežu četrtna skupnosti so pred 1. novembrom zaropotali stroji pri pokopališču Polje. Iz nekdanjega otroškega igrišča pri stari opuščeni šoli v Polju so z minimalnim posegom uredili parkirišče za avtomobile obiskovalcev pokopališča in za druge. Ob 1. novemburu je bilo že polno zasedeno, pa še je bilo premalo prostora za vse avtomobile obiskovalcev. Uredili so južni vhod in postavili poljsko stranišče. Bajje sta ti izboljšavi le začasni. Upamo, da bo iz parkirišča, ko bo pokopališče z okolico dokončno uredjeno, spet nastalo otroško igrišče, saj jih premanjkuje, mame z vozički pa se v miru sprehajajo kar po pokopališču.

Tudi pri vrtcu Miškolina na Rjavi cesti so povečali število parkirišč za začasno parkiranje staršev in s tem omogočili varnejši promet in prehode pešcev iz vrtca do avtomobilov. Krajanji zdaj pričakujemo nadaljnje aktivnosti v kraju, ki bodo v skladu z zahtevami, ki jih je podprla četrtna skupnost.

Nove (novejše) stanovanjske soseske v Polju

Janez Mramor

V glasilu Ljubljana, pa tudi drugod smo brali poročila o zaključenem razpisu za pozidavo še ene soseske (Polje III) v Polju. Predlogi so bili skupaj z zmagovalnim tudi razstavljeni. Seveda sem si jih ogledal, posebno zmagovalnega. Videl sem zelo lepo arhitektonsko rešitev, ki vključuje poleg stanovanjskih tudi parkirne in rekreacijske površine v okviru soseske. Torej je s projektom izredno lepo poskrbljeno za nove naseljence.

Kot stalni prebivalec kraja Polje pa se le sprašujem, kam taka pozidalna in koncentrirano naseljevalna politika Mestne občine Ljubljana pelje, in razmišljam in vprašujem:

1. Če upoštevam nove koncentrirane stanovanjske soseske, združene na vzhodnem delu Polja, ugotovim, da je (bo?) na tem področju v novejšem času zrastle skoraj 500 stanovanj (upoštevam tudi blok ob Zadobrovske cesti, kjer ni bil investitor mestni stanovanjski sklad, nova naselitev pa to je). Ne glede na to, ali so stanovanja profitna ali neprofitna, pomeni taka koncentracija velik pritisk na vse oblike materialne in socialne infrastrukture, ki teh poselitev ne spremlja. Vprašujem: Kaj je bilo (ne, kaj bo) storjenega na področju infrastrukture (razen preselitve in izpraznitve stare šole)?

2. Iz člankov v časopisih sem poučen, da je bilo ob načrtovanju (zamrznjene) soseske Stanežiče predvideno tudi zagotavljanje vsaj toliko novih delovnih mest, kot je bilo stanovanj (čeprav je to le minimalen standard). Vprašujem načrtovalce in investitorje, kje so nova delovna mesta v kraju Polje in v okviru novih sosesk? Poudarjam, da število sedanjih in predvidenih (če ni še kaj za bregom) novejših stanovanj dosega skoraj 20 % neuspelih Stanežič, pa čeprav so z gradnjo »per partes« skušali vizualno zmanjšati ogromnost celotnega projekta. Vprašujem: Kaj je z novimi delovnimi mesti?

3. Medtem ko je za nove stanovalce v kraju Polje izvrstno poskrbljeno (na interni ravni infrastrukturno pomanjkanje trpijo enako kot staroselci), pa smo staroselci že desetletja zabetonirani na istem. Ne bom preveč naštevaj, saj so problemi že tako stari, da jih vsi poznamo (Rjava cesta, kanalizacija, vodovod, parkovne površine, trgovine, prostori za družbene, športne in kulturne dejavnosti, igrišča itd. ...). Ko sem ravno pri parkih: mame se z vozički sprehajajo po pokopališču, saj drugih parkom podobnih in mirnih površin ni! Tudi površine pri »starih« blokkih so neurejene in spominjajo na nekdanje razmere v vzhodnem realnem socializmu. Oglejte si materialno in socialno infrastrukturo majhnih občin po Sloveniji! Vprašujem: Zakaj smo prisiljeni biti drugorazredni državljani?

4. Nove soseske so v neposredni bližini šole. Že soseska Polje II je poskrbela le za nove naseljence, za ureditev varnih šolskih poti pa je zmanjkalo interesa (enostranski pločnik itd.). Tudi v novem nagrajenem projektu ni opaziti posebne skrbi za varnost šolarjev (kot pri prejšnjih bi se tudi z novim naseljem ogromno povečalo število vozil na šolski poti), je pa ob sedanji poti predvideno parkirišče za, seveda, avtomobile. Vprašanje: Ali čakate na najhujše?

DRUGO MNENJE K PISMU G. JANEZA MRAMORJA GLEDE UREJANJA POLJA

Jožka Hegler, direktorica MU MOL

Gospod Mramor v uvodu ugotavlja, da se v Polju gradi veliko stanovanj (vključno z načrtovano sosesko Polje III okvirno 500), kjer so dobro urejene mikrolokacije (tako mirujoči promet kot zelene površine), ni pa ustrezno poskrbljeno za javno infrastrukturo (tako komunalno kot družbeno) območja Polje. V primerjavi s sosesko Stanežiče, kjer so načrtovana tudi delovna mesta, se le-ta v Polju ne odpirajo.

Žal je g. Mramor spregledal, da smo se v Sloveniji pred 20 leti odločili za tržno družbeno ureditev, s čimer je bilo ukinjeno družbeno planiranje in je preostalo zgolj prostorsko načrtovanje. Le-to daje prostorske možnosti razvoja različnih dejavnosti, njihovo uresničevanje pa je odvisno od izvajanja sektorskih politik na področju javne infrastrukture ter tržne (zasebne) pobude pri razvoju gospodarstva oz. zagotavljanja delovnih mest. Enako je tudi pri soseski Stanežiče (ki bo po številu prebivalcev primerljiva z marsikatero občino in se načrtuje na »čistini«). Dane bodo le prostorske možnosti, ne pa tudi npr. zagotavljanje delovnih mest iz javnih sredstev. V Polju, Zalogu in Vevčah pa gre za obstoječa naselja, kjer so prav tako dane prostorske možnosti za gospodarske dejavnosti (torej delovna mesta), vendar žal ni gospodarske pobude oz. so celo propadli obstoječi gospodarski subjekti.

Toda to žal ni problem le Polja ali Ljubljane, temveč celotne Slovenije in pretežnega dela Evrope. MOL se v okviru omejenih finančnih možnosti trudi izboljševati blagostanje občanov in občank na vseh področjih in na celotnem območju, vendar žal večina krajanov v vseh delih meni, da prav pri njih dobijo manj kot drugi.

In če se osredotočimo na vprašanja stanovanj, je dejstvo, da imamo tako v Ljubljani kot Sloveniji veliko premajhen delež najemnih stanovanj (le okrog 10 %) in še posebej veliko pomanjkanje neprofitnih najemnih stanovanj (glede na zadnji javni razpis jih je več kot 3000 premalo). Zato le-ta zagotavljamo tako z nakupi kot lastnimi investicijami. Gradimo seveda tam, kjer so zemljišča v lasti MOL in to omogočajo prostorski dokumenti ter komunalna infrastruktura.

V okviru stanovanjskih sosesk zagotavljamo ne le mirujoči promet in zelene površine (kot priznava g. Mramor), temveč tudi varne pešceve površine ter nekaj infrastrukture (enota vrtca in 3 poslovni prostori v soseski Polje II) in tudi varne šolske poti ter dostope brez arhitekturnih ovir, primerne za invalide na vozičkih. Prav tako se izvajajo vlaganja v javno infrastrukturo, vključno z urejanjem in bodočo širitvijo pokopališča Polje, kar je bila prav zahteva krajanov.

In prav na koncu še pojasnilo mojih interpretacij glede zasebnih interesov, ki nasprotujejo javni gradnji. Te moje trditve se nanašajo na minisosesko (približno 20 prostostoječih družinskih hiš ali hiš v nizu oziroma približno 50 stanovanjskih enot, če se realizira občinski projekt večstanovanjske gradnje) ob pokopališču Polje. Le-tej nasprotujejo predvsem stanovalci oz. lastniki stanovanjskih hiš, ki so si dejansko prilastili zemljišča Mestne občine Ljubljana in jih uporabljajo za vrtičke oz. parkiranje. Kako velik je njihov interes, bomo videli, ko jim bomo ta zemljišča ponudili v odkup, seveda vsa hkrati, in ne le posameznih delov, ki bi le preprečili javno gradnjo.

Tako ne preseneča, da smo se prebivalci kraja Polje množično uprli taki mestni politiki in zahtevamo ureditev najnujnejših, že desetletja zanemarjanih infrastrukturnih problemov, preden se prične z gradnjo soseske Polje III. Vsaka druga interpretacija nasprotovanja prebivalcev (kot jo je, recimo podala gospa Jožka Hegler, ko je govorila o parkiriščih in vrtičkih tam, kjer jih sploh ni) ne ustreza resnici in je le nesramno zavajanje občinstva.

Pomagalo bi, če bi si situacijo ogledali v naravi, saj sem prepričan, da mnogi odločujoči ne razlikujejo niti med Poljem, Novim Poljem, Zalogom itd., kar se je že videlo. Pomagal bi, če bi postavili vsaj krajevne table!

Ravno danes so (izsiljeno) pričeli urejati (začasno??) parkirišče za obiskovalce pokopališča na mestu nekdanjega otroškega igrišča. Verjetno bodo postavili tudi začasna in premična stranišča (videti je, da je v Polju vse začasno in premično – glej Predlog sprememb OPN za področje PO-843). Milčinskega Muhoborci so dobili poštni nabiralnik, Poljčani pa začasna stranišča.

ČS Sostro

Športno društvo Zadvor je aktivno že 31 let

Primož Leban

Je že res, da se koledarsko leto počasi končuje, a zdi se, da rekreativcev iz Športnega društva Zadvor (v nadaljevanju: ŠD Zadvor) to dejstvo ne vznemirja preveč. Oni so pač navajeni na drugačne časovne kategorije: namesto koledarskih prehodov se raje zabavajo s sezonskimi. Poletno-jesenski prehod pomeni slovo od kompleksnejših poletnih dogodivščin (kot so veslaški in kolesarski tabori, hribolazenje) k začetku dvoranskih aktivnosti. Nekaj podobnega se zgodi tudi v začetku zime, ko oči hrepeneče iščejo prve snežinke, ki bi lahko pomenile obilico zimskih radosti, začenši s smučarskimi teki pod Urhom. Sicer pa nobena stvar ni večna, zato se tudi snežno svetobolje najpozneje marca umakne iskanju priložnosti za tek, kolesarstvo in podobne dejavnosti. Kar se tiče ŠD Zadvor, v ta čas tradicionalno spadata dva dogodka: organizacija čistilne akcije in Molniškega teka.

Sicer pa ŠD Zadvor ni posledica trenutno priljubljene rekreacije, temveč je na področju športa in rekreacije uveljavljeno že dolgih 31 let; kakopak z vztrajnim pogledom in prihodnost. V tem času vseskozi deluje za promocijo zdravega in aktivnega življenjskega sloga. Z odločbo o društvu, ki deluje v javnem interesu na področju športa, je kakovost delovanja prepoznala tudi država. ŠD Zadvor je na podlagi svojih aktivnosti med drugim pridobil tudi naziv »zdravo društvo«, leta 2007 pa je Mestna občina Ljubljana društvu za uspešno delo na področju rekreativnega športa podelila tudi plaketo glavnega mesta Ljubljane.

Člani vseh starostnih skupin uresničujejo svoje rekreativne ambicije v okviru različnih rednih tedenskih vadb (košarka, nogomet, odbojka, joga, pilates, kolesarstvo, veslanje, družinska rekreacija, ples za odrasle in otroke, orientalski ples, aerobika, ženska rekreacija, tai chi quan, športno plezanje, splošna vadba), ŠD Zadvor pa vsako leto organizira več tradicionalnih dogodkov (Molniški tek, dan športa Četrtna skupnosti Sostro, čistilna akcija, Kostanjev maraton), ki so med krajski vedno znova odlično sprejeti.

K promociji zdravega, aktivnega življenjskega sloga člani društva prispevajo tudi z rednim vzdrževanjem zadvorske trimsteze ter urejanjem smučarskih tekaških prog v dolini Konjščice. Že leta 2004 so s tradicionalno prireditvijo Molniški tek v konkurenci 111 prireditev Športne unije Slovenije za najboljšo organizirano športno rekreativno prireditev zasedli 3. mesto. Letošnji 31. Molniški tek – Memorial Milana Bricelja je stopil še korak dalje, saj je pridobil status »naravi prijazne prireditve« in je bil, kot vedno, vključen v projekt Slovenija teče. Za uresničitev opisanega člani ŠD Zadvor letno opravijo okoli 1.200 ur nepridobitnega, prostovoljnega dela.

Letošnje leto se sicer ni začelo v skladu z najboljšimi obeti. Po dolgotrajni bolezni je odšel Milan Bricelj, večna gonilna sila, ustanovni član in dolgoletni predsednik športnega društva, ki je zagotavljal energijo tudi takrat, ko se je zdelo, da društvo stopica na mestu. Sodeloval je pri vseh podvigih športnega društva, med drugim je načrtoval in gradil trimstezo, vzpostavljal organizacijo številnih tekmovanj v okviru društva in zunaj njega, predvsem v tekih, gorskem kolesarjenju, tenisu in smučarskih tekih, pomagal pa je tudi pri različnih vidikih vzgoje športnih nadebudnežev.

Nadaljevanje je bilo spodbudnejše: celoten april je bil posvečen pomladnemu vrhuncu, Molniškemu teku, saj je društvo poleg same organizacije na dan dogodka poskrbelo za večkratno predhodno seznanitev s traso. Zaradi čistilne akcije teden pred dogodkom je trasa tisto soboto sijala brez odpadkov, ki jih praviloma odvržejo priložnostni ljubimci in sprehajalci v dolini Konjščice pod Urhom. ŠD Zadvor zato na tem mestu poziva vse rekreativce, gobarje, občasne nabiralce kostanja ter druge uživače, ki se potikajo po trimstezi in Zadvorskem hribu nasploh, da se obnašajo odgovorno in vsaj približno ekološko!

Po običajnem poletju, v katerem si člani sami organizirajo rekreacijo, pa je letošnja jesen poskrbela za veliko aktivnosti. Člani društva, ki so sodelovali na (prvi) Golažiadi v Brunarici Zadvor, so zasedli odlično drugo mesto, ŠD Zadvor pa je še posebej ponosno na izvedbo dveh prireditev. Že tradicionalno je društvo za krajane ČS Sostro pripravilo dan športa, ki je kot promocija zdravega, aktivnega življenjskega sloga minil v sproščenem in prijetnem razpoloženju, ki je porok za nadaljnje aktivnosti v smislu rekreacije za vse. Še bolj zabavno je bilo na prireditvi Veter v laseh, ki jo je društvo kot lokalni organizator pripravilo v sodelovanju z OŠ Sostro in Športno unijo Slovenije. Zabavali in rekreirali so se vsi navzoči: tako udeleženci kot organizatorji.

ŠD Zadvor želi omogočiti čim večjemu številu članov (trenutno je članov približno 500) čim bolj kakovostno in dostopno rekreacijo v okviru prireditev in aktivnosti, zato vse zainteresirane tudi na tem mestu vabi k udeležbi na sobotni odbojki, plesu ob petkih, petkovem tai chi quanu in nedeljskem zumba @ fitnessu. Predvsem v teh vadbah je še nekaj prostih mest. Za vse druge informacije o preostalih vadbah in terminih pa poiščite posamezne vodje vadb. Kontakte in druge informacije o aktivnostih in dogajanju v ŠD Zadvor najdete na spletni strani <http://www.sportnodruštvozadvor.si/>, poiščete pa jih lahko tudi na facebooku.

Pogled v leto 2013 za člane društva spet obljublja dobre aktivnosti in sproščeno rekreacijo. Nemara prihajajočega pomladnega vrhunca ne bo predstavljala ponovna organizacija Molniškega teka in čistilne akcije, temveč bo ta čast pripadla trimstezi Zadvor. Resnici na ljubo je ta trenutno videti precej zanemarjena in zapuščena, a taka prav dolgo ne bo več, saj jo namerava društvo spomladi obnoviti in popraviti ter ji povrniti avro polnokrvne rekreativne izkušnje.

Na Osnovni šoli Sostro

Dominika Mesojedec

Na Osnovni šoli Sostro smo si v letošnjem šolskem letu zadali veliko projektov, ki temeljijo na vseživljenjskem učenju, spoznavanju novih dežel, ljudi in izkušenj. V dobrih dveh mesecih smo nekatere izmed teh projektov že izvedli ali pa smo z njimi začeli.

Naravoslovni tabor za vedoželjne učence, Piran in Lipica (21. 9. do 23. 9. 2012)

Učenci Osnovne šole Sostro kažejo veliko zanimanje za naravoslovne predmete. Zato smo se učiteljice naravoslovnih predmetov odločile, da organiziramo naravoslovni tabor na slovenski Obali. Vse leto smo načrtovale dejavnosti. Pozanimale smo se za možnosti nastanitve, znamenitosti, za katere smo menile, da bi bile zanimive in primerne za učence tretje triade. S taborom smo želele učencem približati slovensko Obalo, jim predstaviti življenjsko pestrost, sestavo morja, njegovo ekologijo in jih seznaniti s strokovnjaki na tem področju.

Na taboru so učenci uporabljali predvsem metodo samostojnega raziskovanja in terensko delo. Da bi laže sledili, smo pripravile priročnik, kamor so vpisovali svoja opažanja, predvidevanja ter ugotovitve. Raziskovali smo lastnosti morja in obale v Piranu in njegovi okolici, opazovali ter preučevali, katere živali in rastline prebivajo v obrežnem pasu. Strokovnjaki z Morske biološke postaje so nas seznanili s svojimi dejavnostmi in nas poučili o potapljaštvu in potapljaški oprepi. Ogledali smo si Morski akvarij v Piranu ter skupaj z društvom Morigenos iskali slovenske delfine (najprej na kopenski točki ter nato na ladji). V večernih urah pa smo imeli kemijske in likovne delavnice.

Foto: arhiv ŠD Zadvor

Zadnji dan tabora smo na poti domov obiskali še Lipico in naše lipicance. Vodička nas je popeljala po muzeju lipicancev, ogledali smo si njihove hleve in trening. Kot najzanimivejšo aktivnost pa so učenci označili igranje golfa ter lokostrelstva. Menimo, da smo s taborom dosegle zastavljene cilje. Učenci so naravoslovne vsebine konkretizirali, povezali s pomenom ekološke ozaveščenosti in ohranjanja tako kulturne kot naravne dediščine.

Obisk učencev na dveh hrvaških šolah v sklopu mednarodnega projekta (29. 9. do 2. 10. 2012)

Konec šolskega leta 2011/2012 sva učiteljici naravoslovnih predmetov dobili odobren projekt z naslovom Kroskurikularno vseživljenjsko učenje v okviru Zavoda republike Slovenije za šolstvo. Za prijavo projekta sva se odločili, ker na šoli izvajamo veliko ekodelavnic in okroglih miz, ki večinoma potekajo po končanem pouku. Vendar pa nekateri učenci zaradi obveznosti (interesne dejavnosti, izbirni predmeti, glasbena šola) nimajo možnosti, da bi se jih udeležili. Zato sva si zadali, da v reden pouk naravoslovja, biologije, kemije in gospodinjstva vneseva še več okoljskih vsebin ter povečava medpredmetno in mednarodno povezovanje. Pri projektu so se nama pridružili še učitelji naravoslovja dveh hrvaških šol.

S pomočjo sponzorjev smo načrtovali tudi krajši obisk na partnerskih šolah, kamor smo popeljali pet učencev, ki so že od 6. razreda sodelovali pri okoljsko-naravoslovnih aktivnostih na naši šoli. V preteklem šolskem letu so predstavljali našo šolo na večjih prireditvah, pa tudi na obeh partnerskih šolah. Sodelovali so pri rednem pouku, spoznavali vrstnike ter značilnosti pokrajine, v katero smo prišli.

Comenius: Obisk partnerskih šol iz Hrvaške in Turčije (17. 10. do 22. 10. 2012)

Na naši šoli smo se preteklo šolsko leto vključili v dveletni mednarodni projekt Comenius skupaj z dvema šolama iz Hrvaške (OŠ Pučišća z otoka Brača in OŠ Marjan iz Splita) in šolo iz Turčije (OŠ Ertu rul Gazi iz Istanbula) z naslovom Oblikovanje šolskih učnih načrtov – usposabljanje učiteljev za trajnostni razvoj.

Oktober lani je skupina učiteljev OŠ Sostro obiskala obe hrvaški šoli, aprila letos pa šolo v Turčiji. Pred kratkim smo bili gostitelji mi. Pripravili smo slavnostni sprejem z glasbeno kulturno prireditvijo, ki sta se je udeležila tudi predstavnika hrvaške in turške ambasade v Sloveniji. Gostje so si poleg pouka na centralni šoli ogledali tudi dogajanje na dveh podružničnih šolah: Besnici in Lipoglavu. Zanimivi so jim bili predvsem naša organizirana prehrana, prostornost in tehnična oprema naših učilnic ter domačnost naših šol. Pohvalili pa so tudi izjemno toplino in prijaznost učencev ter vseh zaposlenih.

Partnerske šole smo si z zanimivimi predstavitvami prikazale, kako smo z učenci preučevali naši skupni temi – Sezonska kuhinja in Kultura bivanja nekoč in danes. Dogovorili smo se o končnem izdelku sodelovanja ter nadaljevanju projekta.

Sprehodili smo se po slovenski prestolnici Ljubljani. V mestni hiši nas je sprejel župan, ogledali smo si Ljubljanski grad, se povzpeli na stolp ter se sprehodili po starem mestnem jedru. Na Mesarskem mostu pa smo v znamenje prijateljstva zaklenili ključavnico z imeni vseh štirih šol. Po uradnem delu in sestankih smo goste v soboto popeljali v Mozirski gaj, v nedeljo pa na daljši izlet po Posočju in čez Vrščič na kremno rezino na Bled.

Nad programom srečanja in Slovenijo so bili navdušeni. Naše delo pa je bilo poplačano ob poslavljanju, ko so gostje vsa doživetja strnili v stavek: »Uživali smo v vsaki sekundi našega obiska pri vas.«

(Dominika Mesojedec je učiteljica kemije, biologije in gospodinjstva na OŠ Soatro.)

ČS Jarše

November in december v Šmartnem

Mitja Petje

V novembrski dobredelni akciji Društva prijateljev mladine smo za družino Mitar, ki ji je rdeči petelin pogoltnil hišo konec oktobra, zbrali 1.180 evrov. Pomagali so tudi šmarnski gasilci najprej ob gašenju rdečega petelina, nato pa še isti dan pri pokrivanju strehe s ponjavami skupaj s poklicnimi gasilci Gasilske brigade Ljubljana. Gasilci pa so že naslednji teden pomagali pri spravilu drv za prizadeto družino v začasnem domovanju pri družini Podboršek, saj jim le-ta odstopila staro hišo Fackovih. Tako smo v Šmartnem ponovno dokazali, da ljudje znamo stopiti skupaj in pomagati v nesreči, če je nuja, zato se družina Mitar zahvaljuje vsem, ki so jim priskočili na pomoč v njihovih težkih trenutkih.

V času Miklavževega obiska se je v Šmartnem in okolici dogajalo marsikaj. Miklavž je najprej obiskal vas Hraste in obdaroval stare in mlade, ki so mu odprli vrata, saj so se nekateri tako bali parkeljnov, da si vrat niso upali odpreti. Marsikateri voznik na Šmartinski je zahupal v pozdrav povorki dobrotnika; Miklavž je nekaterim voščil kar skozi avtomobilska vrata in jih obdaril z bonboni. 9. decembra pa je dobri mož skupaj z angeli v župnijskem ateljeju ob

igri gledališča Bičikleta »Babica Zima« pozdravil 78 otrok od blizu in daleč.

Pa še **obvestilo**: Če želite obiskati Rim in Vatikan v februarju skupaj z društvom in župnijo, se lahko prijavite do konca decembra.

Ob koncu leta Društvo prijateljev mladine vabi na novoletno zabavo in se zahvaljuje vsem sponzorjem, obrtnikom in posameznikom, ki so pomagali vse leto 2012.

Več o dogodkih na spletni strani: <http://www.dpm-smartnoobsavi.si>

ČS Šentvid

Računalniško opismenjevanje starejših je lep primer medgeneracijskega sodelovanja

Melanija Šter

Služba za lokalno samoupravo Mestne občine Ljubljana je tudi v letu 2012 po četrtnih skupnostih Mestne občine, v novembru tudi v Četrtni skupnosti Šentvid, izvedla brezplačno računalniško opismenjevanje starejših.

Udeleženci smo s pomočjo dveh mladih predavateljev podjetja ISA.IT spoznavali računalnik, internet in elektronsko pošto ter tudi druga spletna družabna omrežja. Navdušenje med udeleženci je bilo potrjeno z enotnim, rednim 35-urnim obiskom tečaja in številni so ob koncu zagotovili, da ga bodo, če bo le mogoče, obiskovali ponovno oziroma se vpisali na nadaljevalni računalniški tečaj. Nekateri tečajniki pa so si medtem že kupili tudi nove računalnike, ki jim bodo v pomoč pri računalniških komunikacijah.

Po zadnjih podatkih republiškega statističnega urada je odstotek starejših prebivalcev, ki uporabljajo internet, vedno večji. Vzrok je menda ne samo v poznavanju računalnika, temveč tudi v daljši življenjski, pa so si medtem dobi. - In kaj nas starejše najbolj zanima? Iskanje informacij o zdravju, kuhanju, iskanje potovalnih informacij in izmenjava elektronske pošte. Iz tega sledi, da bomo tudi starejši lahko v prihodnje še bolj odprti za novosti in da nam bo računalnik lahko postal tudi pravi prijatelj.

Foto: Mitja Petje

Dobri mož Miklavž na obisku v Šmartnem.

Foto: arhiv ČS Šentvid

Zanimanje za brezplačne računalniške tečaje za starejše v organizaciji Službe za lokalno samoupravo iz leta v leto narašča.

Anže Rozman, mladi skladatelj z bogatim opusom

Nada Breznik

Foto: zasebni arhiv

Nekdanji mestni štipendist skladatelj Anže Rozman

V oktobru nas je presenetila in razveselila novica, da je nominiran med pet finalistov mednarodnega natečaja za filmsko glasbo. Pri svojih 23 letih se že lahko pohvali s številnimi avtorskimi deli, kot so glasba za dva celovečerna filma režiserja Jureta Pervanje *Neizstreljeni naboj* in igrani film *Duhec*, ki je bil septembra letos premierno predvajan na festivalu slovenskega filma. Zmagal je na natečaju poljskega veleposlaništva in AG Ljubljana z orkestralno skladbo na Chopinove teme. Njegova skladba za flavto in klavir *Phoenix* je bila izvedena v okviru Festivala Ljubljana. Je prejemnik letošnje Prešernove nagrade Akademije za glasbo.

Tvoja uvrstitev med pet nominirancev na natečaju za filmsko glasbo, ki je potekal na filmskem festivalu v Zürichu septembra letos, je odmevala v Sloveniji in v Evropi. Kako si sam doživljal dogajanje v Zürichu?

Zame je bila to res ena najlepših izkušenj. V Zürich sem prispel štiri dni pred koncertom, saj smo imeli vaje z orkestrom Tonhalle. Na prvi sem bil zelo živčen, saj se takrat vidi in sliši, kako dobro si opravil svoje delo. Skrbelo me je, ali bo res zvenelo tako, kot sem si predstavljal. Na natečaj se je prijaviło 145 komponistov in komponistk, mlajših od 35 let, iz kar 27 držav. Žirija, ki so jo sestavljali režiser filma Philip Hofmänner, komponistka Annete Focks in komponist Henning Lohner, je ocenjevala glasbo samo, orkestracijo in seveda, kako dobro se glasba ujema s sliko in tematiko filma. Člani žirije so mi po zaključnem koncertu povedali, da sta bili moja ideja in orkestracija odlični, vendar so pogrešali temo. To je namreč zmagovalc Švicar Michael Künstle imel. Neuradno sem po pogovoru z žirijo izvedel, da so se za zmagovalca odločali med mano in Michaelom.

Katera znanja in izkušnje si pridobil v ZDA na poletnih delavnicah, ki si jih obiskoval na prestižni New York Summer Music Festival v zvezni državi New York?

New York Summer music festival je vsakoletna poletna šola za mlade glasbenike, mlajše od 18 let. Traja trikrat po dva tedna in med tem časom se je udeleži več kot 600 učencev. Imajo program tako za klasično kot jazz glasbo, petje, dirigiranje in tudi kompozicijo. Učenci si sami naredijo urnik in se odločijo, na katere predmete, orkestre oz. zборе bodo hodili. Profesorji pridejo z različnih priznanih ameriških univerz. Ponuja široko paleto možnosti za nadgrajevanje znanja in nastopanje.

Komponisti smo imeli predvsem možnost za izvedbo del. Na NYSMF sem pridobil veliko novih znanj o načinih komponiranja komorne glasbe. Vsak profesor ima svoje metode in tako sem res lahko spoznal širok spekter tehnik skladanja. Veliko sem tudi pel v zborih, solo, igral v orkestru in obiskoval ure dirigiranja. NYSMF mi je vsekakor pomagal na moji glasbeniški poti.

Filmsko glasbo si specializiral na delavnicah šole Hollywood music workshop v Klosterneuburgu v Avstriji? Ali program ljubljanske Akademije za glasbo, na kateri si absolvent kompozicije in glasbenega stavka, vsebuje ta predmet?

Hollywood music workshop v Klosterneuburgu poteka že 4 leta. Predavajo zelo uveljavljeni skladatelji filmske glasbe. Sam sem se izpopolnjeval pri znanem Blake Neelyju, avtorju nekaterih skladb za *Pirate s Karibov*, in Conradu Popeu, najbolj priznanem orkestratorju v Hollywoodu. Že več kot 30 let je glavni orkestrator legendarnega Johna Williama. Računalnik je močno spremenil svet komponiranja filmske glasbe. Programi napredujejo z vesoljsko hitrostjo. Včasih je prav težko slediti vsej novi tehnologiji, ki stalno prihaja na trg, tudi finančno. V študij kompozicije na AG v Ljubljani filmska glasba ni vključena. Študenti bolonjskega programa se lahko odločijo za izbirni predmet Filmska glasba, ki ga poučuje prof. Rok Golob. Usmerjen je k analizi filmske glasbe in ne h komponiranju te glasbe.

Si eden redkih mladih skladateljev, ki komponira melodično in harmonično klasično glasbo. Ali meniš, da je prav ta klasična urejenost tvojih skladb vplivala na odločitev žirij, da *Prelude III* in *Nocturno*

za solo klavir izbere za obvezni skladbi za tekmovalce mednarodnega pianističnega tekmovanja za Chopinov zlati prstan?

Vsak skladatelj mora slediti svojemu notranjemu govoru. Mora bit zvest sebi in svoji melodiki, harmoniji, ritmu itd. Kar komponiram, tudi slišim in čutim potrebo po tem, da to, kar slišim, tudi zapišem. Lahko rečem, da imam srečo, da pišem glasbo, ki je všeč tudi publikli. Vendar v osnovi klasično glasbo pišem zase in za svojo dušo in ne zato, da bi bila ljudem všeč, kot mi mnogi očitajo. Imam pač srečo, da komponiram, kot komponiram. Vedno mi je v veliko čast in veselje, ko slišim, da so ljudje uživali ob mojih skladbah, da jim je glasba nekaj dala in da so domov s koncerta šli bolj polni in zadovoljni. Težko rečem, zakaj je žirija Chopinovega zlatega prstana izbrala moji skladbi kar dve leti zapored. Očitno sta jih moji deli prepričali.

Tvoj repertoar obsega orkestralna, vokalna in komorna dela, instrumentalne skladbe filmsko glasbo, ukvarjaš se tudi z glasbeno produkcijo, elektronsko glasbo in aranžiranjem? Ali nameravaš v nadaljevanju kariere vse to nadaljevati ali se čemu posebej posvetiti?

Veseli me, da imam širok spekter glasbenih zvrsti, ki jih rad komponiram. Verjetno bom vse življenje ostal dejaven na vseh teh področjih. Trenutno se sicer najbolj ukvarjam s filmsko glasbo, vendar komponiram tudi druge stvari. Definitivno pa ne mislim zapustiti voda klasične glasbe.

Želim ti uspešno nadaljevanje študija na Berklee College v Valenciji in veliko užitka pri komponiranju, ki se bo s tvojo glasbo prelil tudi v nas poslušalce.

Čar modrine in razgibane linearnosti

Nagrajena fotografija Jurija Strune

Stane Jagodič, akad. slikar in publicist

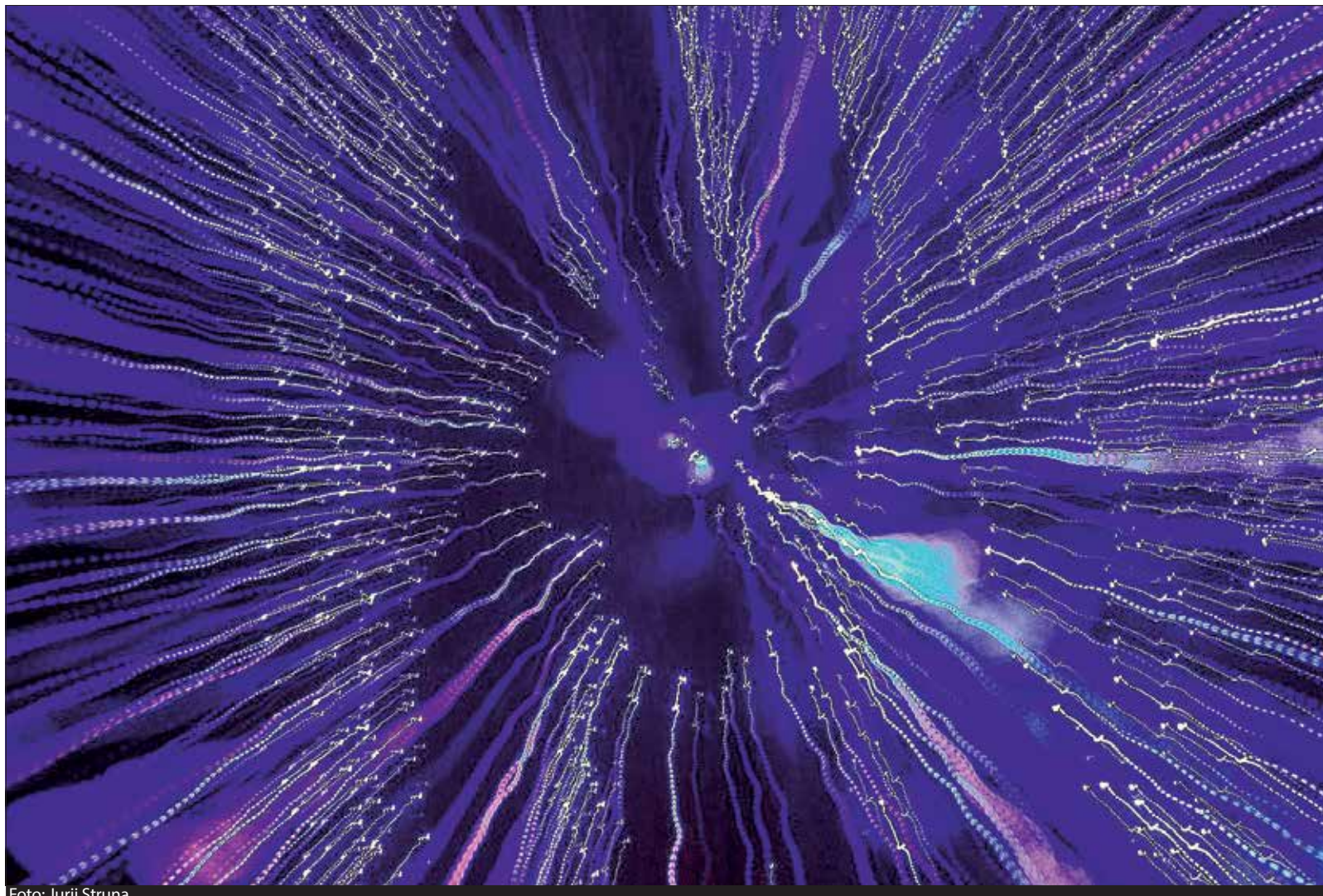

Foto: Jurij Struna

Nagrajena fotografija Jurija Strune.

Fotonatečaj glasila Moja Ljubljana v samem naslovu nakazuje, da morajo prispeli motivi vsebovati bolj ali manj razvidne segmente mesta. V prednovoletnem mesecu pa smo izjemoma nagradili abstraktno podobo, ki jo je poslal Jurij Struna. Je pa avtor abstrakcijo verbalno poljubljani: »Odločil sem se, da vam pošljem sliko, narejeno v prednovoletni Ljubljani.« V resnici bi lahko bila posneta kjer koli na svetu, ker deluje abstraktno. Pojem abstrakcija je v slovarju tujk označen s pridevniki: nerealen, neresničen, nepredmeten, nefigurativen itd. V likovni umetnosti omenjene trditve pogosto ne vzdržijo, kajti natančnejša analiza določene abstraktno rešitve lahko motiv postavi v realnost. Opazovanje mikroorganizmov s prostim očesom daje na primer abstrakten vtis in če si pomagamo z mikroskopom, odkrijemo realen, resničen svet. Podobno je zapažanje pri spuščanju z letalom na zemljo. Z močno oddaljene višine se nam ta kaže dokaj abstraktno, pred pristajanjem pa bolj in bolj realno.

Za nepoznavalca nagrajena fotografija deluje abstraktno, ker mu ni dovolj jasno, ali gre za posnetek eksplozivnega ognjemeta ali linearno razpuščeno elektrificirano praznično okrasje. Podoben vizualen rezultat se lahko končno doseže tudi s pomočjo računalniške tehnologije.

Navzlic ugibanju je Jurij Struna posnel slikovito motiviko, ki spominja na akcijsko slikanje (drip painting) ali kinetično umetnost. Gre za krožno kompozicijo, zajeto v pravokotni format in linearno razgibanost v obliki razpršenih žarkov, ter zlahtno barvno kombinacijo, kjer prevladuje plemenita modra barva z vijoličnim akcentom. Žarenje dekorativne kompozicije nas spominja tudi na vesoljske posnetke, ker daje vtis utripa zvezd in simbolizira praznično božično-novoletno razpoloženje, kajti v času, ko so noči dolge in dnevi kratki, človek preprosto hrepeni po svetlobi.

Nagrajencu se je najbolj približala avtorica Maša Gala z imenitnim motivom, na katerem prevladujejo žareči, linearno razpotegnjeni oblaki nad mestom. Posnetek deluje minimalistično, vendar vizualno prepričljivo. Sledijo: Lucas Schwab z razsvetljenimi stolpniciami

na Trgu republike, Mihael A. Mahkovic z ožarjeno katedralo sv. Nikolaja, Tia Šanovič z bežigraskim naseljem pred nevihto in Vera Smole z dognano mestno veduto, na kateri prevladujejo mogočni oblaki. Petru Legiši so najbolj uspeli barviti parkovni motivi, Slavku Zupanu slikovite fasade starih hiš ob poti na Grad in Slavku Lobniku večerni pogled na Tromostovje. Aljaž Maren je prispeval reportersko črno-belo fotografijo ljubljanskega maratona v času sneženja in Ana Majkus črno-bel posnetek Križank s pomočjo preproste camere obscure.

Privlačna impresionistična motiva predzimskega Barja je poslala Irena Krasnik, medtem ko je je Tjaša Janovljak na sredini Kongresnega trga predstavila nasmehjanega mladeniča z dvignjeno skodelico kave in z dežnikom pod roko, kar deluje dokaj prešerno.

Nagradni fotonatečaj Moja Ljubljana

Avtor vsakokratnega izbranega posnetka motiva Ljubljane prejme 125 evrov. Fotografije za objavo v naslednji številki pošljite najpozneje do 16. januarja 2013 na naslov: Mestna občina Ljubljana, glasilo Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana na CD-ju ali v fizični obliki ali na e-naslov: glasilo.ljubljana@ljubljana.si. Za vse prejete natečajne fotografije si Mestna občina Ljubljana pridruže pravico, da jih objavi v tiskani in/ali spletni obliki glasila Ljubljana.

NA ZELENİ PASICI Z GRBOM

Mestna občina Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana, na podlagi 218 c. člena in 218 č. člena Zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 102/04 - UPB1, 14/05 - popr., 126/07, 108/09 in 5/7/2012) in 12. ter 15. člena Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča (Ur. list RS, št. 130/03, 120/05, 4/06 - popr., 57/06, 122/07 in 107/09), objavlja

JAVNO NAZNA NILO

o razgleditvi podatkov za odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča in poziv k prigrisatvi sprememb podatkov v zvezi z odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Mestne občine Ljubljana za leto 2013

I. Javni poziv je namenjen vsem zavezancem za plačilo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v Mestni občini Ljubljana za leto 2013.

Podatki, pomembni za odmero nadomestila za uporabo zazidanega stavbnega zemljišča in nezazidanega stavbnega zemljišča, ter podatki o zavezancah, bodo razgledni (na pogled zavezancem) v prostorih Mestne občine Ljubljana, Mestne uprave, Oddelka za ravnanje z nepremičninami, na naslovu Adamič-Lundrovo nabrežje 2, 1000 Ljubljana, soba 419 in 422 - IV. nadstropje.

Zavezanci za plačilo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča lahko pregledujejo podatke in nanje podajo pripombe v času od 02. 01. 2013 do vključno 30. 01. 2013, in sicer vsak ponedeljek in petek od 08.00 do 12.00 ure in vsako sredo od 13.00 do 15.30 ure. Pripombe je mogoče poslati tudi s priporočeno pošto na naslov: Mestna občina Ljubljana, Mestna uprava, Oddelek za ravnanje z nepremičninami, Adamič-Lundrovo nabrežje 2, 1000 Ljubljana.

II.

Zavezanci so Mestni občini Ljubljana dolžni do vključno 31. 01. 2013 sporočiti tudi vsako spremembo zavezanca in spremembe ostalih podatkov, pomembnih za odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za leto 2013.

Spremembe in obvestila, ki so pomembna za odmero nadomestila, so:

- sprememba zavezanca,
- sprememba vrste dejavnosti ali namembnosti prostora, objekta ali zemljišča,
- sprememba poslovne ali stanovanjske površine,
- sprememba stalnega prebivališča oziroma naslova zavezanca, kjer sprejema poštne pošiljke,
- podatki, potrebni za oprostitev plačila nadomestila, in podobno.

Zavezanci so tudi med letom dolžni na navedeni naslov sporočiti vse spremembe, ki vplivajo na določitev višine nadomestila in spremembo statusa zavezanca najpozneje v 30 dneh od nastanka spremembe.

Če zavezanec nastalih sprememb ne sporoči, se za odmero uporabijo podatki, s katerimi razpolaga občina, ali se lahko pridobijo brez sodelovanja zavezanca.

III.

Zavezanci spremembe sporočajo Mestni občini Ljubljana s pisno in podpisano vlogo. Vlogi je potrebno priložiti dokazila. Vloga se lahko vloži na način:

- s priporočeno pošto pošiljko na naslov: Mestna občina Ljubljana, Mestna uprava, Oddelek za ravnanje z nepremičninami, Adamič-Lundrovo nabrežje 2, 1000 Ljubljana ali
- osebno, z vložitvijo v vložišču pri Oddelku za ravnanje z nepremičninami, Mačkova 1, 1000 Ljubljana.

Vloga je lahko prosto napisana, obrazec vloge pa je na voljo v vložišču pri Oddelku za ravnanje z nepremičninami in na internetnih straneh občine:

<http://www.ljubljana.si/si/zivljenje-v-ljubljani/obrazci-in-upravni-postopki/obrazci/>

Številka: 422-1348/2012-4

Datum: 15. 11. 2012

Ljubljanski vestnik

15. javni razpis za dodelitev neprofitnih in tržnih stanovanj z neprofitno najemnino v najem

Obveščamo vas, da je 15. javni razpis za dodelitev neprofitnih in tržnih stanovanj z neprofitno najemnino v najem objavljen na spletnih straneh JSS MOL (www.jssmol.si) in MOL (www.ljubljana.si)

Javni razpis za nagrade in plakete glavnega mesta Ljubljane

Komisija za priznanja, volitve in imenovanja sporoča, da bo po 15. januarju na spletnih straneh Mestne občine Ljubljana objavljen javni razpis za podelitev nagrad in plaket glavnega mesta Ljubljane. Razpis za častne meščanke in meščane pa je odprt vse leto in ni vezan na razpis. Razpis bo objavljen tudi v januarjski številki glasila Ljubljana, ki izide 30. januarja. Vabljeni, da pošljete svoje predloge!

Označitev drevja za posek na območju krajinskega parka Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib

V krajinskem parku Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib, natančneje na območju med vilo Marija Vera in Tivoljskim gradom oziroma med Cesto 27. aprila in bližino Šišenskega hriba, je Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Ljubljana, označil drevje za možni posek ter lastnici tega gozdnatega dela krajinskega parka Mestni občini Ljubljana izdal odločbi o odobritvi poseka izbranih dreves. Označeno je poškodovano drevje za sanitarni posek, drevje, ki zaradi zmanjšane stabilnosti ogroža obiskovalce gozda, ter drevje, katerega posek bo prispeval k negotovosti gozda v skladu z gozdnogospodarskim načrtom gozdnogospodarske enote Ljubljana za obdobje 2005-2014 (Ur. l. RS št. 109/07).

Območje, v katerem je označeno drevje za posek, v celoti leži v katastrski občini Ajdovščina. Gre za del gozda s površino 38 hektarjev, ki je v celoti last Mestne občine Ljubljana. Sicer je večina gozdnega dela krajinskega parka v zasebni lasti.

Skupaj je za posek označenih 1.629 dreves, to je 1.157 m³ lesa. Od tega je 593 dreves, to je 36 odstotkov vseh dreves, označenih iz sanitarnih vzrokov. To pomeni, da so drevesa, predvsem pravi kostanj in smreka, poškodovana oziroma oslabela zaradi različnih biotskih in abiotskih dejavnikov, med katerimi so najpogostejši kostanjev rak ter različne druge glive, bolezni in podlubniki. Sem sodi tudi drevje, ki je zaradi poškodovanosti, oslabelosti oziroma zaradi zmanjšane stabilnosti lahko nevarno za obiskovalce

gozda. To je predvsem drevje ob sprehajalnih poteh in stezah.

1.036 dreves (790 m³ lesa) je bilo izbranih za negovalni posek. Tako posek iz sanitarnih vzrokov kot tudi negovalni posek sta ob upoštevanju vseh izredno poudarjenih socialnih in ekoloških funkcij, ki jih ima ta gozd, kot ukrepa načrtovana tako v gozdnogospodarskem načrtu gozdnogospodarske enote Ljubljana za obdobje 2005-2014 kot tudi v podrobnih izvedbenih gozdnogojitvenih načrtih. Za posek označeno drevje predstavlja 7 odstotkov lesne zaloge (vsega lesa) na površini 38 hektarjev, kar pomeni v povprečju manj kot 43 dreves na 1 hektar (10.000 m²).

Desetletja brez ukrepanja bi za takšen gozd pomenila slabitev moči pri opravljanju poudarjenih funkcij. Sečnja je nasploh eden najpomembnejših ukrepov pri negi gozda, izjema velja le pri pragozdovih oziroma gozdnih rezervatih, v katerih se gozd prepušča naravnemu razvoju.

Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Ljubljana je na del drevja, označenega za posek, namestil obvestila s pojasnilom, kaj je razlog označitve drevja za posek. Obiskovalce vljudno naprošamo, naj obvestil ne odstranjujejo, saj bodo le tako o vzroku označitve na kraju samem obveščeni tudi drugi ljubitelji gozda.

Prav tako bomo obiskovalce obveščali in opozarjali tudi v času sečnje označenega drevja, ki se bo po besedah predstavnikov lastnice gozda Mestna občina Ljubljana odvijala v zimskem času, predvidoma v decembru 2012 oziroma januarju 2013. To pomeni sečnjo zunaj vegetacijske dobe ter v času, ko so tla pomrznjena in suha ter zato manj občutljiva za poškodbe zaradi sečnje in spravila.

Protipoplavni ukrepi Mestne občine Ljubljana

Mestna občina Ljubljana je v času od zadnjih katastrofalnih poplav (septembra 2010) do danes izvedla vrsto ukrepov za povečanje poplavne varnosti na območju MOL. S tem je obvarovala svoje meščane pred nedavnimi uničujočimi poplavami, ki so zajele nekatere občine, tem pa je nesebično nudila prepotrebno pomoč. Ukrepi so se nanašali na čiščenje cestnih propustov (Malence, Lahov štrardon, Voslica, Podsmreški jarek, Srednji Podsmreški jarek, Kopavenski jarek), čiščenje obcestnih jarkov (območje Ilovec, Galjevice, Rudnika, Rakove jelše, Gmajnic, Črne vasi in Lip, ob Ižanski cesti, ob Hauptmanci, območje doline Besnice), vzdrževanje odvodnjavanj, obrezovanje vejveja in grmičevja ter odstranjevanje grmičevja in dreves. Za te ukrepe je MOL namenila **492.000 €**. Poleg tega je **1.875.280 €** namenila za finančno pomoč prizadetemu prebivalstvu v poplavih leta 2010 (678.425 € za pomoč neposredno v času poplav, **404.740 €**

pomoč socialno ogroženim, **712.738 €** pomoč posameznikom v stanovanjih in stanovanjskih stavbah, **79.377 €** pomoč posameznikom v večstanovanjskih stavbah), **1.594.817 €** je bilo namenjenih za sanacijo lokalne javne infrastrukture ter **912.885 €** za sanacijo vrtcev. Skupaj je Mestna občina Ljubljana za ukrepe za povečanje poplavne varnosti v obdobju od oktobra 2010 do danes namenila **4.874.982 €**. Država je MOL povrnila finančna sredstva v višini **196.000 €** ter v tem obdobju na območju MOL financirala **1.043.384 €** za sanacijo in vzdrževanje vodotokov iz državne pristojnosti.

Spletno mesto Visit Ljubljana prejelo nagrado netko 2012

Spletno mesto Visit Ljubljana je na podelitvi 21. novembra prejelo nagrado netko 2012 za najboljši digitalni projekt v kategoriji *Mediji in informativni portali*. Spletno mesto Turizma Ljubljana, namenjeno meščanom in obiskovalcem mesta, med drugim odlikuje prijaznost mobilnim napravam, saj je bilo letos nadgrajeno z odzivnim dizajnom, ki omogoča prilagojeno prikazovanje vsebin na različnih velikostih ekranov. Nagrado netko, ki jo vsako leto prejmejo najboljši spletne strani, mobilne aplikacije ter projekti s področja družbenih medijev v Sloveniji, podeljuje Gospodarska zbornica Slovenije - Združenje za informatiko in telekomunikacije.

Žirija v kategoriji *Mediji in informativni portal* v sestavi strokovnjakov s področja komunikacij in digitalnih medijev: Sandra Bašič, Zenel Batagelj in Joh Dokler je pri izboru nagrajenca upoštevala kriterija prepletenosti medijskih modelov in poglobljenosti informacij, poseben poudarek pa je namenila tudi inovativnosti pri vključevanju uporabnikov.

Spletno mesto Visit Ljubljana, ki ga je Turizem Ljubljana vzpostavil leta 2008, povezuje turistične vsebine Ljubljane in regije Osrednja Slovenija, zasnovano pa je kot osrednja spletna informacijska točka za turiste. Poleg informacij o znamenitostih Ljubljane in regije, kulturni in kulinarični ponudbi, naravi in aktivnem oddihu, zabavi ter nakupovanju ponuja še koledar prireditev in zemljevid, uporabniki pa si lahko oblikujejo lasten izlet s pomočjo orodja MyVisit.

Spletno mesto omogoča na mobilnih napravah, npr. na pametnem telefonu ali tabličnem računalniku, ogled trenutne lokacije uporabnika, zanimivih točk v bližini ter uporabo orodja MyVisit z izletom po Ljubljani ali regiji, ki si ga je uporabnik predhodno ustvaril sam. Z nadgradnjo v odzivni dizajn je spletno mesto Visit Ljubljana v tem trenutku eno prvih tovrstnih turističnih spletnih mest v Evropi.

Več o nagradah netko na spletni strani www.netko.si.

Foto: Rok Štupar

12. oktobra je Občina Vodice (na sliki: župan Vodic Aco Franc Šuštar) pripravila pri 167 let starem, zdaj obnovljenem nagrobniku Jerneja Kopitarja na Navju slovesnost ob 115-letnici prenosa njegovih posmrtnih ostankov z Dunaja v Ljubljano.

Šolarji ne smejo biti lačni

Ravnatelj Ljubljanskih osnovnih šol so na zadnjem aktivu ravnateljev zagotovili, da so vsem učencem, ne glede na plačilo, na razpolago sadje in kruh, saj otroci v osnovnih šolah MOL ne smejo biti lačni. V osnovnih šolah prislulneje vsakemu staršu, ki se v stiski obrne nanje, in v okviru možnosti poskrbijo za malico in kosilo. MOL bo po potrebi pomagala šolam. Nekatere šole so povabile starše, da povečajo svoje prostovoljne prispevke za šolske sklade za plačilo prehrane za tiste otroke, katerih družine se znajdejo v stiski. Kljub temu solidarnost in socialna akcija ne moreta nadomestiti sistemskih ukrepov, zato MOL pozdravlja rešitev politike, da so v proračunu RS za leto 2013 zagotovili sredstva za prehrano študentov, dijakov in učencev v vrednosti približno 24 mio evrov.

Mestna občina Ljubljana na osnovi *Odloka o denarni pomoči* zagotavlja sredstva za enkratno denarno pomoč svojim socialno ogroženim občankam in občanom za več namenov, med drugim tudi za **kosila za otroke v osnovni in srednji šoli**. Upravičenci/-ke do denarne pomoči so osebe, ki so brez lastnega dohodka, in osebe, ki z lastnim dohodkom **do 30% presegajo** minimalni dohodek na posameznega družinskega člana po zakonu, ki ureja socialno varstvene prejemke in imajo stalno bivališče v Mestni občini Ljubljana.

Za vodenje postopkov o dodelitvi denarne pomoči ima MOL sklenjeno pogodbo s centri za socialno delo, dodeljevanje t.i. mestnih pomoči je dobro utečeno in poteka na naslednji način: Vlagatelj, ki želi uveljavljati subvencijo za šolska kosila na pristojnem centru za socialno delo najprej vloži vlogo za uveljavljanje pravic iz državnih sredstev. V primeru, da do plačila kosila s strani državnega proračuna zaradi preseganja cenzusa ni upravičen, lahko vloži vlogo za denarno pomoč MOL, do katere pa so upravičeni tudi vlagatelji, ki, kot že omenjeno, do 30% presegajo minimalni dohodek na

posameznega družinskega člana po zakonu, ki ureja socialno varstvene prejemke. Na ta način lahko plačilo kosil v osnovni in srednji šoli zagotavljamo večjemu številu socialno ogroženih otrok.

Cene Štupar – Center za izobraževanje Ljubljana

bo izvajal BREZPLAČNE TEČAJE tujih jezikov angleščine, nemščine in italijanščine za upokojece Mestne občine Ljubljane in socialno šibke prebivalce Mestne občine Ljubljana (prejemniki denarne socialne pomoči) tudi v letu 2013. Tečaji se izvajajo v okviru Mestnega programa izobraževanja odraslih, ki ga financira Mestna občina Ljubljana.

STOPNJE TEČAJEV TUJIH JEZIKOV: Udeleženci imajo možnost pridobitve znanja na 1., 2. ali 3. stopnji tujih jezikov: angleščine, nemščine in italijanščine. Posamezna stopnja tečaja traja 50 pedagoških ur. Pogoji za izvedbo posamezne stopnje tečaja je prijava vsaj 15 udeležencev. Prijave zbiramo do zasedbe mest.

ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVANJA: Izobraževanje poteka po vnaprej objavljenem urniku na podlagi povpraševanja po določenem tujem jeziku. Ob zaključku posamezne stopnje tečaja udeleženci opravljajo (interni) preskus znanja in pridobijo potrdilo o udeležbi v programu. Udeleženci imajo pred vključitvijo v tečaj možnost testiranja zaradi uvrstitve v primerno stopnjo. **ČASOVNI TERMIN IN KRAJ USPOSABLJANJA:** ● januar 2013 – julij 2013; ● september 2013 – december 2013, Usposabljanja potekajo v dopoldanskem in popoldanskem terminu v prostorih Ceneta Štuparja – CILJ na Linhartovi 13 oz. Vojkovi 1 v Ljubljani.

PRIJAVE IN INFORMACIJE: Na naslovu Cene Štupar - Center za izobraževanje Ljubljana, Linhartova 13 (3. nadstropje); na tel. št.: 01/23 44 420 oz. 030/646 919 (Miha Jezovšek); na elektronski naslov: mihajezovsek@cene-stupar.si

Organizatorica izobraževanja odraslih: Dragica Glazar: 030 / 642 425, dragica.glazar@cene-stupar.si

Mesto za mlade

Aina Šmid

V nasprotju s trendi družbe v krizi, ki vedno bolj krči sredstva za različne vsebine v kulturi in izobraževanju, s tem pa tudi prostor in možnosti za delo, posebej za mlade, ki si svojo pot šele utirajo, je Oddelek za kulturo MOL odločil za drugačno iniciativo. Povezali so se z nekaterimi javnimi zavodi in nevladnimi organizacijami in pripravili nov javni razpis za sofinanciranje prvih projektov mladih ustvarjalcev Mladika in predstavili program, ki bi spet pritegnil mlade generacije v kulturne hrame.

Dr. Uroš Grilc, vodja Oddelka za kulturo na MOL, je povedal: »V pravkar objavljenih javnih razpisih na MOL-u, ki se nanašajo na financiranje projektov in programov v kulturi v naslednjem obdobju, smo vpeljali nekaj novosti, s katerimi skušamo pridobiti večjo zastopanost mlajših generacij v dejavnostih na različnih področjih, oblikovali pa smo tudi nekatere konkretne programe, ki bodo pokazali, kako spodbuditi mlade k večji participaciji v kulturni ponudbi. Slovenska kultura in slovenska družba danes kažeta veliko vrzel v zastopanosti generacij tako v kulturni produkciji kot v nekaterih drugih segmentih. Današnji čas krčenja javnih sredstev je še posebej občutljiv in nevaren zlasti za mlajše generacije. Prav zato smo se na MOL-u tega problema lotili zelo zavestno in sistematično ter skušali ta trend vsaj v določeni meri obrniti. Z izdelanimi ciljnimi pristopi želimo spodbuditi mlade k večji udeležbi na ravni kulturne ponudbe pa tudi k večji udeležbi v samem procesu ustvarjanja.« Po besedah dr. Grilca je prav spodbujanje vključenosti in kreativnosti mladih tudi eden glavnih pogojev, da družba spet pride iz krize.

Uroš Korenčan, direktor Lutkovnega gledališča Ljubljana, je predstavil prvi del novega MOL-ovega programa. Gre za tako imenovani abonma K/U/L, ki združuje različne producete na področju kulture in nastaja letos že v drugi izdaji, torej že z določenimi izkušnjami, kaj mladi pogrešajo in pričakujejo od kulturne ponudbe v naši prestolnici. »Z akcijami, kot je KUL abonma, delujemo nesebično, saj se vsi vključeni zavodi odrekamo svojemu prihodku, zato da bi bili cenovno dostopni za čim več mladih. KUL abonma je kratica: kultura / umetnost / Ljubljana, ki povezuje 5 ljubljanskih javnih zavodov: Kinodvor, Kino Šiška, Mestno gledališče Ljubljansko, Slovensko mladinsko gledališče in Lutkovno gledališče Ljubljana ter eno nevladno organizacijo Bunker, ki upravlja Staro elektrarno. Projekt obsega 8 dogodkov: 4 gledališke predstave, 2 glasbena dogodka, 2 filmski projekciji umetniških filmov, vse za ceno 20 evrov. Javni zavodi tako ponujajo najboljše,

ODPRTO PISMO HVALEŽNIH MOZIRJANOV

V imenu Mozirjanov Klemen Čretnik

Dragi prostovoljci! Če bi lahko, bi vsem stisnili roko. Če bi lahko, bi vse v zahvalo objeli. Živimo v času, ko teče življenje večine v včasih zelo nevdržnem tempu. V času, ko včasih nimamo časa niti zase, kaj šele za druge. In ta vsakdan je v ponedeljek prekinila narava. Poslala nam je obilne padavine, ki so marsikje v Sloveniji povzročile ogromno gorja. Prav tako so se zaradi padavin razbesneli potoki, razbesnele so se reke in povzročile ogromno gorja tudi prebivalcem občine Mozirje.

Razbesnele reke so nas primorale, da smo si vzeli čas zase in pustili vse drugo, da smo lahko začeli reševati svoje premoženje, kolikor je to sploh bilo mogoče. Zaposleni so, če je to le bilo mogoče, zapustili delovna mesta ter odhiteli domov. Iz najnižjih predelov hiš se je začelo reševati, kar se je le dalo. Zatem pa je sledilo le nemočno opazovanje, kako skozi vsako najmanjšo špranjo v domove priteka voda, ki je ušla izven svoje poti. Marsikdo je bil obupan in ni vedel, kako ukrepati. Voda vsepovsod, na dnu vsega mulj. Najteže je začeti. Vodo odstranjevati z vedri je zamudno, težko, skoraj Sizifovo delo. In tukaj se je še enkrat več pokazala dobra plat slovenskega prebivalstva. Solidarnost. Sploh pri ljudeh, ki jih preredko pohvalimo oziroma jim izrečemo zahvalo. Prostovoljni gasilci. Ko dobijo poziv, iz rok izpustijo vse, kar imajo in odhitijo k ljudem potrebnim pomoči. Brez razmišljanja. Tvegajo tudi svoja življenja, zapustijo svoje domove zato, da pomagajo drugim.

Tako je bilo tudi v Mozirju. Gasilci so prišli na pomoč vsem, ki s(m)o pomoč potrebovali. In ne le domači gasilci. Prišli so gasilci z vseh koncev Slovenije. Največ z ljubljanskega območja, kjer je narava v večini primerov ljudem prizanesla. Preko 100 prostovoljnih gasilcev se je tako v torek kot v sredo pripeljal v Mozirje in ponudilo svoje roke za pomoč. Prišli so pomagat popolnim neznancem. Vozili so se po vaseh in ponujali svojo pomoč. Kdor je želel, je lahko prosil za pomoč in jo dobil.

Izčrpane so bile izjemne količine vode, odstranjena ogromna količina mulja in blata, premaknjenih nešteto škatel, zabojev, omar. Vse za en malenkosten »hvala lepa«. Brez plačila. Vse, kar smo jim lahko dali v zahvalo je kak topel čaj ali kava in prijazno besedo. Žal pa nekateri tudi tega ne znajo ceniti in so prostovoljni (!) gasilci sprejeti tudi z nerganjem.

Dragi prostovoljci! Upamo, da je bilo slabih besed čim manj in da ste občutili hvaležnost vseh nas. Če bi lahko, bi vsem stisnili roko. Če bi lahko, bi vse v zahvalo objeli. Če bi lahko ... Lahko pa vam vsem javno izrečemo zahvalo za vse ure, ki ste jih preživeli stran od svojih domov, stran od domačih, stran od svojih opravil. Samo zato, da ste pomagali sočloveku v stiski. Hvala vam za vse, kar ste naredili. Hvala tako domačim prostovoljcem kot tudi prostovoljcem iz drugih koncev Slovenije.

Za konec pa vas pozdravljamo z vašim pozdravom: »Na pomoč!«

7. novembra 2011

Foto: arhiv MOL

152 ljubljanskih prostovoljnih gasilcev je novembra priskočilo na pomoč poplavljenecem v Lokah pri Mozirju, Ljubiji, Kolovratu, Lepi njivi, Brezjah, Žukovcu, Trnavčah in Mozirju.

kar imamo za mlade od 15. do 25. leta. S to akcijo si želimo prepričati mlade, da so vsebine, ki jih ponujajo naše kulturne institucije, ustrezne zanje in so ustrezen način preživljanja prostega časa.»

Mag. Mateja Demšič, vodinja Urada za mladino, je predstavila nekatere možnosti za sodelovanje v novih aktivnostih za spodbujanje mladih k ustvarjalnosti.

»Omenila bi projekt v našem četrtnem mladinskem centru v Zalogu, za katerega vemo, da je precej degradirano območje. Tja nam je uspelo pripeljati Moderno galerijo s projektom Zalograd. Zavedali smo se, da naših mulcev ne bomo mogli kar tako pripeljati v Moderno galerijo, zato smo Moderno galerijo pripeljali k njim. Razvil se je projekt, ki uči mlade o arhitekturi in odnosu do okolja.«

Boris Kobal je kot pobudnik projekta »Ker smo mladi« spregovoril o možnostih, ki jih MOL v svojih novih pobudah ponuja mladim gledališčnikom. »Pred časom sem z grozo ugotovil, da vse abonmajske in repertoarne ponudbe slovenskih gledališč, razen redkih izjem, dajejo zelo malo možnosti mladim režiserjem, ki so ravnokar prišli z Akademije. Ocenil sem, da je nekako 26 mladih režiserjev s končano AGRFT na cesti. Prišel sem na zamisel, da bi ustvarili neko nizkopračunsko možnost za mlade, da se lahko predstavijo. Sklinal sem mlade gledališnike in navdušeno so pozdravili to iniciativo, edini pogoj za sodelovanje je bila starost mladih gledališčnikov v razponu od zaključka akademije do 33 let. Na oddelku za kulturo v Mestni občini Ljubljana sem naletel na odprta ušesa, dobili smo županovo odobritev in pred nami je 5 režiserjev z avtorskimi projekti, ki se bodo predstavili v letu 2013 in naslednjih 5, ki bo dobilo svojo priložnost v letu 2014. To so mladi ustvarjalci, ki do danes še niso imeli priložnosti pokazati svojih sanj.«

nenavadnih predstav Mladinskega, *Ljubezen na smrt* v režiji Matjaža Pograjca. V čem je njena nenavadnost? Gotovo v tem, da so gledalci ob poslušanju uglasbljene poezije, ki jo igralci pred njimi pojejo v živo, deležni tudi izvrstne večerje – tudi igranci pred njimi skuhamo v živo. Letošnje ponovitve bodo na sporedu od 27. do 30. decembra; predstavo si lahko ogleda le 72 gledalcev naenkrat.

Ste se ob vsem povedanem morda vprašali, zakaj se gledališču reče *mladinsko*? Nobena od omenjenih predstav ne vzbuja vtisa, da je namenjena otrokom ali mladini. Res ne, vendar to ne pomeni, da takšnih ni na repertoarju. Slovensko mladinsko gledališče je bilo namreč ustanovljeno kot prvo profesionalno gledališče za otroke in mladino v Sloveniji, in čeprav je svoj program razširilo in se osredotočilo na nenavadne, neklasične predstave, ki utirajo nove gledališke poti, na nekdanje poslanstvo ni pozabilo. Zato pomemben segment njegovega programa še vedno predstavljajo tudi vrhunske uprizoritve za mlado občinstvo. Letos smo sicer »upokojili« legendarno *Piko* (Nogavičko, se ve), ki je svoje vragolije na odru zganjala kar štirinajst let, a polnokrvno odrsko življenje živi še veliko sijajnih uprizoritev. Decembra smo otrokom namenili poleg *Pekarne Mišmaš* najnovejšo uprizoritev za mlade po letih in po srcu, *Luno na cesti* (22. in 23. 12.) (koprodukcija z Zavodom Bufeto), ki sta jo zasnovala (in v njej igrata) mojstra klovnovske umetnosti Ravil in Nataša Sultanova, režijsko pa jima je pomagal Ivan Peternelj. Poetična, nostalgična in čarobna predstava o osamljenem klovnu in muhasti klovnosi bo gotovo prava, da vas bo zapeljala v praznično razpoloženje – morda pa tudi za popestritev kakšnega rojstnega dne, ki ga po ogledu *Lune* malčki lahko praznujejo v Klubu SMG. Več o programu Slovenskega mladinskega gledališča na: www.mladinsko.com

Foto: arhiv MOL

Nova trasa linije 1 LPP.

Foto: arhiv YHD

Delavnica projekta

Spletni portal KIC Ljubljana je pomembna novost za promocijo kulturnega dogajanja v Ljubljani, hkrati pa bo omogočil lažjo koordinacijo in načrtovanje kulturnih prireditvev različnih producentov. Portal bo omogočal tudi zbiranje in analizo različnih podatkov o kulturnem dogajanju v Ljubljani.

Obnovljen je Kopitarjev nagrobnik

I. M.

12. oktobra je Občina Vodice pripravila pri 167 let starem, zdaj obnovljenem nagrobniku Jerneja Kopitarja na Navju slovesnost ob 115-letnici prenosa njegovih posmrtnih ostankov z Dunaja v Ljubljano. Med kulturnim programom smo prisluhnili nagovorom župana, predsednika Kopitarjevega društva, predstavnika Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport ter direktorja Slovenskega znanstvenega inštituta na Dunaju.

Obnovo nagrobnika je omogočila vodiška občina. Le-ta si, predvsem z izvajanjem Kopitarjevih dni (letos že petnajstič), prizadeva ohranjati spomin in svojega rojaka iz bližnjih Repen in na njegovem izročilu temelječe identitete kraja. Še več: po nedavno izraženi oceni uglednega slavista pripomorejo Kopitarjevi dnevi k preseganju pristranske, črno-bele predstave o razmerjih med Kopitarjem, Čopom in Prešernom. Nadalje: Kopitar, vrhunska avtoriteta na področju jezikoslovja, član vseh pomembnejših evropskih znanstvenih ustanov, ob tem vseskozi trdno zakoreninjen v domačem jeziku in v kulturnem izročilu, je bil tudi velika osebnost. Znal je premagovati osebne zamerje; kot cenzor je dopustil objavo Prešernove Nove pisarije. Prešeren pa ni napisal le zbadljivega soneta o Apelu in čevljarju, temveč je priznaval Kopitarjeve zasluge in strokovno veličino.

Kopitar je bil več kot 20 let prvi skriptor v dunajski Dvorni knjižnici. Ta status ustreza današnjemu pojmovanju funkcije ravnatelja. Manj pa je znano, da je kot osebni odposlanec cesarja Franca 1. v Parizu organiziral vračilo večjega števila slik, knjig, rokopisov, ki jih je Napoleon ob zasedbi Avstrije odpeljal kot vojni plen. Dodajmo še, da je na dobri poti naša pobuda za postavitev kenotafa-obeležja na pokopališču St. Marx, kjer je bil do leta

1897 Kopitarjev grob. Pristojna dunajska uprava izkazuje za projekt razumevanje in podporo. Realni termin za postavitev kenotafa je spomladi prihodnje leto.

Impresivno, spomeniško zaščiteno pokopališče St. Marx, opuščeno leta 1874, je bilo namenjeno avstrijski družbeni eliti. Uvršča se med najpomembnejša na svetu. Ob vhodu je tabla z izborom imen uglednih osebnosti, razvrščenih v 38 skupinah. V skupini Filologi zasledimo ime Bartholomäus Kopitar, ki je na tem seznamu edina sled za velikim pokojnikom slovenskih korenin.

Bontonček se predstavi

Viki Vertačnik

Ste že kdaj želeli slepemu pomagati čez cesto, pa niste vedeli, kako, in ste raje šli po svoje? Ali ste bili že kdaj v zadregi, ko ste se pogovarjali z nekom, ki jeclja, pa niste vedeli, ali bi ugibali, kaj želi povedati ali ne? Morda se je kdaj jezil na vas človek na vozičku, ker ste skočili po sendvič in parkirali na pločniku? Ali ste kdaj premišljevali, zakaj ima kuža, ki ste ga srečali, na sebi plašč z narisano prečrtano roko? Če ste na katero izmed zgornjih vprašanj odgovorili pozitivno, je projekt Bontonček za vas prava stvar. Ampak kaj pa je Bontonček?

Bontonček je projekt, ki je pri društvu YHD - društvu za teorijo in kulturo hendikepa nastal v letu 2008. Ime je dobil po istoimenski knjižici, ki jo je izdala Zveza telesnih invalidov na Hrvaškem, na društvu YHD pa smo pridobili pravico za njeno širjenje po Sloveniji. Knjižica Bontonček je zasnovana tako, da je v prvi vrsti namenjena mlajšim, čeprav je njeno sporočilo namenjeno prav vsem. 21 kratkih pravil spremljajo vabljive ilustracije. Pravila in ilustracije govorijo o tem, kako ravnati, ko se srečamo s hendikepirano osebo ali z nekom, ki ima kakšno kronično bolezen, ali pa govorijo o odnosu do tistih, ki imajo težave pri vzpostavljanju socialnih stikov. Hkrati z izdajo knjižice je zrasla tudi ideja o projektu, ki bi bil v prvi vrsti namenjen lažji integraciji hendikepiranih otrok v običajne šole, posredno pa vsem preostalim.

Projekt Bontonček je po dobrih štirih letih delovanja med ljudmi že dobro znan. Največ delavnic izvedemo v Ljubljani, saj je Mestna občina Ljubljana pomembna sofinancerka našega projekta, se pa

Vabilo Slovenskega mladinskega gledališča

V Slovenskem mladinskem gledališču je prav vsak mesec pester na svoj način, december pa bo poleg tega, da bo prazničen tudi zelo zanimiv. Obeta se namreč nova premiera, *Nedolžni* (*L'Innocente*), ki jo režiser Diego de Brea pripravlja po zadnjem filmu znamenitega cineasta Luchina Viscontija (ponovitev so predvidene v drugi polovici decembra). Sodeč po njegovih prejšnjih predstavah v Mladinskem, ki so navdušile občinstvo doma in po svetu, vse do daljne Kolumbije, se lahko nadejamo igralsko dognane, čustveno intenzivne in vizualno osupljive stvaritve.

Decembra bomo prvič javno uprizorili še en projekt – pravzaprav tri v enem ali pa nemara enega v treh ... To bo *Breča* (za zdaj ima še delovni naslov), ki jo pripravlja »hišni« režiser Vito Taufer. Uprizoritev, ki se ukvarja s sodobnim pehanjem za neulovljivo srečo, je samosvoja že po povsem formalni plati: zasnovana je kot vrsta intervjujev, ki bodo potekali v treh zaporednih večerih, povezovala pa jih bo vedno duhovita in pronicljiva Desa Muck. Zadnji mesec v letu je tudi čas, ko odigramo nekaj ponovitev ene najbolj

Spletni portal KIC – Kulturni infocenter Ljubljana (www.kic-ljubljana.si)

Spletni portal KIC – Kulturni info center Ljubljana – je nastal v sodelovanju Oddelka za kulturo MU MOL in podjetja ENKI komunikacije d.o.o. Podoba portala in logotip sta delo skupine mladih oblikovalcev Ansambel. Portal KIC Ljubljana želi postati relevanten vir informacij o kulturnem dogajanju v Ljubljani. Tu bodo v enem mestu dostopne vse informacije o kulturnem dogajanju v Ljubljani, objavljene informacije bodo celovite, aktualne in vsebinsko polne, portal omogoča producentom boljše in učinkovitejše načrtovanje kulturnih dogodkov. Portal omogoča tudi vnašanje informacij o kulturnih prireditvah z zunanje uporabniške strani prek spletnega obrazca za objavo dogodka, dogodek pa je javno objavljen šele po potrditvi urednice portala. Uredniški odbor, v katerem so predstavniki Oddelka za kulturo MU MOL, si pridržuje pravico do končne presoje o objavi posameznega dogodka.

Bontonček, ki jo izvaja Društvo YHD.

Foto: Mojca Zupan

Mladi v ČMC Črnuče spoznavajo zapisovanje brajice v okviru projekta Bontonček, ki jo izvaja Društvo YHD. Društvu se opravičujemo, ker smo v prejšnji številki na strani 15 zmotno zapisali, da gre za učenje stenografije.

radi podamo tudi kam drugam. Projekt Bontonček predstavljamo v osnovnih šolah, zaradi potreb, ki jih zaznavamo na terenu, pa ga širimo. Tako smo že drugo leto izvajali delavnice v četrtnih mladinskih centrih po Ljubljani, sodelovali smo s knjižnicami in Zvezo prijateljev mladine, pokukali smo v vrtnice ter na različne festivale. Želimo pa si čimbolj priti v stik z ljudmi, saj je potreba po vedenju, ki ga širi Bontonček, velika.

Naše delo poteka v obliki delavnic, ki jih večinoma izvajamo hendikepirani izvajalci. To je posebna dodana vrednost projekta. Na delavnicah je pravilo, da se vpraša vse, dobrodošli pa so tudi kakršnikoli komentarji v zvezi z obravnavano tematiko. Z udeleženci se pogovarjamo o hendikepu in življenju hendikepiranih, s pomočjo različnih iger se posamezniki lahko živijo v doživljanje hendikepiranih ali pa se preizkusijo kot njihovi osebni asistenci. Predvsem takrat, ko delamo z mlajšimi, se podrobneje ustavimo ob knjižici Bontonček. Med nami pa že nastaja sorodna knjižica, ki bo namenjena starejšim.

Res živimo v svetu, ko se zdi, da imamo na voljo veliko pripomočkov, s katerimi lahko sami naredimo praktično vse. Po drugi strani pa pogosto opazimo, da smo vendarle bolj odvisni drug od drugega, kot si želimo priznati. Zato je najbolje, da se čim bolj spoznamo in zaživimo drug z drugim. Prav k takemu sobivanju spodbuja tudi naš projekt Bontonček. Odzivi udeležencev naših delavnic so zelo pozitivni, zato bi jih priporočal tudi tistim, ki nas še ne poznate. Da nas boste lažje našli, pa še spletna stran z vsemi potrebnimi informacijami: www.yhd-drustvo.si/bontoneck

(Viki Vertačnik je vodja projekta Bontonček.)

Podaljšana linija 1

Od 3. decembra 2012 je linija 1 podaljšana do novega kompleksa Snaga na Cesti dveh cesarjev. S podaljšanjem se bo približala tudi Poštnemu centru ter naseljem na območju Ulice Malči Beličeve in Ceste dveh cesarjev. Novo končno obračališče linije 1 je prevzelo ime po starem obračališču; imenuje se Mestni log. Linija 1 ne zavija več na Koprsko, kjer je bilo doslej staro obračališče Mestni log, temveč vozi naravnost po Cesti v Mestni log vse do podjetja Snaga. V smeri iz centra mesta proti končnemu obračališču po postajališču Krimska sledijo še

postajališča: Koprška, Tbilisijska, Mestni log (novo obračališče). Avtobusi vozijo po obstoječem voznem redu.

Mestna uprava MOL izdaja dovolilnice za parkiranje za leto 2013 na treh mestih

Mestna uprava Mestne občine Ljubljana je začela z izdajo dovolilnic stanovalcem za časovno neomejeno parkiranje na javnih površinah za prihodnje leto. Da bi se izognili gneči v prazničnem decembru, lahko upravičenci po novem prejmejo dovolilnico neposredno ob predložitvi dokazil na kar treh izdajnih mestih:

● **Mačkova 1:** ponedeljek–četrtek: 8.00–17.00, petek: 8.00–13.00; ● **Trg MDB 7,** pritličje: ● ponedeljek–četrtek: 8.00–17.00, petek: 8.00–13.00; ● **Trg MDB 7, 4.** nadstropje (plačilo dovolilnic je mogoče le s plačilnimi karticami): ponedeljek: 8.00–12.00, 13.00–15.00, sreda: 8.00–12.00, 13.00–16.00, petek: 8.00–12.00.

Upravičenci morajo pri vlaganju zahtevka za dovolilnico izkazati stalno bivališče na območju in lastništvo vozila (ali lizing). Za vsako stanovanjsko enoto se izda le ena dovolilnica za parkiranje znotraj območja, za katero je potrebno plačati letno takso (100 evrov) in upravno takso (4,54 evra).

Županovi dnevi odprtih vrat

Župan Zoran Jankovič ima vsak prvi torek v mesecu dan odprtih vrat, ko je v pritličju Mestne hiše, Mestni trg 1, med 14. in 17. uro osebno na voljo za pogovor z meščankami in meščani. Za pogovor se lahko prijavite po telefonu na Odsek za pobude meščanov, na telefonskih številkah **01/306 12 82 ali 01/306 10 65.**

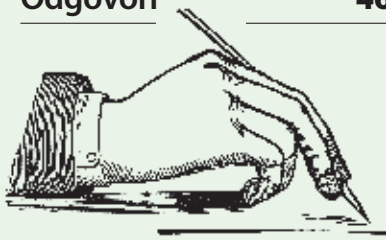

Najem poslovnih prostorov

Mestna občina Ljubljana oddaja več poslovnih prostorov v najem. Vse informacije so objavljene na spletni strani <http://www.ljubljana.si/>, dodatne informacije so vam na voljo na tel. št. 01/306-11-37.

- **Zdravstvo in socialno varstvo: Ambulanta za ljudi brez zdravstvenega zavarovanja:** tel.: (01) 437 20 10; **Socialna delavka v Ambulanti za ljudi brez zdravstvenega zavarovanja:** tel.: (01) 437 91 82; **Klinični center:** tel.: 01/ 522 50 50; **TOM - telefon otrok in mladostnikov:** tel.: 116 111; **telefonski klic v duševni stiski** (od 19. do 7. ure): tel.: (01) 520 99 00; **telefon za starše pri Mladinskem domu Jarše** (tor. in čet. od 16. do 18. ure): tel.: (01) 543 43 23 ali e-naslov: stan-skupina.hisa@guest.arnes.si; **SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja:** 080 11 55 ● **SOS telefon** je namenjen ženskam in otrokom, ki so doživljali ali še vedno doživljajo nasilje v družini in drugih medosebnih odnosih ter potrebujejo pogovor. SOS telefon je namenjen tudi ženskam in njihovim otrokom, ki potrebujejo umik pred nasiljem v družini v Zatočišče za ženske in otroke – žrtve nasilja v Ljubljani. Prek SOS telefona se ženske lahko vključijo tudi v skupino za samopomoč za ženske, ki so doživljale ali še vedno doživljajo nasilje. Na SOS telefon lahko pokličete ob delavnikih od 12. do 22., ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 18. do 22. Telefonska številka 01 / 524 19 93 pa je telefaks, namenjen gluhih – žrtvam nasilja. ● **Društvo SOS telefon,** Svetovalni telefon za osebe z izkušnjo nasilja na delovnem mestu: 031/ 722 333, vsak torek: od 17.00 do 20.00. ● **ROZA ALARM!** Prijavite homofobno diskriminacijo in nasilje prek spletne prijave na naslovu www.ljudmila.org/lesboalarm. Namenjena je prijavam, obveščanju in poročanju o nasilju, zlorabah in diskriminacijah, katerih žrtve so geji, lezbijke, biseksualci in transspolne ter transseksualne osebe. Omogoča hitro in preprosto poročanje o kršitvah ter takojšen dostop do pomoči in podpore. ● **Skupina SAA Ženske Slovenija** predstavlja anonimno skupino deklet in žena, ki okrevajo od zasvojenjskega seksualnega vedenja. Za dodatne informacije se obrnite na: saa.zenske@gmail.com ali 030/ 254 592 ● **OA, Overeaters Anonymous** je skupina za samopomoč osebam, ki okrevajo od odvisnosti s hrano (kompulzivnega prenajedanja, bulimije, anoreksije). Za dodatne informacije se obrnite na <http://oa-slovenija.com> ali 051 755 291. ● **Krizni center Ženske svetovalnice** lahko pokličete 24 ur na dan na telefonski številki: 040/ 260 656 in 031/ 233 211. ● **Svetovalnica Fužine: Svetovanje in informiranje posameznikom, parom, družinam, ki so se znašli v psihosocialnih stiskah in težavah;** Preglov trg 15, tel.: 5206-442, vsak dan od 9. do 17. ure. svetovalnica.fuzine@siol.net, www.csd.ljmostopolje.si ● **Program Korak: svetovanje, informiranje in pomoč uporabnikom nelegalnih drog in njihovim svojcem;** Preglov trg 15, tel.: 5206-442, vsak dan od 9. do 17. ure. svetovalnica.fuzine@siol.net, www.csd.ljmostopolje.si ● **Center za psihološko svetovanje POSVET,** Mestni trg 8, 1000 Ljubljana, uradne ure: vsak delovni dan od 12. do 19. ure, tel.: 01/251 29 50, faks: 01/421 77 95, e-naslov: posvet@posvet.org in info@posvet.org, spletna stran: www.posvet.org ● **Pomoč družini na domu: Zavod za oskrbo na domu (ZOD),** tel.: 01/ 23 96 502, **Zavod Pristan:** 01/ 54 79 579, 031/ 702 698. ● **Društvo Al-anon** za družine, v katerih je problem alkohol. Naslov: Lepi pot 6, Mirje, e-naslov: alanon@email.si; dežurni telefon: 041/ 590 789. ● **Anonimni alkoholiki** Vas zanimajo naše izkušnje? Pišite, telefonirajte, pridite! Naslov: P. p. 3512, 1001 Ljubljana, tel.: 01/ 433 82 25, e-naslov: aa.slo@amis.net, spletni naslov: <http://www.aa-drustvo.si> ● **Društvo socialni forum za zasvojenosti in omame,** Resljeva 11, Ljubljana: najava po tel.: 01/ 438 68 00, 01/ 438 68 05 ali na e-naslovu tomazik.katja@siol.net; odprto od ponedeljka do petka med 9. in 15. uro, v ponedeljek in četrtek tudi od 17. do 19. ure ● **Združenje DrogArt za zmanjševanje škodljivih posledic drog in alkohola med mladimi** nudi individualno, telefonsko ali spletno svetovanje. Pokličite na: 01/ 439 72 70 ali 041/ 730 800. Lahko nam tudi pišete na: info@drogart.org. ● **Zavod MISSS – Mladinsko informativno svetovalno središče Slovenije • Telefon MLADI MLADIM:** usposobljen mladinski svetovalec odgovarja na vprašanja vrstnikov po telefonu (01/510 16 76, 051/ 300 380), e-pošti, Facebooku in Msn-ju. Delovni čas: pon.–čet. 15.30 – 17.30. ● **POMP - psihosocialna pomoč družinam priseljencev:** celostna obravnava družin in aktivno socialno-kulturno in ekonomsko vključevanje priseljencev v skupnost: učenje slov. jezika, računalniško opismenjevanje, informiranje, medkulturno učenje in delavnice za otroke. ● **Svetovalnica Dravlje:** Individualno in skupinsko svetovanje mladostnikom, staršem in strokovnim delavcem. Pomoč pri reševanju težav v obdobju odrasčanja in vključevanja v socialno okolje, vsak delovnik od 8. do 17. ure. Vse storitve so brezplačne. Več na www.miss.si ali 01/510 16 70. ● **Združenje proti spolnemu zlorabljanju,** Masarykovi 23, Ljubljana nudi zagovornišтво, svetovanje ter podporo in pomoč v skupini za mladoletne in odrasle žrtve spolne zlorabe. Tel. 01/ 43 13 341 in na brezpla. št. 080 28 80 vsak dan od 9. do 17. ure, sre. od 9. do 19. ure, pet. od 9. do 15. ure, e-naslov: spolna.zloraba@siol.net, splet: www.spolna-zloraba.si. ● **Zaupni telefon Samarijan za pogovor v stiski** – 24 ur na dan na brezplačni številki 116 123. ● **Promet: Oddelek za gospodarske javne službe in promet:** tel.: (01) 306 17 14; številka za zapuščena vozila: tel.: (01) 306 16 25; Redarstvo: tel.: (01) 306 16 32; AMZS, pomoč, vlečna služba, informacije: tel.: 19 87 ● **Služba za pobude meščanov:** tel.: (01) 306 12 82 ● **Okolje: JP Snaga, reklamacije, informacije in naročila:** tel.: (01) 477 96 40 ali (01) 477 96 67; JP Energetika, Center za pomoč uporabnikom: tel.: 080 28 82; dežurna številka Inšpektorata MU MOL, informacije o divjih odlagališčih, prevrnjenih smetnjakih in drugih dejavnih onesnaževanja okolja: tel.: (01) 306 16 04 ● **Varuh človekovih pravic,** brezplačni klic in informacije: tel.: 080 15 30 ● **Policija:** tel.: 113 ● **Center za obveščanje, gasilci, reševalna postaja:** tel.: 112 ● **Dnevni center za starejše:** Povšetova, tel.: 01/430 51 520 ● **Zavetišče za živali Gmajnice 30,** tel.: 01/256 02 79. Uradne ure za obiskovalce - delavniki: od 11. do 12. ure in od 14. do 17. ure, sobote, nedelje in prazniki - od 12. do 15. ure. Za oddajo najdenih živali lahko pokličete kadarkoli 24 ur na dan in na najdenčka oddaste.

Iz prve roke

Izbrani odgovori Mestne uprave na javna vprašanja

Fotografije: Dunja Wedam

NADZOR NAD POSEGI V STAVBAH KULTURNE DEDIŠČINE

Posege v stavbah, ki so kulturna dediščina ali stojijo na območjih, ki

so opredeljena kot kulturna dediščina - kot v primeru restavracije Cirkus na Trubarjevi cesti - nadzoruje Inšpektorat za kulturno dediščino in medije. Če gre za spreminjanje zunanosti, je za to pristojen Inšpektorat RS za promet, energetiko in prostor. Mestna občina Ljubljana nima nobene pristojnosti za nadzor nad stavbami, če te spreminjajo svojo zunanjo podobo ali namembnost. Investitorji bi za takšne posege morali pridobiti novo gradbeno dovoljenje, ki ga prav tako izdajajo upravne enote RS.

ODSTRANJEVANJE LEDENIH SVEČ S STREHE

Za odstranjevanje sveč je dolžan poskrbeti lastnik stavbe.

Lastnik je odgovoren za svojo lastnino in je v primeru, da zaradi njegovega ravnanja ali opustitve ravnanja nastane škoda, kazensko in odškodninsko odgovoren.

EVIDENCA OGLAŠEVALSKIH OBJEKTOV V MESTNI OBČINI LJUBLJANA

Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet MOL pripravljaja popolno

evidenco oglaševalskih objektov v MOL. Ko bo evidenca dokončana, bo Mestna občina Ljubljana za proste lokacije izvedla javni razpis. Po naročilu JP Ljubljanska parkirišča in tržnice popis prometne opreme (signalizacije), razsvetljave in oglaševalskih objektov izvaja Ljubljanski geodetski biro. V skladu z Odlokom o oglaševanju in Občinskim prostorskim načrtom bo občina začela z odstranjevanjem nedovoljenih objektov v začetku leta 2013. Inšpektorat MU MOL na podlagi Odloka o oglaševanju izvaja nadzor nad določili,

za katera je predvidena globa. Če ugotovi, da je objekt za oglaševanje postavljen na javnem mestu brez dovoljenja iz tega odloka, odredi takojšnjo odstranitev objekta. V letu 2011 je bilo izvedenih 708 opravil, izdanih 317 zapisnikov o pregledu (ogledu), izdanih 205 opozoril, 80 preventivnih obvestil, 8 odločb o odstranitvi in 13 odstopov zaradi nepristojnosti. V letu 2012 (do 30. 9.) je bilo izvedenih 480 opravil, izdanih 282 zapisnikov o pregledu (ogledu), izdanih 161 opozoril, 21 preventivnih obvestil, 12 odločb, 6 odstopov zaradi nepristojnosti.

V letu 2011 in 2012 je bilo izdanih 7 odločb o prekršku v znesku 4.500 evrov.

MESTNA UPRAVA S SUBVENCIJAMI OMOGOČA ZMerno CENO VOZOVNIC LPP IN TIRNE VZPENJAČE

Glede na to, da cena vozovnice ne dosega stroškov, ki nastajajo z izvajanjem te

gospodarske javne službe, občina razliko v ceni pokriva s subvencijo. V skladu z zakonodajo namreč razliko med uveljavljeno in ekonomsko ceno poravnava lokalna skupnost s subvencijo. Subvencija LPP je v letu 2011 znašala 5.500.000 evrov, v letu 2012 pa 8.500.000 evrov. Ker tudi cene tirne vzpenjače ne pokrijejo stroškov poslovanja (obratovanja in vzdrževanja) vzpenjače, Mestna občina Ljubljana subvencionira tudi to razliko. Subvencija za vzpenjačo je v letu 2011 znašala 40.000 evrov, za leto pa je predvideni znesek subvencije 50.000 evrov.

STAVBA NA POLJANSKI 97

Glede nekaj let izpraznjene stavbe na Poljanski 97 so v teku pogovori med Mestno občino Ljubljana, ki

je lastnica nepremičnine, in Ministrstvom za izobraževanje, znanost, kulturo in šport. Mestna uprava si prizadeva najti najboljšo rešitev za to lokacijo, ki bo dala pomemben pečat mestu Ljubljana ne glede na to, ali bo v lasti države ali občine. Če pogovori ne bodo uspeli, bo Mestna občina Ljubljana nepremičnino ponudila v prodajo.

CENTRALNI ČAKALNI SEZNAM ZA VRTCE JE OPTIMALEN

Na pobudo Oddelka za predšolsko vzgojo in izobraževanje je bil pred dvema

letoma dopolnjen Zakon o vrtcih z možnostjo centralnega seznama čakajočih otrok, saj to pomeni bolj transparenten in pregleden sistem vpisa. Tak sistem vpisa otrok zagotavlja, da ni več podvojenih vlog za vpis enega otroka, pospešen je celoten postopek vpisa, mestna uprava pa s tem ponuja staršem kakovostno informacijo o sprejemu otroka v prvi zeleni vrtec že pred prvomajskimi prazniki, pred poletnimi počitnicami pa prvi starši že dobijo povabilo k vpisu s centralnega čakalnega sistema. To je stabilen sistem tudi za vrtce, saj razpolagajo z vsemi podatki že v zgodnji pomladi, pred poletjem pa lahko na podlagi podatkov veliko hitreje in preprosteje uredijo organizacijo oddelkov in razporeditve strokovnih delavk. Prav tako uprava dobi hitre in točne informacije o stanju prostih mest in vpisu po vrtcih in jih posreduje zainteresiranim staršem ter javnosti. Težava pri tem sistemu je le v tem, da odločanje staršev za vrtec predolgo traja; celoten cikel vzame do 23 dni (roke določa zakon), prav tako zakon o vrtcih in posledično s tem mestni odlok o sprejemu otrok v vrtce ne sankcionira negativnih odločitev staršev. Ko so otroci že na centralnem čakalnem seznamu, lahko starši vedno odklonijo prosto mesto, vrtec pa jih s seznama ne sme izbrisati, kot to sicer lahko stori, če starši odklonijo vrtec prve izbire, to je v spomladanskem roku pred oblikovanjem centralnega čakalnega seznama.

JAVNA NAROČILA MESTNE OBČINE LJUBLJANA V OBDOBJU 2009–2012

V zadnjih štirih letih je bilo v Mestni občini Ljubljana izvedenih 605 postopkov

javnih naročil po Zakonu o javnem naročanju v skupni vrednosti 173.003.317 evrov, med njimi je bilo zaključenih tudi 20 zelenih javnih naročil, 36 jih je še v teku. V javnih naročilih za osnovne šole in vrtce je bil kot pogoj opredeljen delež ekoživil. Prejete ponudbe kažejo, da so ponudbene cene ekoživil nekoliko višje od konvencionalnih živil in da v Sloveniji trg še ni dovolj razvit, saj na posameznih področjih obstaja samo en ponudnik. Cilj je, ravnati v skladu s pozitivnimi predpisi in delež zelenih javnih naročil v prihodnje še povečati, saj je to neposreden prispevek k zmanjšanju negativnih vplivov na okolje.

Kakovost vode in zraka v Ljubljani

Kakovost pitne vode novembra 2012

Centralni vodovodni sistem mesta Ljubljane in okolice se oskrbuje iz dveh vodnih virov, Ljubljanskega polja in Ljubljanskega barja, kjer se podzemna voda izkorišča v petih vodarnah: Kleče, Hrastje, Jarški prod, Šentvid in Brest.

Notranji nadzor nad skladnostjo pitne vode JP Vodovod-Kanalizacija izvaja na vseh oskrbovalnih območjih skladno z določili Pravilnika o pitni vodi (Ur. l. RS 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09) v okviru mikrobioloških in fizikalno-kemijskih preiskav, katerih obseg je odvisen od ocene tveganja za posamezno vzorčno mesto oz. nadzorno točko sistema. Notranji nadzor izvajajo akreditirani laboratoriji.

Druge javno dostopne informacije uporabniki prejmejo:

- po elektronski pošti na naslovu voka@vo-ka.si,
- na spletni strani JP Vodovod-Kanalizacija www.vo-ka.si.

Dodatne informacije o rezultatih notranjega nadzora pitne vode najdete v podmenijih na spletni strani www.jh-lj.si/vo-ka/informacije/kaksno-vodo-pijemo

Kakovost podzemne vode oktobra 2012

() - meja zaznavanja merilne metode (LOD)

MV - predpisane mejne vrednosti za podzemno vodo po Uredbi o stanju podzemnih voda (Ur. l. RS, št. 25/09)

Mejne vrednosti za podzemne vode so bile oktobra 2012 presežene na merilnem mestu Brest I a in sicer za razgradni produkt atrazina, desetilatrazin. Vodnjak ni vključen v sistem za oskrbo z vodo.

Zrak v Ljubljani septembra 2012

V tabeli so predstavljeni podatki meritev onesnaženosti zraka na merilnem mestu ob križišču Tivolske ceste in Vošnjakove ulice. Na tem merilnem mestu smo septembra 2012 zabeležili 5 dni s preseženo dnevno dovoljeno vrednostjo onesnaženosti z delci PM₁₀ v zraku. Na letni ravni (od začetka januarja do konca septembra) je bila mejna 24-urna vrednost delcev PM₁₀, ki znaša 50 µg/m³, presežena 81-krat.

V skladu z Uredbo o kakovosti zunanega zraka (Ur. l. RS, št. 9/2011) veljajo naslednji normativi:

SO₂ (žveplov dioksid): Mejna urna vrednost je 350 µg/m³ in ne sme biti presežena več kot 24-krat v koledarskem letu. Mejna dnevna vrednost je 125 µg/m³ in ne sme biti presežena več kot 3-krat v koledarskem letu.

NO₂ (dušikov dioksid): Mejna letna vrednost je 40 µg/m³. Mejna urna vrednost je 200 µg/m³ in ne sme biti presežena več kot 18-krat v koledarskem letu.

NO_x (dušikovi oksidi): Mejne vrednosti za skupne dušikove okside niso določene.

PM₁₀ (delci): Mejna letna vrednost v koledarskem letu je 40 µg/m³. Mejna dnevna vrednost delcev PM₁₀ je 50 µg/m³ in ne sme biti presežena več kot 35-krat v koledarskem letu.

Benzen: Mejna letna vrednost za benzen je 5 µg/m³.

Rezultati notranjega nadzora novembra 2012

PARAMETER	enota	mejna vrednost	OSKRBOVALNO OBMOČJE	
			KLEČE	KLEČE, HRASTJE, JARŠKI PROD
			6. 11. 2012	6. 11. 2012
pH		6,5 -9,5	7,5	7,5
Elektroprevodnost (pri 20°C)	µS/cm	2500	416	418
Nitrat	mg/l NO ₃	50	12	12
Nitrit	mg/l NO ₂	0,5	<0,003	<0,003
Sulfat	mg/l SO ₄	250	12	12
Klorid	mg/l Cl	250	10	11
Fluorid	mg/l F	1,5	<0,10	<0,10
Bor	mg/l B	1	0,02	0,02
Krom	µg/l Cr	50	1,1	1,2
Svinec	µg/l Pb	25	<1,0	2,1
Atrazin	µg/l	0,1	<0,05	<0,05
Desetilatrazin	µg/l	0,1	<0,05	<0,05
2,6-diklorobenzamid	µg/l	0,1	<0,02	<0,02
Pesticidi - vsota	µg/l	0,5	<0,05	<0,05
Trihaloeten in tetrakloroeten - vsota	µg/l	10	<0,5	<0,5
Trihalometani - vsota	µg/l	100	<0,1	<0,1
<i>Escherichia coli</i>	v 100 ml	0	0	0
Koliformne bakterije	v 100 ml	0	0	0
OCENA			SKLADEN	SKLADEN

Vir: JP Vodovod-Kanalizacija d.o.o., december 2012

Podatki o kakovosti podzemne vode v vodnjakih vodarn na Lj. polju in Lj. barju

Oktober 2012

merilno mesto	datum	atrazin	desetilatrazin	lahkohlapni halogenirani ogljikovodiki	nitrat	krom (skupno)
enota		µg/l	µg/l	µg/l	mg/l	µg/l
MV		0,1	0,1	10	50	30
Kleče Villa	1. 10. 2012	0,015	0,023	0,1	13	0,62
Hrastje la	1. 10. 2012	0,085	0,089	0,8	19	15
Šentvid la	1. 10. 2012	0,020	0,015	0,1	13	0,88
Jarški prod III	1. 10. 2012	(0,002)	0,024	0,1	8,9	1,1
Brest la	1. 10. 2012	0,012	0,128	0,4	7,5	(0,2)

Vir: Monitoring kakovosti podzemne vode in površinskih vodotokov za leto 2012, Oddelek za varstvo okolja Mestne občine Ljubljana

Zrak v Ljubljani septembra 2012

Merilno mesto križišče Vošnjakove ul. in Tivolske c.	SO ₂	NO ₂	NO _x	Benzen	PM ₁₀
Veljavnih podatkov *	96 %	96 %	96 %	99 %	88 %
Maksimalna urna koncentracija	10	117	251	12	129
Maksimalna dnevna koncentracija	5	67	118	4	65
Minimalna dnevna koncentracija	2	28	45	3	18
Srednja (mesečna) koncentracija	3	49	87	3	38
Število preseganj dovoljenih vrednosti	0	0	-	0	5

Vse vrednosti koncentracij so navedene v µg/m³.

* stopnja pokritosti z meritvami v merilnem obdobju.

Praznični december 2012

S prireditvijo Ljudje, prižgimo luč je župan Zoran Jankovič v družbi koroškega deželnega glavarja Gerharda Dorflerja 3. decembra ob 17.20 prižgal praznično svetlobno okrasitev Ljubljane slikarja Zmaga Modica. Pred Mestno hišo dobra vila izpolnjuje dobre želje, vrstijo se prireditve na prostem, nvoletne hišice ponujajo darila in gostijo z dišečimi dobrotami. Čarobni so okraski osnovnošolcev v Mestni hiši in na Kongresnem trgu, kjer otroci lahko tudi drsajo. Še do 1. januarja od ponedeljka do petka središče mesta vabi na ogled z brezplačnim parkiranjem od 18. do 5. ure, v soboto od 18. ure in v nedeljo in med prazniki pa ves dan do 5. ure naslednjega dne.

Praznični program

Dobra vila, dedek Mraz: Do 30. decembra **Dobra vila** pred Mestno hišo izpolnjuje dobre želje, po ulicah in trgih nastopajo lajnariji, na Mestnem trgu bo 24. decembra od 17. do 18. ure Božični koncert, **pet sprevedov dedka Mraza** s spremstvom snežakov, medvedov, zajcev in drugih pravljčnih bitij se bo zvrstilo od 26. do 30. 12. 2012 ob 17. uri na poti od Brega, Čevljarkega mostu, Mestnega trga, Stritarjeve ulice, Prešernovega trga do Kongresnega trga.

Glasbeni program: se bo odvijal na odrih na Novem trgu, Kongresnem trgu, Mestnem trgu, Trgu francoske revolucije in na Pogačarjevem trgu. Nastopili bodo številni odlični slovenski in tuji glasbeni izvajalci: Fake Orchestra, Time to Time, Murat & Partizani, Neisha, Crvena Jabuka, Siddharta, Modrijani, Danijela, Čuki, Nuša Derenda, Alenka Godec, Elda Viler in drugi.

Dobrodelna prireditev: Poseben dan bo četrtek, 27. december, ko se bo med 10. in 16. uro pod pokroviteljstvom Mestne občine Ljubljana na Kongresnem trgu odvila dobrodelna prireditev v organizaciji RTV Slovenija, namenjena predvsem otrokom, Botrstvo v Sloveniji.

Drsališče na Kongresnem trgu: je težko pričakovana novost letošnjega leta. Do 1. januarja 2013 je odprto vsak dan med 9. in 22. uro, ob njem pa vsak dan potekajo raznovrstni praznični dogodki. Med 9. in 12. uro je drsanje brezplačno, za otroke do 10. leta je vstopnina 1 evro, za druge 2 evra, izposoja drsalk 3 evre. Natančnejši program je dostopen na spletni strani MOL.

Praznični sejem: Ljubljanski praznični sejem na Bregu, Novem trgu, Cankarjevem nabrežju, Prešernovem trgu in Kongresnem trgu, v bližini katerega se skoraj vsak dan vrstijo praznične prireditve na prostem, v novoletnih hišicah pa je naprodaj ponudba izbranih izdelkov, primernih za darila. – Praznične gostinske hišice in stojnice s kuhanim vinom, toplim čajem, likerji ter ponudbo klobas, jedi z žara in drugih dobrot vabijo na družabno srečevanje.

Silvestrovanja na mestnih trgih 2012: **Pogačarjev trg**, 31. 12. 2012 ob 21.00: ansambel Rubin, France in Korado s pevko Anito & Band; **Mestni trg**, 31. 12. 2012 ob 21.00: Martina Šraj, Alenka Godec, Elda Viler; **Kongresni trg**, 31. 12. 2012 ob 21.00: Soul Fingers, Natalija Verboten, Kingston; **Trg francoske revolucije**, 31. 12. 2012 ob 21.00: Barely Modern, Dead Dildo Drom, Napravi mi dete, Klemen Klemen, Moveknowledge.

Silvestrski ognjemet

31. decembra opolnoči bo nebo nad Ljubljano razsvetlil ognjemet z Ljubljanskega gradu in oznanil začetek novega leta.

Okrasitev Ljubljane: V parku Zvezda so se naselile pravljčne vile, svetlobne skulpture, ki so jih ustvarili otroci ljubljanskih šol pod vodstvom Andreja Erjavca. Spremenjena je tudi svetlobna okrasitev Zmaga Modica v središču mesta; avtor je tudi letos vsak nov element izdelal ročno in okolju prijazno z recikliranjem obstoječih materialov. Letošnja svetlobna okrasitev nosi naslov Praznik obstoja. Po Ljubljani je nameščenih 64

kilometrov svetlobnih skulptur in lučnih girland na drevesih in sedmih smrekah, ki stojijo na Prešernovem trgu, pri Figovcu, na Levstikovem trgu, pod Trančo, pri Mestni hiši, v notranjosti Mestne hiše in na Ljubljanskem gradu. Osrednja smreka na Prešernovem trgu, visoka 15 metrov, in 5 drugih smrek so iz Ljubljane ali iz okolice, smreka pri Figovcu pa je darilo dežele Koroške mestu Ljubljana.